

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1973-1974.

2 NOVEMBER 1973.

Commissie voor de Europese Zaken C).

VERSLAG

aan de Commissie voor de Europese Zaken over de werkzaamheden van de Vergadering van de Westeuropese Unie tijdens het jaar 1972 en over het aandeel daarin van de Belgische delegatie, uitgebracht door de heer Van Lent, lid van de delegatie.

(Rgt art. 83, n° 5.)

DAMES EN HEREN.

In de loop van het jaar 1972 kwam de Assemblée van de Westeuropese Unie tweemaal bijeen. Het eerste deel van de 18e zitting had plaats van 5 tot 8 juni en het tweede deel van 5 tot 7 december 1972.

Teneinde de leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers in te lichten omtrent de activiteiten van de Assemblée van de Westeuropese Unie, wordt hieronder een beknopt overzicht gegeven van de werkzaamheden van die twee bijeenkomsten.

I. - Zitting van 5 tot 8 juni 1972.

De Assemblée van de Westeuropese Unie heeft het eerste deel van haar 18e gewone zitting van 5 tot 8 juni 1972 te Parijs gehouden.

Aan de orde waren de volgende punten: Europa tegenover de actuele politieke en economische problemen, Europa en het gebied van de Middellandse Zee, de stand van de Europese veiligheid, de verdediging van de noordelijke en

(*) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter : de heer Bertrand (Pierre).

A. - Leden: de heren De Keersmaeker, Diegenant, Michel, Monard, Otre, Parisis, Remade (Léon), Swaen. - Boel, Collignon, Danschutter, Degroeve, Dehousse, Major, Mathys. - Damseaux, De Croo, MW Lahaye-Duclos. - de heren Bertrand (Pierre), Clerfayt, Moulin. - Olaerts, Sels.

B. - Plaatsvervangers : de heren Bourgeois, Desmarests, Peeters, Vandamme (Fernand). - Dejardin, Denison, Geidolf, Vanijlen. - Colla, De Winter. - Gendebien, Moreau. - Raskin,

Chambre des Représentants

SESSION 1973-1974.

2 NOVEMBRE 1973.

Commission des Affaires européennes (1).

RAPPORT

fait à la Commission des Affaires européennes par M. Van Lent, membre de la délégation, sur l'activité de l'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale au cours de l'année 1972 et sur la part prise à celle-ci par la délégation belge.

(Rgt art. 83, n° 5.)

MESDAMES, MESSIEURS,

L'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale s'est réunie à deux reprises au cours de l'année 1972. La première partie de la 18e session s'est déroulée du 5 au 8 juin, et la seconde partie, du 5 au 7 décembre 1972.

En vue d'informer les membres de la Chambre des Représentants des activités de l'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale, nous donnons ci-après un aperçu succinct des activités au cours de ces deux réunions.

I. - Session du 5 au 8 juin 1972.

L'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale a tenu la première partie de sa 18e session ordinaire à Paris du lundi 5 au jeudi 8 juin 1972.

A l'ordre du jour de la première partie de la 18e session ordinaire figuraient : l'Europe devant les problèmes politiques et économiques actuels, l'Europe et la Méditerranée, l'état de la sécurité européenne, la défense sur les flancs nord

(*) Composition de la Commission:

Président : M. Bertrand (Pierre).

A. - Membres : MM. De Keersmaeker, Diegenant, Michel, Monard, Olle, Parisis, Remade (Léon), Swaen. - Boel, Collignon, Danschutter, Degroeve, Dehousse, Major, Mathys. - Damseaux, De Croo, MM. Lahaye-Duclos. - MM. Bertrand (Pierre), Clerfayt, Moulin. - Olaerts, Sels.

B. - Suppléants : MM. Bourgeois, Desmarests, Peeters, Vandamme (Fernand). - Dejardin, Denison, Geldolf, Vanijlen. - Colla, De Winter. - Gendebien, Moreau. - Raskin,

H. - 54.

widelljke fl.m.k, de wetuschappcljke en rechn ische vraagstukken in her perspectief van de toetreding van Groot-Brittannic tot de Eurpesc Ceruccnschap, de roestand van de ruimrcsruio ns en de burgcljke en militaire gcvolgcn daur-vau.

De Assemblée v.alidccrdc de geloofsbricven van de vertegenwoordigers en de plaatsvervangcrs, wier gcloofsbricven recels do or de Ruadgcvcnde Vcrgrndcring van de Raad van Europa wcrden onderzochr.

De Assemblée verkoos dan haar voorzitter,

Twee kandidaten wcrden voorgedragen : enerzijds de heer Peel (Verenigd Koninkrijk) door de heren Leynen (Irlgië), Stewart (Verenigd Koninkrijk), Mcvr. Klee (Duitsland) en de heer Sandys (Verenigd Koninkrijk); anderzijds de heer Radius (Frankrijk), voorgedragen door de heren Nessler (Frankrijk) Leuze (Duitsland), de Montesquiou (Frankrijk).

De heer Peel werd verkozen met 45 stemmen. De heer Radius bchaalde 19 stemmen,

De heer Nessler (Frankrijk) legde een verklaring af waarin hij betoogde dat de Franse afvaardiging de kandidatuur van de heer Peel niet had gesteund niettegenstaande de achting en de vriendschap die zij voor hem voelt, en wel omwille van het verontrustende rapport van de heer Scott-Hopkins (Verenigd Koninkrijk) dat er gewoon op neerkomt de Assemblée van de Westeuropese Unie te ontmantelen alvorens ze af te schaffen. Dcrhalve kon hij onmogelijk steun verlenen aan een kandidaat van hetzelfde land en van dezelfde partij als die van de auteur van het rapport. Spreker bevestigde dat de Franse afvaardiging alle prerogatieven en bevoegdheden van de Assemblée van de Westeuropese Unie, zoals die in de Verdragen zijn vastgesteld, in stand wil houden.

In zijn openingsrede herinnerde de Voorzitter - na een lofbetuiging aan het adres van zijn voorganger - eraan dat de zitting plaatsvond kort na her bezoek van President Nixon aan de U.S.S.R. en de goedkeuring van de Verdragen van Moskou en Warschau door de Bundestag. Deze beide gebeurtenissen zullen ongetwijfeld verstrekken de gevolgen hebben.

De Voorzitter legde er de nadruk op dat de Amerikaanse rol in de Atlantische Raad de hoeksreen is, waarop de Europese veiligheid rust; vervolgens toonde hij de noodzaak aan om de politieke beraadslagingen van de Tien te versterken, maar ook de nog niet gebruikte mogelijkheden van de W.E.V. op het gebied van de defensie te benutten en met name het uitwerken van een Europese politiek op het gebied van de bewapening te bevorderen. De bestaande organen van de W.E.U. zouden dus volkomen gehandhaafd moeten blijven, zelfs indien de Raad - naarmate de politieke samenwerking tussen de Lid-Staten van de Gemeenschappen zich zouden ontwikkelen - een gedeelte van zijn werkzaamheden op het gebied van politieke raadpleging zou verliezen. Er is geen enkele reden om de verhoudingen tussen de Raad en de Assemblée te wijzigen, zolang de Europese instellingen niet drastisch gereorganiseerd zijn,

De heer Peel besloot zijn rede met te zeggen dat verre van de bevoegdheden van de W.E.V. te verminderen, het accent zou moeten worden gelegd op het beraadslagen over de defensieproblemen alsook over de problemen van de buitenlandse politiek welke betrekking hebben op de veiligheid en de levensbelangen van Europa. Hier zou de Assemblée van de W.E.V. een bijdrage kunnen leveren ter oplossing van de problemen, - gerezen tijdens de huidige periode van overgang, zonder ooit uit het oog te verliezen dat deze problemen moeten worden gezien in het ruimere kader van het Atlantisch Bondgenootschap.

Op voorstel van Sir John Rodgers (Verenigd Koninkrijk) verkoos de Vergadering met handgeklap haar ondervoorzitters : de heren Nessler (Frankrijk), Bettiol (Italië), Nederhorst

et sud, les coopérations scientifiques et techniques dans la perspective de l'Union européenne. La Cr. uulc-Brctagne, l'UX Cornmunnucs europccnno, la situation des sr. irions orbitales et ses conséquences civiles et militaires.

L'Assemblée a validé les pouvoirs des représentants et des suppléants dont les pouvoirs ont déjà été examinés par l'Assemblée consultative du Conseil de l'Europe.

L'Assemblée a procédé ensuite à l'élection de son président.

Deux candidatures ont été présentées : celle de M. Peel (Royaume-Uni); présentée par M. L. Leynen (Belgique), Stewart (Royaume-Uni), M. Klee (Allemagne), M. Sandys (Royaume-Uni); celle de M. Radius (France), présentée par M. Nessler (France), Leuze (Allemagne), de Montesquiou (France).

M. Peel a été élu par 45 voix contre 19 voix à M. Darius.

M. Nessler (France) a fait une déclaration dans laquelle il a souligné que la délégation française ne s'est pas ralliée à la candidature de M. Peel, malgré l'estime et l'amitié qu'elle lui porte, en raison de l'inquiétant rapport de M. Scott-Hopkins (Royaume-Uni), qui ne vise à rien moins qu'à démanteler, avant de la supprimer, l'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale. De ce fait, il lui est impossible de se rallier à une candidature émanant du même pays et du même parti que l'auteur de ce rapport. L'orateur confirme que la délégation française entend maintenir dans toutes ses prérogatives et toutes ses attributions l'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale, telle qu'elle découle des Traités.

Dans son allocution inaugurale, le Président, après avoir fait l'éloge de son prédécesseur, a rappelé que la session qui s'ouvrait suivait de près la visite du Président Nixon en U.R.S.S. et la ratification par le Bundestag des Traités de Moskou et de Varsovie. Ces deux événements auront vraisemblablement des conséquences importantes.

Le Président a souligné que l'engagement américain au sein du Conseil atlantique est la pierre angulaire de la sécurité européenne, puis a montré la nécessité de renforcer les consultations politiques des Dix, mais aussi de préserver les potentialités encore inexploitées de l'U.E.O. en matière de défense, et notamment la possibilité de promouvoir l'élaboration d'une politique européenne en matière d'armements. Il convient donc de maintenir intégralement les organes actuels de l'U.E.O., même si le Conseil perd une part de ses activités dans le domaine des consultations politiques en proportion du développement de la coopération politique entre les Etats membres des Communautés. Quant aux relations du Conseil et de l'Assemblée, il n'y a aucune raison de les modifier tant que les institutions européennes n'auront pas subi de modifications radicales.

Loin de réduire ses prérogatives, à conclure M. Peel, c'est en mettant l'accent sur sa vocation à délibérer sur les problèmes de défense et sur les problèmes de politique étrangère qui affectent la sécurité et les intérêts vitaux de l'Europe que l'Assemblée de l'U.E.O. pourra apporter sa contribution à la solution des problèmes posés par l'actuelle période de transition, sans jamais oublier que ces problèmes doivent être étudiés dans le cadre plus vaste de l'Alliance atlantique.

Sur la proposition de Sir John Rodgers (Royaume-Uni), l'Assemblée a été élue par acclamations ses vice-présidents : M. Nessler (France), Bettiol (Italie), Nederhorst (Pays-Bas),

(Nedcrland), Mcvcr. Klee (Duitsland), de hercn Marr (Luxemburg) en Van Lcnt (België).

De Voorzitter bracht de Vergadering op de hoogte van de weigering van de Raad om de aanvullende begroting goed te keuren en hij voegde hieraan toe dat de Commissie voor verdediging en hewapening dan ook niet bij machte is geweest de in uitzicht gestelde studies te organiseren over de toestand omtrent van de Europese bemoeienissen op het stuk van verdediging, waarmee zij door de Vergadering belast was.

De heren Scott-Hopkins en Boyden spraken hun onrust uit over het gevaar dat deze beslissing van de Raad voor de werkzaamheden van de commissie inhoudt.

De Voorzitter antwoordde dat de commissie haar werkzaamheden zal voortzetten zoals vroeger.

De heer Sandys wenste aan de fungerende Voorzitter een vraag te stellen over de redenen waarom de Raad de bijbegroting had geweigerd.

De vergadering keurde de actie van het Comité van voorzitters goed (Doc. 559).

1. Het jaarlijkse rapport,

Op maandag 5 juni diende de heer Aldo Moro, Italiaans Minister van Buitenlandse Zaken en voorzitter van de Raad, het 17e jaarlijkse rapport van de Raad voor de Assemblée in, dat ter uitvoering van artikel 9 van het Verdrag van Brussel, gewijzigd bij de Overeenkomst van Parijs, werd opgemaakt (Doc. 567 en 568).

Hij handelde in grote lijnen over het rapport. In zijn hoedanigheid van Italiaans Minister van Buitenlandse Zaken legde hij de nadruk op de bedoeling van zijn land om politieke inhoud aan de opbouw van Europa te geven. Het is noodzakelijk, zo voegde hij hieraan toe, dat de Gemeenschap van de Tien een gemeenschappelijke visie over haar eigen karakter ontwikkelt. Alleen dan zal het mogelijk zijn te onderzoeken, welke plaats de W.E.U. zal moeten innemen binnen het kader van een redelijke taakverdeling tussen de verschillende Europese instellingen.

De heer Moro was ervan overtuigd, dat de W.E.U. ook in de toekomst een belangrijke bijdrage zou leveren voor het eenwordingsproces van Europa, met name op het gebied van de buitenlandse politiek. Indien de Europeanen er bovendien in zouden slagen een samenwerking op het gebied van de veiligheid aan te gaan, dan zouden zij moeten profiteren van de steun, welke de W.E.U. hieraan kan geven. Na te hebben gesuggereerd dat de Assemblée van de W.E.U. en het Europese Parlement dezelfde samenstelling zouden kunnen hebben, besloot de heer Moro met te stellen dat de Europese landen op het internationale vlak geen moreel en politiek gewicht in de schaal kunnen leggen, tenzij zij erin slagen hun eng nationale belangen te laten varen en tot een bredere Europese visie te komen.

Tot besluit van zijn uiteenzetting antwoordde de heer Moro op vragen van de heren Sandys, Boyden en Draeger.

De Minister verklaarde dat alle Lid-Statcn bereid waren mede te werken aan een onderzoek van de gemeenschappelijke produktie en de standaardisatie van de bewapening, welke onder leiding van de commissie voor verdediging en bewapening zou worden georganiseerd. Hij betoogde dat de werkzaamheden van het Agentschap voor de controle van de bewapening bevredigend verliepen, terwijl de afwezigheid van de bekrachtiging van enkele protocollen door zekere Lid-Statcn kon worden ondervangen door de aanvaarding van een vrijwillige controle.

Het antwoord van de Assemblée op het jaarlijkse rapport van de Raad werd namens de commissie voor algemene zaken voorgedragen door de heer Nederhorst (Doc. 575), namens

de heer Klee (Allemagne), M.M. Mart (Luxembourg) en Van Lem (Belgique).

Le Président a informé l'Assemblée que le Conseil a refusé d'approuver le budget supplémentaire et précise que, dans ces conditions, la commission des questions de défense et des armements n'a pas été en mesure d'organiser les études programmées sur la réalisation des efforts de défense européens dont l'Assemblée l'avait chargée.

M. Scott-Hopkins et Boyden s'inquiètent des menaces que cette décision du Conseil fait peser sur les travaux de la COMMISSION.

Le Président répond que la commission continuera à travailler comme auparavant.

M. Sandys souhaite interroger le Président en exercice sur les raisons qui ont poussé le Conseil à refuser le budget supplémentaire.

L'Assemblée a ratifié l'action du comité des présidents (Doc. 559).

1. Le rapport annuel.

Le lundi 5 juin, M. Moro, Ministre des Affaires étrangères d'Italie et président en exercice du Conseil, a présenté le 17e rapport annuel du Conseil à l'Assemblée, établi en exécution de l'article 9 du Traité de Bruxelles, révisé par les Accords de Paris (Doc. 567 et 568).

Après avoir décrit les grandes orientations de ce rapport, M. Moro, parlant en tant que Ministre italien des Affaires étrangères, a souligné l'intention de son pays de donner un contenu politique à la construction européenne. Il faut, a-t-il ajouté, que la Communauté des Dix parvienne à une vision commune de son identité. Il sera alors possible d'examiner la place que doit occuper l'U.E.O. dans le cadre d'une organisation rationnelle du travail des différentes institutions européennes.

M. Moro est convaincu que l'U.E.O. continuera à apporter une contribution importante au processus d'unification de l'Europe, notamment dans le domaine de la politique étrangère. Si la Communauté des Dix parvenait à engager une coopération dans le domaine de la sécurité, elle devrait profiter de l'apport que l'U.E.O. est en mesure de fournir. Après avoir suggéré que l'Assemblée de l'U.E.O. et le Parlement européen pourraient avoir la même composition, M. Moro a conclu en affirmant que les pays européens n'auront un poids politique et moral sur la scène internationale que s'ils parviennent à dépasser des intérêts strictement nationaux pour déboucher sur une vision européenne plus large.

A l'issue de son exposé, M. Moro a répondu aux questions posées par MM. Sandys, Boyden et Draeger.

Le Ministre a déclaré que tous les pays membres étaient prêts à accorder leur concours à une enquête sur la fabrication en commun et la standardisation des armements qui serait organisée sous les auspices de la commission des questions de défense et des armements. Il a souligné que les travaux de l'Agence pour le Contrôle des Armements se déroulaient de manière satisfaisante, l'absence de ratification de quelques protocoles par certains pays membres étant palliée par une acceptation volontaire du contrôle.

La réponse de l'Assemblée au rapport annuel du Conseil a été présentée par M. Nederhorst, au nom de la commission des affaires générales (Doc. 575), par M. Badini Confalonieri,

de commissie voor verdediging; en bovendien, door de heer Badini Confalonieri (DOL 5(9)) en nu ook de commissie voor wetenschap, techniek, lucht- en ruimtevaart, door de heer Elvinger (Doc. 571).

De heer Nedderhorst betreurde dat de rapporteren van de Raad van de W.E.U. geen politieke gezichtspunten noch beoordelingen over de in dit verband te volgen politieke bevattingen, en hij sprak de wens uit, dat deze rapporteren in de toekomst een groter diepte zouden hebben en dat met betrekking tot die punten, waarover de regeringen het niet eens zijn kunnen worden, de argumenten, naar voren gebracht door de ene zowel als door de andere zijde, in het jaarverslag zouden worden weergegeven.

In het verslag brengende dat de inrichting van de Europese instellingen insloot, uitte de rapporteur de wens dat formele contacten worden gelegd tussen de W.E.U. en de E.E.G.-instanties die zich met de buitenlandse politiek bezighouden.

Tenslotte vroeg hij aan de Raad in zijn 18^e jaarlijks rapport speciale aandacht te schenken aan de algemene organisatie van de Europese instellingen en duidelijk zijn gezichtspunten te verklaren over de plannen, welke de W.E.U. daarin zou moeten innemen.

De heer Badini Confalonieri merkte op dat dit rapport was uitgebracht om van de Raad de onverkorte toepassing van de bepalingen van het Brussels Verdrag II betreffende de controle op de wapenering te eisen. De eerste moeilijkheden waren overwonnen en men kon een merkbaar verbetering constateren in de antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden van de Assemblée aan de Raad, dank zij het optreden van de huidige Secretaris-Generaal en diens voorganger.

Hij drong er vervolgens op aan dat de Assemblée en met name haar commissie voor verdediging en wapenering eenzelfde positie inneemt tegenover de Raad als de commissies uit de nationale parlementen tegenover hun eigen regeringen. Terecht werd dus geacht dat de Raad met de commissie een gemeenschappelijke vergadering zou beleggen teneinde tot een uitwisseling van standpunten te komen met betrekking tot de activiteiten van het Agentschap voor de controle van de wapenering.

Met betrekking tot dat agentschap is het van belang de garanties van juridische aard te scheppen waarin de Conventie van 1957 voorziet, een verdrag dat nog steeds niet in werking is getreden; het land dat het nog niet had bekrachtigd zou wellicht zekere suggesties kunnen doen om een evenwaardig systeem te vinden.

In verband met de activiteit van het Permanent Comité voor de Wapenering legde hij er de nadruk op dat dit orgaan er in achttien jaar niet in is geslaagd enig wapeningsmaterieel te standaardiseren en dat men zelfs kon vaststellen dat tijdens deze periode het aantal comités en internationale werkgroepen welke zich voor dit probleem interesseren, steeds was toegenomen. De commissie verzocht derhalve het aantal van die comités te verminderen.

De rapporteur besloot met de stelling, dat de controle-instrumenten de vooruitgang van de wetenschap zouden moeten volgen, reeds te geraken tot een controlesysteem dat feitelijk en juridisch volkomen is.

De heer Elvinger vertolkte het antwoord van de commissie voor wetenschap, techniek en lucht- en ruimtevaartvraagstukken en bracht reeds verslag uit over de technologische samenwerking in Europees verband (Doc. 576).

Na afloop van die uiteenzetting keurde de Assemblée eenparig de ontwerp-aanbeveling over de *politieke activiteiten van de Raad* goed (Aanbeveling 221).

Luidens die aanbeveling herinnerde de Assemblée eraan dat de Raad tot taak heeft haar voor te lichten over alle

aan de Raad van de W.E.U. de vragen van verdediging en wapenering (Doc. 5(9)), en P. Mr. M. Elvinger, in naam van de Wetenschappelijke, Technische en Aëronautische (Doc. 571).

M. Nedderhorst heeft betreurd dat de rapporten van de W.E.U. niet omvatten de politieke gezichtspunten en de politieke oordelen; hij wenst dat deze rapporten in de toekomst een grotere diepte zouden hebben en dat met betrekking tot die punten, waarover de regeringen het niet eens zijn kunnen worden, de argumenten, naar voren gebracht door de ene zowel als door de andere zijde, in het jaarverslag zouden worden weergegeven.

De rapporteur heeft erop aangedrongen dat de inrichting van de Europese instellingen insloot, uitte de rapporteur de wens dat formele contacten worden gelegd tussen de W.E.U. en de E.E.G.-instanties die zich met de buitenlandse politiek bezighouden.

Tenslotte vroeg hij aan de Raad in zijn 18^e jaarlijks rapport speciale aandacht te schenken aan de algemene organisatie van de Europese instellingen en duidelijk zijn gezichtspunten te verklaren over de plannen, welke de W.E.U. daarin zou moeten innemen.

M. Badini Confalonieri heeft waargenomen dat dit rapport was uitgebracht om van de Raad de onverkorte toepassing van de bepalingen van het Brussels Verdrag II betreffende de controle op de wapenering te eisen. De eerste moeilijkheden waren overwonnen en men kon een merkbaar verbetering constateren in de antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden van de Assemblée aan de Raad, dank zij het optreden van de huidige Secretaris-Generaal en diens voorganger.

Hij drong er vervolgens op aan dat de Assemblée en met name haar commissie voor verdediging en wapenering eenzelfde positie inneemt tegenover de Raad als de commissies uit de nationale parlementen tegenover hun eigen regeringen. Terecht werd dus geacht dat de Raad met de commissie een gemeenschappelijke vergadering zou beleggen teneinde tot een uitwisseling van standpunten te komen met betrekking tot de activiteiten van het Agentschap voor de controle van de wapenering.

Met betrekking tot dat agentschap is het van belang de garanties van juridische aard te scheppen waarin de Conventie van 1957 voorziet, een verdrag dat nog steeds niet in werking is getreden; het land dat het nog niet had bekrachtigd zou wellicht zekere suggesties kunnen doen om een evenwaardig systeem te vinden.

In verband met de activiteit van het Permanent Comité voor de Wapenering legde hij er de nadruk op dat dit orgaan er in achttien jaar niet in is geslaagd enig wapeningsmaterieel te standaardiseren en dat men zelfs kon vaststellen dat tijdens deze periode het aantal comités en internationale werkgroepen welke zich voor dit probleem interesseren, steeds was toegenomen. De commissie verzocht derhalve het aantal van die comités te verminderen.

De rapporteur besloot met de stelling, dat de controle-instrumenten de vooruitgang van de wetenschap zouden moeten volgen, reeds te geraken tot een controlesysteem dat feitelijk en juridisch volkomen is.

De heer Elvinger vertolkte het antwoord van de commissie voor wetenschap, techniek en lucht- en ruimtevaartvraagstukken en bracht reeds verslag uit over de technologische samenwerking in Europees verband (Doc. 576).

Na afloop van die uiteenzetting keurde de Assemblée eenparig de ontwerp-aanbeveling over de *politieke activiteiten van de Raad* goed (Aanbeveling 221).

Luidens die aanbeveling herinnerde de Assemblée eraan dat de Raad tot taak heeft haar voor te lichten over alle

Aan de Raad van de W.E.U. de vragen van verdediging en wapenering (Doc. 5(9)), en P. Mr. M. Elvinger, in naam van de Wetenschappelijke, Technische en Aëronautische (Doc. 571).

M. Nedderhorst heeft betreurd dat de rapporten van de W.E.U. niet omvatten de politieke gezichtspunten en de politieke oordelen; hij wenst dat deze rapporten in de toekomst een grotere diepte zouden hebben en dat met betrekking tot die punten, waarover de regeringen het niet eens zijn kunnen worden, de argumenten, naar voren gebracht door de ene zowel als door de andere zijde, in het jaarverslag zouden worden weergegeven.

De rapporteur heeft erop aangedrongen dat de inrichting van de Europese instellingen insloot, uitte de rapporteur de wens dat formele contacten worden gelegd tussen de W.E.U. en de E.E.G.-instanties die zich met de buitenlandse politiek bezighouden.

Tenslotte vroeg hij aan de Raad in zijn 18^e jaarlijks rapport speciale aandacht te schenken aan de algemene organisatie van de Europese instellingen en duidelijk zijn gezichtspunten te verklaren over de plannen, welke de W.E.U. daarin zou moeten innemen.

M. Badini Confalonieri heeft waargenomen dat dit rapport was uitgebracht om van de Raad de onverkorte toepassing van de bepalingen van het Brussels Verdrag II betreffende de controle op de wapenering te eisen. De eerste moeilijkheden waren overwonnen en men kon een merkbaar verbetering constateren in de antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden van de Assemblée aan de Raad, dank zij het optreden van de huidige Secretaris-Generaal en diens voorganger.

Hij drong er vervolgens op aan dat de Assemblée en met name haar commissie voor verdediging en wapenering eenzelfde positie inneemt tegenover de Raad als de commissies uit de nationale parlementen tegenover hun eigen regeringen. Terecht werd dus geacht dat de Raad met de commissie een gemeenschappelijke vergadering zou beleggen teneinde tot een uitwisseling van standpunten te komen met betrekking tot de activiteiten van het Agentschap voor de controle van de wapenering.

Met betrekking tot dat agentschap is het van belang de garanties van juridische aard te scheppen waarin de Conventie van 1957 voorziet, een verdrag dat nog steeds niet in werking is getreden; het land dat het nog niet had bekrachtigd zou wellicht zekere suggesties kunnen doen om een evenwaardig systeem te vinden.

In verband met de activiteit van het Permanent Comité voor de Wapenering legde hij er de nadruk op dat dit orgaan er in achttien jaar niet in is geslaagd enig wapeningsmaterieel te standaardiseren en dat men zelfs kon vaststellen dat tijdens deze periode het aantal comités en internationale werkgroepen welke zich voor dit probleem interesseren, steeds was toegenomen. De commissie verzocht derhalve het aantal van die comités te verminderen.

De rapporteur besloot met de stelling, dat de controle-instrumenten de vooruitgang van de wetenschap zouden moeten volgen, reeds te geraken tot een controlesysteem dat feitelijk en juridisch volkomen is.

De heer Elvinger vertolkte het antwoord van de commissie voor wetenschap, techniek en lucht- en ruimtevaartvraagstukken en bracht reeds verslag uit over de technologische samenwerking in Europees verband (Doc. 576).

Na afloop van die uiteenzetting keurde de Assemblée eenparig de ontwerp-aanbeveling over de *politieke activiteiten van de Raad* goed (Aanbeveling 221).

Luidens die aanbeveling herinnerde de Assemblée eraan dat de Raad tot taak heeft haar voor te lichten over alle

Europese activiteit met betrekking tot de verdediging en het buitelandse beleid bezuk de verclliging, ongeacht de agendapunten van de eigen becnndslugingcn; de Assemblée beccunle nochans dar de Raad nog srccds nulaat vcrslig uit te brcngcn over zijn bcraadslagingcn, met uunc inzake kwccsties waarvoor gecn ccnparigheid is hccrikc.

De Assemblée kurdc hct 17de jaarverslag gocd en beval de Raad aan haar aanbevelingcn te hccntwoorde n illet inachtneming van de uitslag V;11her overleg tusscn rcgeringcn van West-Europa in het raam van anderc instellingen; ervoor te wakcn clrt zijn raadplegingcn werkelijk in het innemen van gcmcnschappelijke staudpunten resulter en, telkens wannccr her nodig is ;1;In de Assemblée ecu omsrandigcr vcrslag uit te brengen over zijn bcraadslagingcn met vcrwijzing naar de punten waarover, alrhans op bcpcrkc vergaderingcn, gecn eenparigheid tot uiting kwam; in zijn jaarverslag over 1972 nader te bepaleu hoe hij de rol van de W.E.V. in hct knclcr van de instellingen V:1;1n een uirgebride Europccse Cccrueenschap opvat.

De Assemblée keurde ccncens ccnparig de ontwerp-aanbeveling over de toepassing t/an het Verdrag van Brussel: (Aanbeveling 222) goed, zoals ze gewijzigd was na de goedkeuring van het door de rapporteur, de heer Badini Confalonieri, voorgestelde amendement.

Zij achtte zich gelukkig met her antwoord dat door de Raad omtrent sommigc punten van de Aanbeveling 213 werd gegeven, doch zij betreurde tevens dar het jaarverslag een aantal details over de activireien van her Agentschap voor de Controle van de Bewapening over het hoofd had gezien en andermaal had nagelaren op enkele punten ernstig voorbehoud te maken omtrent de toepassing van het Verdrag, in tegenstelling met wat de vorige jaren werd gedaan.

De Assemblée betreurde dar de Raad een groot aantal bepalingen van het Verdrag van Brussel betreffende de controle op de bewapening onvolledig heeft toegepast en volstrekt heeft nagelaten enige controle op het gebruik van biologische- en kernwapens in te voeren; zij sprak er haar ongerustheid over uit dat sommige landen die kernwapens bezitten, hun leveringen van splijtsrof dreigen stop te zetten, aangezien geen enkel akkoord op het stuk van waarborgen tussen de Europese Gemeenschap en het Internationaal Bureau voor Atoomenergie binnen de gestelde termijn tot stand kwam; zij betreurde dat de eenzijdige beslissing van de Verenigde Staten om voor hun strijdkrachten in Duitsland een kaliber in te voeren een achteruitgang betekende van de standaardisatie inzake wapens van klein kaliber; zij sprak er haar tevredenheid over uit dat de Raad met veel aandacht de debatten over de ontwapening in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties en op de Conferentie van de Ontwapeningscommissie heeft voorbereid,

De Assemblée gaf aan de Raad deze aanbeveling :

- de bepalingen van het Verdrag van Brussel betreffende de bewapeningscontrole onverkort toe te passen en de Lid-Staat die het nog niet heeft gedaan met aandrang te verzoeken de op 14 december 1957 ondertekende overeenkomst te bekrachtigen; van de betrokken landen de verzekering te bekomen « dat tot nog toe niet met de werkelijke productie van kernwapens en biologische wapens aangevange » werd mits dezelfde maatregelen worden genomen als die welke inzake chemische wapens werden genomen, welke maatregelen aanleiding hebben gegeven tot een gelijkaardige verbintenis betreffende de vervaardiging van chemische wapens; met de commissie voor verdedigings- en bewapeningskwccsties een gemeenschappelijke vergadering te beleggen om tot een gedachtenwisseling over de activiteiten van het Agentschap te komen;
- in zijn aanstaand jaarverslag een gedetailleerd overzicht op te nemen over de activiteiten en werkingskosten van

activités européennes en matière de défense et de politique étrangère rouch aut à la défense, quel que soit l'ordre du jour de ses propres délibérations; elle regrette, néanmoins, que le Conseil persiste à ne pas lui rendre compte de ses délibérations notamm cnr ~\propos des questions qui n'ont pu réunir l'unanimité.

L'Assemblée a approuvé le 17e rapport annuel et recommande au Conseil de fournir à l'Assemblée des réponses à ses recommandations lui rendent compte des résultats des consultations entre gouvernements de l'Europe occidentale et dans le cadre d'autres institutions; de veiller à ce que ses consultations aboutissent effectivement à l'adoption de positions communes sur les problèmes politiques essentiels et urgents, cinq fois que cela est possible; de rendre compte à l'Assemblée, de façon plus détaillée, de ses délibérations, en évoquant notamment, les points à propos desquels l'unanimité n'a pu être réunie, au moins à l'occasion de réunions restreintes; de préciser, dans son rapport annuel pour 1972 comment il conçoit le rôle de l'U.E.O. parmi les organisations d'Europe communautaire élargie.

L'Assemblée a également adopté, à l'unanimité, le projet de recommandation sm l'Application du Traité de Bruxelles (Recommandation 222) tel qu'il a été modifié à la suite de l'adoption de l'amendement présenté par le rapporteur, M. Badini Confalonieri.

Elle se félicite de la réponse donnée par le Conseil sur certains points de la Recommandation 213, mais regrette que le rapport annuel omette de nombreux détails sur les activités de l'Agence pour le contrôle des armements, et néglige de formuler it nouveau plusieurs réserves importantes concernant l'application du Traité, qui y figuraient les années précédentes.

L'Assemblée regrette que le Conseil n'ait pas appliqué totalement un grand nombre des dispositions du Traité de Bruxelles relatives au contrôle des armements, et n'ait pas appliqué les contrôles relatifs aux armes biologiques et nucléaires; elle s'inquiète des perspectives d'un arrêt imminent des fournitures de matériaux nucléaires par certains pays dotés d'armes nucléaires, parce qu'aucun accord de garanties n'a été conclu entre les Communautés européennes et l'Agence internationale de l'Energie atomique dans les délais prescrits; elle regrette que la décision unilatérale des Etats-Unis d'introduire un calibre pour leurs forces en Allemagne a entraîné un recul de standardisation en ce qui concerne les armes de petit calibre; elle se félicite de l'attention portée par le Conseil à la préparation des débats sur le désarmement à l'Assemblée générale des Nations Unies et à la Conférence du Comité sur le désarmement.

L'Assemblée recommande au Conseil:

- d'appliquer totalement les dispositions du Traité de Bruxelles relatives au contrôle des armements et de prier instamment le pays membre qui ne l'a pas encore fait, de ratifier la convention signée le 14 décembre 1957; d'obtenir des pays intéressés la notification « qu'aucune production effective d'armes nucléaires et biologiques n'est entreprise jusqu'à présent » en prenant les mêmes mesures que celles prises à l'égard des armes chimiques et qui ont donné lieu à une notification correspondante en ce qui concerne les armes chimiques; de tenir avec la commission des questions de défense et des armements une réunion commune pour procéder à un échange de vues sur les activités de l'Agence;
- d'inclure dans son prochain rapport annuel une revue détaillée des activités et du coût de fonctionnement de

lier Agentschap voor de bewapeningscontrole tijdens de jaren 1966 tot 1972 en in verdere verslagen opzichzelve de gedetailleerde inlichtingen op te nemen die in het huidige verslag zijn weggelaten.

- de Permanente Bewapeningscommissie te geven een volledige lijst op te stellen van alle comités, van alle werkgroepen enz., die zich bezighouden met diverse aspecten van de productie en standaardisatie der bewapening bij de W.E.U., de N.A.V.O., FINABEL, of elders in Europa en aanbevelingen te formuleren om het aantal ervan aanzienlijk te beperken;
- de eerder genoemde voorstellen te doen ten einde er zo spoedig mogelijk toe te komen dat een akkoord over de garanties tussen het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie en de Europese Gemeenschap wordt gesloten.

De Assemblée keurt eveneens het ontwerp van aanbeveling over de technologische samenwerking in een Europees kader goed (Aanbeveling 218).

★

2. Politieke vraagstukken.

De Assemblée besprak op dinsdag 6, woensdag 7 en donderdag 8 juni 1972 de rapporten van haar Commissie voor algemene zaken met betrekking tot :

- Europa voor de huidige politieke en economische problemen (Doc. 577), welke worden door de heer Scott-Hopkins werd uitgebracht;
- Europa in de Middellandse Zee (Doc. 576), het rapport dat werd uitgebracht door de heer Krieger.

De heer Molloy beriep zich op het reglement in verband met de nauwkeurigheid van de stemmen in de commissies.

De heer Housiaux kwam in het debat tussenheide in verband met de persconferentie en de commentaren die door de rapporteur de heer Scott-Hopkins ten beste werden gegeven. Spreker meende dat wanneer men een debat moet openen voor een Parlementaire Assemblée, dat debat volledig voor die Assemblée moet plaatshebben. Het staat eenieder volledig vrij verklaringen aan de pers af te leggen maar dan dient het debat volledig voor diezelfde Assemblée gepresenteerd te worden en behoren de leden daaromtrent even volledig te worden ingelicht als de pers.

De Voorzitter verklaarde dat de voorzitter van de commissie om die conferentie verzocht had en dat de rapporteur de gelegenheid zou hebben om de Assemblée zeer volledig in te lichten en zulks alvorens de pers over die conferentie verslag zal hebben uitgebracht.

Alvorens het debat in te leiden hoorde de Assemblée de uiteenzetting van de heer de Likowski, Frans Staatssecretaris op het Ministerie van Buitenlandse Zaken, die een aantal overwegingen naar voren bracht over de manier waarop de Franse regering de Europese uitbouw zich zag ontwikkelen. Het scheen hem voorbarig te beweren, dat de Gemeenschappelijke Markt thans voorgoed gevestigd is. Evenals de rapporteur vond hij, dat de gemeenschappelijke landbouwpolitiek - een fundamenteel aspect van de gemeenschappelijke verworvenheid - in gevaar dreigt te komen, wanneer op andere gebieden de Gemeenschap niet méér blijkt te zijn dan een douane-unie of een vrijhandelszone.

Het leek hem derhalve noodzakelijk het gemeenschappelijke buitentarief te verdedigen, dat tenslotte minder protectionistisch is dan de douanetarieven van andere Europese partnerlanden.

l'Agence pour le contrôle des armements pendant les années 1966 à 1972 et d'insister à nouveau dans les rapports ultérieurs les renseignements détaillés omis dans le présent rapport;

- de donner instruction au Comité permanent des armements d'établir la liste complète de toutes les commissions, de tous les groupes de travail, etc., travaillant sur divers aspects de la production et de la standardisation des armements à l'O.E.C., à l'O.T.A.N., à FINABEL ou ailleurs en Europe et de formuler des recommandations tendant à en réduire considérablement le nombre;
- de formuler des propositions appropriées pour faire en sorte qu'un accord sur les garanties soit conclu le plus rapidement possible entre l'Agence internationale de l'Energie atomique et les Communautés européennes.

L'Assemblée adopte également le projet de recommandation sur la collaboration technologique dans un cadre européen (Recommandation 211').

★

2. Les problèmes politiques.

L'Assemblée a discuté les mardi 6, mercredi 7 et jeudi 8 juin 1972, les rapports de sa commission des affaires générales sur :

- l'Europe devant les problèmes politiques et économiques actuels (Doc. 577), présenté par M. Scott-Hopkins;
- l'Europe et la Méditerranée (Doc. 576), présenté par M. Krieger.

M. Molloy a fait appel au règlement au sujet de l'exactitude des votes dans les commissions.

M. Housiaux est intervenu au sujet de la conférence de presse et des commentaires donnés par le rapporteur M. Scott-Hopkins. L'orateur a estimé que lorsqu'un débat doit s'ouvrir devant une assemblée parlementaire, il doit avoir lieu entièrement devant cette assemblée. Chacun a toute liberté pour s'exprimer devant l'assemblée elle-même et les membres doivent être aussi bien informés que la presse.

Le Président a déclaré que c'est le président de la commission qui a demandé cette conférence et que le rapporteur aura l'occasion d'informer très complètement l'Assemblée, bien avant que la presse ait publié les comptes rendus de cette conférence.

Avant d'entamer le débat, l'Assemblée a entendu M. de Lipkowski, Secrétaire d'Etat auprès du Ministre des Affaires étrangères de France, qui a présenté quelques réflexions sur la manière dont le gouvernement français envisageait la construction européenne. L'orateur estime qu'il est prématuré de prétendre que l'entreprise communautaire a désormais un caractère irréversible. Comme le rapporteur, il pense que la politique agricole commune, aspect fondamental de l'acquis communautaire, risque de se trouver menacée alors que, dans les autres domaines, la Communauté ne constitue guère plus qu'une union douanière ou une zone de libre-échange.

Le Secrétaire d'Etat a défendu le tarif extérieur commun, qui, finalement, est moins protectionniste que les tarifs douaniers des partenaires de l'Europe.

Met betrekking tot de conferentie van de Staats- of Regeringshoofden in de herfst kwam het erop aan, aldus de heer de Lipkowski, dat zij een werkelijk vooruitgang was boekten en de grote richtlijnen over de verdieping van de Gemeenschap zou definiëren teneinde het voorkomen dat Europa niet aan substantie zou verliezen war zij door uiterblijding zou winnen. De instellingen zijn niets anders dan de cliënteel instrumenten van een politieke wil. Concrete beslissingen op monetair gebied lijn de maarslat tot beoordeling van het succes van een Europese top. De geleidelijke schepping van een Europees monetaire zone zou van grote waarde zijn op het speciaal politieke terrein.

In antwoord op de verschillende vragen verklaarde de heer de Lipkowski niet te denken dat de Europese top verdedigingsvraagstukken zou behandelen, welke dienen te blijven behoren tot de competentie van de W.E.U. Naar zijn mening bestaat er een algemene opvatting om aan het Brussels Verdrag niet te raken en om het verschillende op het verdrag gebaseerde instituten en organen in stand te houden. In ieder geval zou een overdracht van bevoegdheden tussen de Europese instellingen onderling geen zin hebben indien deze niet beantwoordt aan een duidelijk uitgesproken intergouvernementeel verlangen. Aan de andere kant merkte hij op dat Europa niet van plan is een douane-oorlog tegen de Verenigde Staten aan te gaan, maar dat het als minst beschermde economische eenheid ter wereld blootstaat aan aanvallen van Amerikaanse pretenties. De Franse regering, voegde hij daaraan toe, is niet van plan enig onderscheid te maken tussen de leden van de Gemeenschap en vond dat alle middelen moeten worden gebruikt. Om de topconferentie voor te bereiden. De vraagstukken dienen op pragmatische wijze te worden behandeld. Men kan zich dan ook niet voorstellen dat op korte termijn kan worden overgegaan tot verkiezing van leden van het Europese Parlement bij algemeen stemrecht, dit zou op het ogenblik onoplosbare problemen oproepen. Het Europese politieke secretariaat moet een lichte constructie zijn en de Franse regering hoopt het te Parijs te zien, maar zij is noch een ongeduldige, noch een eisende partij.

De heer Scott-Hopkins bracht in herinnering dat zijn rapport er van uitging dat West-Europa vroeg of laat een gemeenschappelijke buitenlandse politiek zou uitstippelen; hij vestigde de aandacht op de rol welke op zekere dag een onafhankelijk secretariaat-generaal, waaraan alle leden van de Gemeenschappelijke Markt zouden moeten meewerken, moet spelen. Coördinatie van de defensiepolitiek en van de wetenschaps- en technologische politiek van West-Europa is naar zijn mening onvermijdelijk. Daartoe zouden de organen van de W.E.U. moeten worden versterkt, omdat hun oorspronkelijke en wezenlijke taak erin bestaat die coördinatie tot stand te brengen.

Op monetair gebied onderstreepte de rapporteur de noodzaak tot stichting van een Europees fonds en een financieel secretariaat; dat zijn zeer in London zou hebben. Hij meende dat de zetel van het politieke secretariaat Brussel zou kunnen zijn maar zag geen enkel bezwaar tegen de keuze van Parijs. Anderzijds leek Versailles hem de beste plaats te zijn om het Europese Parlement bijeen te roepen.

In zijn rapport over Europa en de Middellandse Zee onderstreepte de heer Krieg, dat het van belang is dat, indien men wil dat de W.E.U. werkelijk zijn rol vervult, de Assemblée de grote problemen betreffende heel Europa zou bespreken. Dat is het geval met de problemen rond de Middellandse Zee, welke Europa niet ter zijde kon laten liggen, omdat zij zijn veiligheid betroffen. De oostelijke Middellandse Zee met name en van die streken in de wereld waar de internationale vrede de kans liep bedreigd te zijn. De rapporteur noemde met name het Palestijnse probleem, de positie van Griekenland en Turkije en in het bijzonder het vraagstuk van de

QU.111t la conférence des chefs d'Etat ou de gouvernement prévue pour l'automne, il importe, selon M. de Lipkowski, qu'elle amène un progrès réel et définisse les grandes orientations de l'approfondissement de la Communauté, afin que l'Europe ne perde pas en consistance ce qu'elle gagne en étendue. Les institutions ne sont jamais que des instruments au service d'une volonté politique. C'est aux décisions concrètes dans le domaine monétaire que l'on pourra mesurer le succès d'un sommet européen. La création progressive d'une zone monétaire européenne aura une valeur déterminante dans le domaine proprement politique.

En réponse aux diverses questions, M. de Lipkowski a déclaré qu'il ne pensait pas que le Sommet européen aborderait les questions de défense qui sont du ressort de l'U.E.O. A son avis, un consensus devrait assez aisément se dégager pour que le Traité de Bruxelles ne soit pas remis en cause et que restent en place les différentes institutions et les différents organismes qui s'y rattachent. De toute façon, un transfert d'attributions entre les institutions européennes n'a de sens que s'il répond à une volonté intergouvernementale clairement affirmée. D'autre part, M. de Lipkowski, a fait observer que l'Europe n'envisageait pas d'entreprendre une guerre douanière contre les Etats-Unis mais, étant l'ensemble économique le moins protégé du monde, c'est elle qui se trouve assaillie par les prétentions américaines. Le gouvernement français, a ajouté M. de Lipkowski, n'entend faire aucune ségrégation entre les membres de la Communauté et estime que tous les moyens doivent être utilisés pour préparer la conférence au sommet. Les problèmes posés doivent être abordés de façon pragmatique. Aussi ne peut-on envisager dans l'immédiat l'élection au suffrage universel du Parlement européen, qui soulèverait des problèmes actuellement insolubles. Le secrétariat politique européen, quant à lui, doit demeurer léger et le gouvernement français désire le voir siéger à Paris, mais il n'est ni impatient, ni demandeur.

M. Scott-Hopkins, a rappelé que son rapport se fonde sur la certitude que, tôt ou tard, l'Europe occidentale mettra au point une politique étrangère commune, et a insisté sur le rôle que serait appelé à jouer un secrétariat général indépendant auquel tous les membres de la C.E.E. devraient être associés. La coordination des politiques de défense et des politiques technologique et scientifique des pays de l'Europe occidentale lui semble indispensable. Il faut donc renforcer les organes de l'U.E.O. dont la mission essentielle et originale est précisément d'assurer cette coordination.

Dans le domaine monétaire, le rapporteur a souligné la nécessité de constituer un fonds européen et un secrétariat financier qui aurait son siège à Londres. Il estime que le siège du secrétariat politique peut être à Bruxelles, mais ne voit aucun inconvénient au choix de Paris. D'autre part, Versailles lui paraît constituer un siège susceptible de convenir au Parlement européen.

Présentant son rapport sur l'Europe et la Méditerranée, M. Krieg a souligné que si l'on veut que l'U.E.O. remplisse réellement son rôle, son assemblée doit aborder les grands problèmes concernant l'ensemble de l'Europe. Tel était le cas des problèmes méditerranéens que l'Europe ne peut ignorer puisqu'ils affectaient sa sécurité. La Méditerranée orientale est, en effet, l'une des régions du monde où la paix internationale risque de se trouver menacée. Le rapporteur a évoqué le problème palestinien, la position de la Grèce et de la Turquie, et surtout la question du ravitaillement de l'Europe occidentale en pétrole en provenance du Moyen-

olievoorvoer van West-Europa uit het Midden-Oosten. Ten heslui: van Ijnn rcdc wccs hij crop dar de incestc landen uit her Middellandse Zccgccl-icd van oordeel zijn dar v.e wel gedwongen zijn voortdu rend hun verhoudingcn met West-Europn.. te verscrck en,

Verschiedenc sprekers kwamen in het debat tusscnbicdc, o.m. onze collegcs, de heren Housiaux en Leynen.

De heer Housiaux onderscrepte dar de geografische grenzen van her nicuwc Europa sarnenvallen met die van de Raad van Europa. De Gerncensch apclijke Markt uirbouwen berekenr dar men ecn vrenigd Europa moet tot stand doen komen. Aun de uirbouw, de verruiming en de verdieping ontbreekt echrer ecn essentieel clement, narnelijk het begin.

Op de topconferentie van oktober zou ecn begin worden gemaakt met de eenmaking van Europa. Daaroe is ecn politieke wil nodig. Maar em die politieke wil ingang te doen vinden in ceri Europa waarin alle volken zijn opgenomen die blijven geloven in de waarde van de democratie en in Je rest van de wereld, moeren instellingen geschapen worden waarin die wil belichaamd is. Er moet een regering komen en ecn adruinistratie ten dienste van die regering. Niet een administratie, en een politiek bureau, die slcchts een begin van een strucluur zouden vormen, maar een adruinistratie in verhouding tot het geheel dar thans in wording is. Er moet een Parlement komen dat die naam waardig is en dar zijn controlerecht en zijn wergevende bevoegdheid ten vollc uitvoert. De heer Housiaux verklaarde dat hij nier kon instemmen met de rapporteur waar deze voorstelt de Assemblée af te schaffen; hij kondigde aan dat hij een amendement zou voorsrellen.

Met betrekking tot de plaats van vestiging van het politieke secretariaat vestigde hij er de aandacht op dat de Assemblée, in verband met alles wat het Verdrag van Brussel betreft, inclusief het daarbij vooropgestelde doel, narnelijk de eenmaking van Europa, er een eigen mening mag op nahouden en dat het dus nier past die zaak aan de Raad van Ministers over te laten.

De heer Leynen herinnerde eraan dat hij in de commissie had voorgesteld de plaats van vestiging van het politieke secretariaat niet te bespreken en die kwestie aan de ministers ter beoordeeling over te laten. Hij meende dat, aangezien de commissie beslist heeft die vestiging in de ontwerp-aanbeveling ter sprake te brengen, de weglating van die tekst de indruk zou kunnen wekken als zou de Assemblée van mening zijn veranderd.

De heer Leynen lichtte het subamendement toe dar hij samen met twee Benelux-collega's had ingediend en waarin de opvatting wordt verdedigd dat bij hec streekbeleid geen rekening mag worden gehouden met de nationale grenzen.

Met betrekking tot de toestand in de landen rond de Middellandse Zee verklaarde hij in principe in te stemmen met de in de aanbeveling vervatte algemene overwegingen. Hij herinnerde eraan dat in Turkije het leger het vooruitstrevende element vormt en dar de recrutering, zelfs van de hoogste officieren, in alle lagen van de bevolking geschiedt, hij legde de nadruk op het belang van dit land voor de Europese verdediging.

Na het debat besprak de Assemblée de vijf amendementen op de ontwerp-aanbeveling betreffende de actuele politieke en economische vraagstukken.

Aangezien de Assemblée niet het vereiste quorum had, werd op de vergadering van donderdag 8 juni besloten de stemming naar een latere datum te verschuiven.

Aangezien het vereiste quorum niet bereikt was, werd ook de stemming over de ontwerp-aanbeveling betreffende Europa en de Middellandse Zee-landen naar een latere vergadering verschoven.

Orient. le rapporteur a conclu en soulignant que la plupart des pays méditerranéens estiment que leur des tiu les invite à renforcer constamment leurs relations avec l'Europe occidentale.

Plusieurs orateurs. SOLLt intervenus clans le débat, entre autres, nos collègues MM. Housiaux et Leyrieu.

M. Housiaux souligne que les limites géographiques de l'Europe nouvelle coïncident avec celles du Conseil de l'Europe. Achever le Marché commun signifie qu'il faut faire l'Europe. A l'achèvement, à l'élargissement et à l'approfondissement, il manque la chose essentielle: le commencement.

Le sommet d'octobre réalisera le commencement de cette Europe. Il faut, pour faire l'Europe, une volonté. Mais, pour faire entendre cette volonté à l'Europe unissant en une seule entité tous les peuples qui persistent à croire à la valeur de la démocratie et au reste du monde, il faut des institutions qui seront l'instrument de cette volonté. Il faut mettre en place un gouvernement et l'administration appelée à servir ce gouvernement, non pas une administration et tm bureau politique à «structure légère», mais une administration à la dimension de l'ensemble qui est en train de naître. Il faut un Parlement, digne de ce nom, qui exerce, dans sa plénitude, son devoir de contrôle, son devoir législatif. M. Housiaux déclare qu'il n'est pas d'accord avec le rapporteur pour supprimer l'Assemblée et annonce qu'il présentera un amendement.

Au sujet du siège du secrétariat politique, l'orateur souligne que l'Assemblée a le droit d'avoir une opinion sur tout ce qui intéresse le Traité de Bruxelles, y compris le but qui y est proposé, c'est-à-dire de faire l'Europe et, par le fait même, il ne convient pas de dire qu'il faut s'en remettre au Conseil des Ministres.

M. Leynen rappelle qu'en commission, il a suggéré de ne pas parler de la localisation du siège du secrétariat politique et de laisser la question à l'appréciation des ministres. L'orateur est d'avis que, puisque la commission a décidé de faire cette mention du siège dans le projet de recommandation, supprimer ce texte pourrait donner l'impression que l'Assemblée a changé d'opinion.

M. Leynen commente le sous-amendement qu'il présente à l'amendement n° 1, conjointement avec deux collègues du Benelux, et qui défend l'idée que la politique régionale ne devrait pas tenir compte des frontières nationales.

Au sujet de la situation dans les pays méditerranéens, l'orateur est en principe d'accord sur les considérations générales de la recommandation. Il rappelle qu'en Turquie, l'armée, recrutée jusque dans les plus hauts échelons dans toutes les couches de la population, est l'élément progressiste et met l'accent sur l'importance que revêt la Turquie pour la défense européenne.

A l'issue du débat, l'Assemblée passe à l'examen des cinq amendements au projet de recommandation relatif aux problèmes politiques et économiques actuels.

En l'absence de quorum, l'Assemblée, au cours de la séance du jeudi 8 juin, a décidé de reporter le vote à une séance ultérieure.

En l'absence de quorum, le vote sur le projet de recommandation sur l'Europe et la Méditerranée a également été reporté à une séance ultérieure.

Vcrddigingsvraauvtukken.

Op maandag 5 en woensdag 7 juni 1972 wijdde de Assemblée een bespreking aan de vcrddigingsvraagstukken aan de hand van de verslagen die namens de commissie voor vcrddigings en bcwapening werden voorgedragen door :

- de heer Badini Confalonieri - bij afwezigheid van de rapporteur, de heer Lammrich - over de stand van de Europese veiligheid (Doe. 574);
- de heer Vedovato over de vcrddigings van de noordelijke en de zuidelijke Hank (Doe. 568),

In het kader van de bestudering van de vcrddigingsvraagstukken kwamen achtereenvolgens aan het woord:

- de heer Berkhan, Staatssecretaris voor defensie van de Duitse Bondsrepubliek;
- de heer Kirk, Bries Oudcrstaatssecretaris voor defensie (Marine);
- de heer Luns, Secretaris-Generaal van de NAVO.

De heer Berkhan verklaarde dat alle leden van het Noord-atlantische Bondgenootschap er van overtuigd zijn dat het evenwicht van de strijdmachten, gekenmerkt door de atoom bi-polariteit, ongetwijfeld zou worden beïnvloed door de nieuwe ontwikkeling naar een multi-polariteit, alsmede door het nieuwe karakter in de verhoudingen tussen de beide wereldmachten en de bondgenootschappen onder hun leiding welke, in plaats van vijandelijk tegenover elkaar te staan, zich tussen Oost en West ontwikkelen naar mogelijke vormen van samenwerking.

Het rapport-Harmel, verschenen aan het einde van de herfst 1967, heeft een politieke dimensie aan het westelijke bondgenootschap toegevoegd, dat oorspronkelijk een puur militair karakter droeg. Defensie en ontspanning werden vervolgens elkaars complement en de conclusies van het rapport-Harmel hadden gediend als basis om te komen tot politieke initiatieven, teneinde een verstandhouding en evenwicht met de Sovjet-Unie en het Verdrag van Warschau te krijgen. « Defensie en ontspanning » waren sedert 1967 de leidende gedachten geweest in alle communicaties van de NAVO, welke duidelijk het directe verband aangaven tussen de ontspanning en de programma's ter versterking van de defensie. Deze verandering was ook mogelijk geworden door de toenemende wil van Oost-Europa om het Westen op deze weg tegemoet te komen. Tot de onvoorwaardelijke, vereisten tot ontspanning waren te rekenen het vasthouden aan het militaire evenwicht tussen Oost en West, en het onderlinge begrip en de samenwerking binnen het bondgenootschap.

Op grond hiervan konden de Duits-Russische en de Duits-Poolse verdragen gesloten worden, alsook het Akkoord over Berlijn voorbereid, de discussies over de voorstellen tot wederzijdse en evenwichtige vermindering van de strijdkrachten voortgaan, de problemen verbonden aan een conferentie over de veiligheid en de samenwerking in Europa onderzocht worden en de onderhandelingen over de beperking van de strategische atoomwapens, waarover de Verenigde Staten hun partners regelmatig hadden ingelicht, voortgezet worden.

Het Bondgenootschap, aldus spreker, was altijd versterkt uit zijn interne crises gekomen. Dit zal ongetwijfeld ook het geval zijn met betrekking tot de verschillen van inzicht in de verhoudingen tussen West-Europa en de Verenigde Staten en de noodzaak het defensiepotentieel te handhaven. Dit laatste veronderstelt nog steeds de militaire aanwezigheid van de Verenigde Staten in Europa en het is duidelijk dat de politiek van de Amerikaanse regering erop gericht is het

3. Les problèmes de défense.

Les lundi 5 et mercredi 7 juin 1972, l'Assemblée a consacré son débat aux questions de défense sur la base des rapports présentés au nom de la commission des questions de défense et des armements par :

- M. Budini Confalonieri, suppléant le rapporteur, M. Lammrich, sur l'état de la sécurité européenne (Doc. 574);
- M. Vedovato, sur la défense sur les flancs nord et sud (Doe. 568),

Dans le cadre de l'étude des questions de défense, l'Assemblée a entendu successivement :

- M. Berkhan, Secrétaire d'Etat à la défense de la République fédérale d'Allemagne;
- M. Kirk, Sous-secrétaire d'Etat parlementaire britannique à la défense (Marine);
- M. Luns, Secrétaire général de l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord.

M. Berkhan a déclaré que tous les membres de l'Alliance de l'Atlantique Nord ont pris conscience de ce que l'équilibre des forces, marqué par la bipolarité nucléaire, sera nécessairement affecté par la nouvelle tendance à la multipolarité et par la qualité nouvelle des relations entre les deux puissances mondiales et les alliances qu'elles dirigent. A l'affrontement entre l'Est et l'Ouest se sont superposées des possibilités de coopération.

Le rapport Harmel publié à la fin de l'automne 1967 a donné une dimension politique à l'Alliance occidentale, plutôt initialement de caractère purement militaire. Défense et détente se complètent, désormais et les conclusions du rapport Harmel ont servi de base à des initiatives politiques visant à parvenir à la compréhension et à un équilibre avec l'Union Soviétique et le Pacte de Varsovie. Depuis 1967, « défense et détente » constituent le fil conducteur de tous les communiqués de l'OTAN qui montrent clairement l'étroite dépendance entre la détente et les programmes de renforcement de la défense. Ce changement est dû également à la volonté croissante de l'Europe de l'Est d'aller à la rencontre de l'Occident dans cette voie. Les conditions *sine qua non* de la détente sont le maintien de l'équilibre militaire entre l'Est et l'Ouest, ainsi que l'entente et la coopération au sein de l'Alliance.

C'est cette conception qui a permis la conclusion des traités germano-soviétique et germano-polonais, la préparation de l'Accord sur Berlin, le progrès des discussions sur les propositions de réductions mutuelles et équilibrées des forces, l'examen des problèmes liés à une conférence sur la sécurité et la coopération en Europe, les progrès des négociations sur la limitation des armements nucléaires stratégiques dont les Etats-Unis ont régulièrement informé leurs partenaires.

L'Alliance, constate l'orateur, est toujours sortie renforcée de ses crises internes. Il espère que ce sera encore le cas si des divergences de vues s'élevaient, par exemple, à propos des rapports entre l'Europe occidentale et les Etats-Unis ou de la nécessité de maintenir la capacité de défense de l'Europe. Celle-ci implique encore la présence militaire des Etats-Unis en Europe et il est clair que la politique du gouvernement américain tend à maintenir pour l'essentiel le

huidig pcil v. u. i haar strijckr. n. ch. r. c. n. in Europ a wezenlijk te handh. i. v. c. n. zola ng h. c. t. \X';lrsd1;LL)Pakt n. i. e. r. k. o. m. r. t. o. t. c. c. n. b. e. l. a. n. g. r. i. j. k. e. v. e. r. m. i. d. l. i. c. h. t. v. a. n. d. e. s. t. r. i. j. d. k. r. i. c. h. t. e. n. o. p. v. o. o. r. w. a. a. r. d. e. d. a. r. d. e. E. u. r. o. p. e. e. s. c. l. a. n. d. e. n. v. e. r. d. e. r. w. e. r. k. e. n. a. a. n. d. e. v. e. r. b. e. e. r. c. i. n. g. v. a. n. h. u. n. d. e. f. e. n. s. i. e. D. e. z. e. l. a. a. r. s. t. e. d. o. c. k. z. u. l. k. s. t. r. o. u. w. e. n. s. d. o. o. r. m. i. d. d. e. l. v. a. n. h. e. t. E. u. r. o. p. e. e. s. c. p. r. o. g. r. a. m. m. a. t. e. r. v. e. r. b. e. e. r. c. i. n. g. v. a. n. d. e. d. e. f. e. n. s. i. e. e. n. v. a. n. d. e. E. u. r. o. g. r. o. p. (w. e. l. k. e. v. o. o. r. l. o. p. i. g. a. l. t. h. a. n. s. n. i. e. r. w. e. n. s. t. b. e. s. c. h. o. u. w. i. t. e. w. o. r. d. e. n. a. l. s. e. e. n. i. n. s. t. e. l. l. i. n. g.), m. e. t. h. e. r. o. o. g. o. p. d. e. v. e. r. s. t. r. e. k. i. n. g. v. a. n. h. e. t. B. o. n. d. g. e. n. o. o. t. s. c. h. a. p. , a. l. s. a. a. n. g. e. g. o. v. e. n. i. n. h. e. t. c. o. m. m. u. n. i. q. u. e. v. a. n. d. e. E. u. r. o. g. r. o. e. p. v. a. n. 23 m. e. i. 1972.,

De heer Berkhan heeft het trouwens altijd als nutteloos beschouwd zich af te vragen of de Sovjet-Unie nog wel een wereldrevolutie wenst, of zij alleen maar haar eigen belangen als grote mogendheid verdedigt dan wel of zij crnaar streeft West-Europa te neutraliseren. Deze ueturalisatie kan echter in werkelijkheid niet gerealiseerd worden zolang het Bondgenootschap zijn interne samenhang bewaart. Het communiqué van de voorjaarszitting van de NAVO-ministres versterkte de politieke banden binnen het Bondgenootschap, bevestigde de strategie van « defensie en ontspanning », opende de deur tot de multilaterale voorbereiding van de Conferentie over de veiligheid en de samenwerking in Europa en onderstreepte weer eens de noodzaak van de voortzetting van het gesprek met Oost-Europa over de wederzijdse en evenwichtige verminderingen van de strijdkrachten welke tegelijkertijd met de conferentie zouden kunnen worden gehouden. Deze conferentie is een stop nader gekomen zodat zij gebonden is aan het Akkoord over Berlijn dat zopas in werking is getreden. De verbeteringen welke dit akkoord op het niveau van de menselijke verhoudingen heeft medegebracht, zijn een belangrijk resultaat van de politiek van gemeenschappelijke ontspanning.

De heer Berkhan verklaarde ten slotte dat de Oost-West-onderhandelingen de vrede in Europa willen waarborgen. In de nabije toekomst kan de vrede echter niet veilig worden gesteld tenzij het Westelijke Bondgenootschap intact blijft en de economische en politieke integratie van Europa voortgang boekt. Wanneer zij op dergelijke stevige fundamenteen gebaseerd is, heeft de ontspanning niets angstaanjagend en is evenmin een nietszeggende slogan.

De heer Luns merkte allereerst op dat gedurende de laatste zes maanden een groot aantal uitermate belangrijke gebeurtenissen hebben plaatsgegrepen: het bezoek van President Nixon aan Peking en Moskou, de door de Duitse Bondsrepubliek met de Sovjet-Unie en Polen afgesloten verdragen, de vierzijdige overeenkomst over Berlijn en het eerste officiële bezoek van een Sovjet-Minister van buitenlandse zaken aan de Bondsrepubliek.

Vervolgens somde de heer Luns in het kort de initiatieven van de NAVO op die tot de huidige toestand hebben geleid. Thans staat de mogelijkheid van een conferentie over de veiligheid en de samenwerking in Europa open; de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie hebben een principiële verklaring aangenomen en een reeks overeenkomsten ondertekend waarvan de meest belangrijke betrekking heeft op de versterking van de strategische bewapening. Dit alles deed de hoop rijzen dat een tijdperk van onderhandelingen werkelijk voor de deur staat. Is dit het geval, dan zal dit eerste verdrag over de beperking van de strategische bewapening gevolgd worden door andere verdragen en kan de E.C.V.S. ernstige besprekingen aanvangen die, volgens het *unaniem* oordeel binnen het Bondgenootschap, zouden moeten leiden tot het vaststellen van principes waarop de Europese landen hun onderlinge betrekkingen zouden kunnen funderen en tot het vastleggen van modaliteiten met het oog op een vrijer verkeer van personen, gedachten en goederen in Europa.

Het ware wenselijk dat zo spoedig mogelijk, of vanaf de voorbereidende fase voor deze conferentie, gesprekken wor-

niveau actuel de ses forces en Europe, tant que le Pacte de Varsovie ne procède pas à d'importants réductions de force. Il est évident que les Français continuent à améliorer leurs propres mesures de défense. Ils y procèdent. d'ailleurs par l'intermédiaire du programme européen d'amélioration de la défense, et de l'Eurogroupe (qui, provisoirement, ne désire pas être considéré comme une institution), en vue de renforcer l'Alliance comme en témoigne le communiqué de l'Eurogroupe du 23 mai 1972,

M. Berkhan a toujours considéré qu'il est vain de se demander si l'Union Soviétique souhaite « encore » une révolution mondiale, si elle défend « seulement » ses intérêts de grande puissance ou si elle cherche à neutraliser l'Europe occidentale. En réalité, cette neutralisation ne peut intervenir tant que l'Alliance maintient sa cohésion interne. Le communiqué de la session de printemps des ministres de l'OTAN a renforcé les liens politiques de l'Alliance, confirmé la stratégie de « défense et détente », donné le feu vert à la préparation multilatérale de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe et souligné à nouveau la nécessité de poursuivre les pourparlers avec l'Europe de l'Est sur les réductions mutuelles et équilibrées de forces, peut-être parallèlement à la conférence. Le pas en direction de cette conférence est lié à l'Accord sur Berlin qui vient d'entrer en vigueur. Les améliorations qu'il apporte sur le plan humain constituent un résultat important de la politique de détente commune.

En conclusion, M. Berkhan a déclaré que l'objectif des négociations Est-Ouest est d'assurer la paix en Europe. Dans l'immédiat, la sauvegarde de la paix n'est possible que si l'Alliance occidentale reste intacte et si l'intégration économique et politique de l'Europe progresse. Sur ces fondements solides, la détente n'a rien de danger-eux et ne représente pas un slogan vide de sens.

M. Luns remarque tout d'abord que les six derniers mois ont réuni un grand nombre d'événements d'importance majeure: la visite du Président Nixon à Pékin et à Moscou, les traités conclus par la République Fédérale d'Allemagne avec l'Union Soviétique et la Pologne, l'accord quadripartite sur Berlin et la première visite officielle d'un ministre des Affaires étrangères soviétique en République fédérale.

M. Luns a rapidement passé en revue les initiatives prises par l'OTAN et qui ont conduit à la situation actuelle. La perspective d'une conférence sur la sécurité et la coopération en Europe est ouverte; les Etats-Unis et l'Union Soviétique ont adopté une déclaration de principes et signé une série d'accords dont le plus important a trait à la limitation des armements stratégiques. Tout cela permet d'espérer qu'on entre réellement dans une « ère de négociations ». S'il en est ainsi, ce premier traité sur la limitation des armements stratégiques sera suivi par d'autres traités et la C.S.C.E. pourra s'ouvrir sur des négociations sérieuses qui, selon les vœux unanimes de l'Alliance, devront permettre de déterminer les principes sur lesquels les pays européens pourront fonder leurs relations et établir les modalités d'une meilleure circulation des personnes, des idées et des marchandises en Europe.

Il serait souhaitable que, le plus tôt possible ou dès la phase préparatoire de cette conférence, des entretiens expo-

den gchouden tijdens welke de mogelijkheden tot wederzijdse en evenwichtige vermindering van de strijdkrachten kunnen worden onderzocht.

De moeilijkste raak is thans om de belastingplichtige in de Westelijke democratie ertoe te overtuigen, dat het noodzakelijk is de militaire uitgaven ten minste op het huidige niveau te laten en, wat de Europeanen betreft, een zwaardere last voor de gemiddelde schappelijke defensie te aanvaarden. De toenemende groei van de strijdkrachten van de Sovjet-Unie, en in het bijzonder van de marine, betekent iederdaad dat het niet mogelijk is om in het Westen de militaire inspanning te verminderen, juist op het ogenblik waarop aan beide kanten serieuze besprekingen worden aan-gevat.

De heer Luns verklaarde tot slot dat de laatste raadszitting van de NAVO in Bonn een van de meest geslaagde was en dat de opinieverschillen snel werden overwonnen. Het tijdvak dat thans aanvangt zou voor Europa op diplomatiek gebied bijzonder actief worden wegens de uitbreiding van de Gemeenschappelijke Markt en de veelzijdige voorbereiding van de Europese conferentie. De reizen van President Nixon naar Peking en Moskou hebben zonder enige twijfel duidelijke veranderingen gebracht in de internationale verhoudingen, maar Europa zal slechts een werkelijke politieke macht kunnen worden in de mate waarin het zijn eigen samenhang ontwikkelt, zonder dat zijn banden met Noord-Amerika verzwakken.

De heer Luns antwoordde op de vragen die werden gesteld door verscheidene leden, waaronder onze collega, de heer Tanghe, die vroeg of de laatste wereldgebeurtenissen invloed hebben uitgeoefend op de strategie van de NAVO, inzonderheid in verband met de strijdkrachten die op het grondgebied van de Duitse Bondsrepubliek zijn gesitueerd.

De heer Kirk sprak over de verdediging van de noordelijke en de zuidelijke flank. Naar zijn mening is het een vergissing zich te beroepen op de numerieke superioriteit van de NAVO-zeemachten op de meeste terreinen. De Russische vloot beschikt immers over eenheden die moderner en zwaarder bewapend zijn dan de overeenkomstige westelijke eenheden, en die door hun samenhang met de strijdkrachten van de marineluchtvaart, welke een geïntegreerd onderdeel ervan vormen, de Sovjet-Unie in staat stellen om in de hele wereld in te grijpen.

In het NAVO-verslag over de defensie voor de zeventiger jaren werd de bedreiging opnieuw onder ogen genomen en prioriteit aan de versterking van de flanken gegeven.

Na een aantal bijzonderheden te hebben gegeven over de Britse bijdrage tot deze versterking, stelde de heer Kirk vast dat een van de essentiële elementen waarop de afschrikkingstrategie berust, gevormd wordt door de regelmatige manoeuvres, omdat die de tegenstander tonen dat de NAVO-strijdkrachten paraat zijn.

De heer Kirk wees er eveneens op dat de drie NATO-landen die geografisch van het vasteland gescheiden zijn, een bijzondere taak hebben: zij behoren met name klaar en duidelijk te zeggen dat zij vastbesloten zijn versterkingen te leveren, waardoor zij meteen het bewijs leveren dat het de NAVO menens is wanneer zij het heeft over een eenheidsfront in geval van agressie. De belangrijkste bijdrage wordt evenwel geleverd van de landen die op de flanken zelf gelegen zijn, want zij moeten bij machte zijn weerstand te bieden tot er versterking komt opdagen. Valt de lokale verdedigingscapaciteit onder het minimumpeil, dan kunnen die versterkingen de vijand uiteraard geen ontslag inboezemen.

In zijn hoedanigheid van Minister van Zeevaart legde de heer Kirk de nadruk op de taak van de Engelse marine en hij deed mee dat het Verenigd Koninkrijk zich in beginsel akkoord verklaart met de aanbeveling van de heer

ratoires sur les réductions mutuelles et équilibrées des forces puissent s'engager.

La tâche la plus difficile est maintenant de faire admettre au contribuable dans les démocraties occidentales, qu'il est nécessaire de maintenir au moins au niveau actuel les dépenses militaires et, en ce qui concerne les Européens, d'assumer une part plus lourde du coût de la défense collective. En effet, l'accroissement constant des forces armées soviétiques, et en particulier de la marine, signifie qu'il n'est pas possible de relâcher l'effort militaire en Occident au moment où des discussions sérieuses vont s'engager de part et d'autre.

En conclusion, M. Luns a déclaré que la dernière session du Conseil de l'OTAN à Bonn avait été l'une des plus réussies et que les divergences avaient été rapidement surmontées. La période qui s'ouvre devant l'Europe sera particulièrement active sur le plan diplomatique en raison de l'élargissement de la Communauté européenne et de la préparation multilatérale de la C.S.C.E. les voyages du Président Nixon à Pékin et à Moscou ont, sans aucun doute, amené des changements importants dans les relations internationales, mais ce n'est que dans la mesure où l'Europe développera sa cohésion; sans que s'affaiblissent ses liens avec l'Amérique du Nord, qu'elle pourra atteindre sa véritable force politique.

M. Luns a répondu aux questions posées par plusieurs membres, entre autres, à celle de notre collègue M. Tanghe, qui a demandé si les derniers événements mondiaux ont eu des répercussions sur la stratégie de l'OTAN, notamment en ce qui concerne l'effectif militaire maintenu sur le territoire de l'Allemagne fédérale.

M. Kirk a parlé de la défense des flancs nord et sud. Il estime que c'est une erreur de trop se fier à la supériorité numérique des forces navales de l'OTAN dans la plupart des domaines. En effet, la flotte soviétique dispose d'unités plus modernes et plus lourdement armées que leurs homologues occidentales, et, associée aux forces aéronavales qui en font partie intégrante, permet à l'Union Soviétique d'intervenir dans le monde entier.

Le rapport OTAN sur la défense dans les années 1970 a réévalué la menace et donné la priorité au renforcement des flancs.

Après avoir donné des détails sur la contribution britannique à ce renforcement, M. Kirk a constaté que l'un des éléments essentiels sur lesquels repose la stratégie de dissuasion est constitué par les manœuvres régulières, car celles-ci démontrent à l'adversaire que les forces de l'OTAN sont capables de s'acquitter de leurs tâches.

M. Kirk a également souligné que les trois pays de l'OTAN qui sont géographiquement séparés du continent ont une responsabilité particulière, celle d'affirmer clairement leur détermination de fournir des renforts, démontrant ainsi la volonté de l'OTAN de s'unir face à l'agression. Toutefois, la contribution la plus importante doit venir des pays situés sur les flancs eux-mêmes, puisqu'il leur faut être en mesure de résister assez longtemps pour permettre aux renforts d'arriver. Si la capacité de défense locale tombe au-dessous du niveau minimal, les renforts n'ont aucune valeur dissuasive.

En tant que Ministre de la Marine, M. Kirk a souligné le rôle de la Royal Navy et il a annoncé que le Royaume-Uni a donné son accord de principe à la recommandation de M. Vedovato tendant à transformer la force navale rassem-

Vedovato Oill van de ;:(;s,;trijdkr;Khtcn die op vcrvock kunnen worden bijccngcbrach (on-c.rll foree), ccn be,tendige zccmachr in de !:vliddell'111lbe Zee mak en,

Wat Malt,] herrcft vcrc lndir: de beer Kirk dar de t:~AVO val! mcning is dat de insrullutics op dar eilnnd huitcn de acticrudius van de strijdr achtcu van hct Pact van Warschau moeren blijven. Daarom hcbbcn de lundru van de NAVO zich cén aanvicnlijk financiclc inspauning gctroost voor de totstandb:nging van de nicuwc ovcrccnkomst waarbij de Britse srijdr mchten gdcuende de ccrskrorcnde zvcu jaar op Malta gclcgcd blijvcn. Zij zullen cr de bclangrijke opdrachr hcbbcn .oru de zuidciijk flank te bcschcrmcn regcn de bedreiging van cie grociende aanwezigheid del' Sovjct-zccstrijdkmchten en tegen iedere bedreiging van uit de lucht als gevolg van de vcrrcrking van de Sovjetinvloed in Noord-Afrika.

Tot besluit vcrcklaardc de heer Kirk dat de NAVO zoals in het vcmlcden het hoofd zal kunnén bidden aan wat ons in de komende twintig jarcn te wachtén sraat, op voorwaarde dar zij kan weerstaan aan de interne pressies die er door onwetendheid op gerichr zijn de polirieke belangen van het Bondgenootschap te dwarsbornen.

De heer Badini Confalonieri, voorzitter van de commissie, gaf een samenvatting van het rapport, waarin de aandacht wordt gevestigd op de voortdurende aangroei, in volume en hoedanigheid, van het militaire potentieel van de Sovjet-Unie op het ogenblik dat ill tairij ke landen van de Noord-Atlantische Alliantie, een status-quo of een afnemering, van de verdedigingsinspanningen wordt vastgesteld. Of de Alliantie bij machte is een agressie te verijdelen of eraan te weerstaan, hangt af van de verbintenissen die de volkeren van de Lid-Staten hebben aangegaan om hun defensie op een toereikend peil te houden. Collectief gezien zijn de strijdkrachten van de NAVO-landen nog in staat om tegen die van het Pakt van Warschau op te wegen, maar dat evenwicht hangt af van de politieke solidariteit van de Alliantie en reeds van het voortzetten van de inspanningen op het stuk van de verdediging. Het rapport beklemtoont de noodzakelijkheid om alle aspecten van het verdedigingsbeleid met betrekking tot de Oost-West betrekkingen uitsluitend in de Noord-Atlantische Raad te consolideren en om de handhaving van het evenwicht tussen Oost en West, hetwelk dreigt te worden verbroken, als een conditio sine qua non voor de ontspanningspolitiek te beschouwen.

De rapporteur was er zich van bewust dat de handhaving van het militaire evenwicht niet alleen een kwestie van getalsterke van de strijdkrachten en van de graad van hun bewapening is, doch dat die vooral afhangt van het moreel van de troepen en van de volkeren die hen steunen; hij achtte zich gelukkig met de verklaring over het Europese programma tot verbetering van de verdediging zoals dat door de Eurogroep op 7 december 1971 was opgemaakt.

De heer Vedovato, rapporteur, wees erop dat de lokale middelen waarover de betrokken NAVO-landen beschikken, klaarblijkelijk ontoereikend zijn om te wedijveren met het legerpotentieel van de Sovjet-Unie dat op de noordelijke en de zuidelijke flank geconcentreerd is. Er bestaat een aanzienlijk verschil tussen de zeestrijdkrachten van de noordelijke en de zuidelijke flank: de noordelijke flank stelt in beginsel een militair en de zuidelijke flank een politiek probleem. Bijgevolg behoort de defensiepolitiek op de flanken zowel betrekking te hebben op de bijkomende inspanningen en de militaire integratie als op de politieke samenhang. Wordt daaraan geen einde gemaakt, dan zal die toestand de eventuele opslorping, door vreedzame of andere middelen, van de neutrale landen van West-Europa en vervolgens die van de zwakste NAVO-landen, met zich brengen.

De rapporteur drong erop aan dat de NAVO-solidariteit zou worden gegrondvest op een billijke verdedigingsinspanning van de zijde van alle NAVO-landen en op hun wil

hlcc sur clcrn.nulc (on-;111 force) en une force navale perui.uicute en ;1édltcranl'e.

Au sujet de Malte, M. Kirk a déclaré que l'OTAN a estimé que les insrillations de l'île doivent continuer, à condition que les pays de l'OTAN ont apporté une contribution financière substantielle au nouvel accord pour que les forces britanniques puissent continuer de stationner à Malte pendant les sept années à venir. Elles y assureront la protection du flanc sud contre la menace de la présence maritime croissante des Sovietiques et contre toute menace aérienne possible à la suite du renforcement de l'influence soviétique en Afrique du Nord.

En conclusion, M. Kirk a déclaré que l'OTAN peut répondre avec succès aux exigences des vingt prochaines années, comme elle l'avait fait par le passé, à condition de résister aux pressions internes qui, par ignorance, tendent à contrecarrer les intérêts politiques de l'Alliance.

M. Badini Confalonieri, président de la commission, a résumé le rapport qui attire l'attention sur l'accroissement continu en volume et en qualité du potentiel militaire de l'Union Soviétique au moment où l'effort de défense de nombreux pays de l'Alliance de l'Atlantique Nord se maintient ou décline. Le pouvoir de l'Alliance de décourager une agression et d'y résister dépend du maintien de l'engagement des populations des pays membres de conserver un niveau suffisant de défense. Collectivement, les forces armées des pays de l'OTAN sont encore à même d'équilibrer celles des pays du Pacte de Varsovie, mais cet équilibre dépend de la solidarité politique de l'Alliance et de la poursuite des efforts de défense. Le rapport souligne la nécessité de consolider tous ces aspects de la politique de défense affectant les relations Est-Ouest exclusivement, au sein du Conseil de l'Atlantique Nord et de considérer le maintien de l'équilibre entre l'Est et l'Ouest, qui risque d'être rompu, comme le préalable indispensable de la politique de détente.

Conscient de ce que le maintien de l'équilibre militaire n'est pas seulement une question d'effectif des forces combattantes et de leur armement, mais dépend tout autant du moral des troupes et des populations qui les soutiennent, le rapporteur se félicite de la déclaration sur le programme européen d'amélioration de la défense énoncé par l'Eurogroupe le 7 décembre 1971.

M. Vedovato, rapporteur, souligne que les ressources locales des pays de l'OTAN intéressés sont manifestement incapables de rivaliser avec le potentiel militaire soviétique concentré dans les zones des flancs nord et sud. Une différence importante existe entre les forces maritimes du flanc nord et du flanc sud: le flanc nord pose en principe une question militaire, et le flanc sud une question politique. Par conséquent, la politique de défense sur les flancs doit porter tant sur des efforts supplémentaires et l'intégration militaire que sur la cohésion politique. S'il n'y est mis fin, cette situation entraînerait l'absorption éventuelle, par des moyens pacifiques ou autres, des pays neutres de l'Europe occidentale, puis des pays les plus faibles de l'OTAN.

Le rapporteur insiste pour que la solidarité de l'OTAN repose sur un effort de défense équitable de la part de tous les pays de l'OTAN et sur leur volonté d'affecter des unités

(om eenheden in te zetten voor de gemeenschappelijke strijdkrachten kan dit: linken te verstevigen.

Tot besluit vroeg de rapporteur of men geen militaire comitee dicte op te richten, die in SL-1 zou zijn op het niveau van de generale secretaris een lid van de Vereniging van de NAVO en de V.E.U. te waken.

In zijn rede waa nuchter debat werd besloten ~ untwoorde de rapporteur, de heer Lemmrich, op de kritiek die naar aanleiding van het ontwerp van aanbeveling door de Frans vertegenwoordiger naar voren was gebracht. Volgens hem mag men de verdragen die Duitsland met de Oost-Europese landen ondertekend heeft, alleen bezien in een historisch perspectief en behoort men niet omzichtigheid te werk te gaan bij de oprichting van legerings, vanwege de hoge uitgaven die daarmee gepaard gaan. De rapporteur herinnert er aan dat de geschiedenis van de laatste vijftig jaren heeft aangevoerd dat men altijd de macht van zijn tegenstrever onderschat heeft. Voorts beklemtoonde de heer Lemmrich, aan wie het verwijt werd gemaakt dat zijn rapport beïnvloed wordt door een ideologie uit de vijftig jaren, dat de Hirschman-doctrine en de inval in Tsjecho-Slowakije duidelijk hebben bewezen dat de Sovjet-Unie ook vandaag nog dezelfde oogmerken nastreeft.

Ten slotte vermeldde de rapporteur de recente overeenkomsten over de beperking van de strategische wapenrusting (SALT). Alleen deskundigen zijn in staat een raming te maken van de ingewikkelde numerieke beperkingen waartoe op die besprekingen werd besloten, doch die inkrimpingen zullen zeker geen besnoeiing van de uitgaven voor defensie met zich brengen, aangezien de besparingen op het vlak van de hoeveelheid moeten dienen om de kwaliteit te verbeteren. De door de Akkoorden van Moskou opgelegde beperkingen betekenen niettemin een aanzienlijke vooruitgang. Bovendien zullen de in Europa opgeslagen voorraden Amerikaanse kernwapens onaangeroerd blijven.

Na afloop van het debat ging de Assemblée over tot de behandeling van de ontwerpen van aanbeveling die door de rapporteur werden ingediend. Aangezien het quorum niet bereikt werd, werd de stemming naar een latere vergadering verschoven.

4. Vraagstukken op wetenschappelijk gebied,

Op maandag 5 juni 1972 besprak de Assemblée het rapport van haar commissie voor wetenschap, techniek en lucht- en ruimtevaart (Doc. 571) over de technologische samenwerking in Europees verband, dat tegelijkertijd een antwoord inhield op het 17-jarig rapport van de Raad; het werd voorgedragen door de heer Elvinger (Luxemburg).

De rapporteur wees allereerst op het wezenlijk verschil tussen de opvattingen van de Raad en die van de Assemblée over de problemen welke deze samenwerking met zich bracht. De Raad gaf de voorkeur aan een technologisch Europa « à la carte », de Assemblée daarentegen was van mening dat een algemene technologische politiek geboden was. Vervolgens legde hij de nadruk op de noodzaak om een verscherpte parlementaire controle op internationale organisaties zoals bijvoorbeeld de ruimtevaartorganisaties in te voeren. Een directer controle op de uitwerking van die politiek zou kunnen worden uitgeoefend op parlementair niveau, via de Europese Ruimtevaartconferentie.

In verband met het probleem van de economische groei bracht hij in herinnering, dat het Amerikaanse levensniveau meer dan 113 hoger ligt dan het Europese en dat een voortdurende economische groei noodzakelijk is om de sociale ongelijkheden in de industriële maatschappij weg te werken.

Tenslotte herinnerde hij aan de gebeurtenissen welke hebben plaatsgehad sedert de topconferentie in Den Haag in 1969. Hij verklaarde dat de bevoegde Europese autoriteiten een algemene technologische politiek dienden vast te leggen en duidelijk de prioriteiten daarvoor dienden aan te geven.

juis, force, conuuecs desrincs :111 renforcement de ces l'ui, s.

Le rapporteur conclut en demandant s'il ne convient pas d'instituer un comité militaire capable d'assurer, au niveau des liaisons, une liaison permanente entre l'OTAN et l'U.F.O.

Dans son intervention qui a clôturé le débat, M. Lemmrich, rapporteur, a répondu aux critiques formulées par un représentant français à propos du projet de recommandation. Il a demandé de ne porter un jugement sur les traités de l'Allemagne avec l'Est que dans une perspective historique et d'aborder avec prudence la création d'armées de métier en raison des dépenses élevées qu'elles impliquent. Le rapporteur a rappelé que l'histoire des quarante dernières années montre qu'on a toujours sous-estimé la force de l'adversaire. En réponse au reproche selon lequel son rapport est influencé par l'idéologie des années 1950, M. Lemmrich a souligné que la doctrine Brejnev et l'invasion de la Tchécoslovaquie démontrent que l'Union Soviétique d'aujourd'hui poursuit les mêmes objectifs.

En conclusion, le rapporteur a évoqué les récents accords sur la limitation des armements stratégiques (SALT). Seuls les experts sont en mesure d'évaluer les réductions numériques complexes qui ont été convenues, mais celles-ci n'entraîneront en tout cas aucune réduction des dépenses de défense, car les économies réalisées sur le plan de la quantité seront utilisées pour améliorer la qualité. Les plafonds imposés par les Accords de Moscou représentent toutefois un progrès considérable. En outre, les armes nucléaires américaines stockées en Europe ne seront pas affectées.

A l'issue du débat, l'Assemblée passe à l'examen des projets de recommandation présentés par les rapporteurs. En l'absence de quorum, le vote a été reporté à une séance ultérieure.

4. Les problèmes scientifiques.

Le lundi 5 juin 1972, l'Assemblée a discuté le rapport de sa commission scientifique, technique et aérospatiale (Doc. 511), sur la collaboration technologique dans un cadre européen, qui contenait également une réponse au 17e rapport annuel du Conseil, présenté par M. Elvinger (Luxembourg).

Le rapporteur a d'abord souligné la différence fondamentale qui existe entre l'opinion du Conseil et celle de l'Assemblée sur le problème que pose cette collaboration. Le Conseil préfère une Europe technologique « à la carte »; l'Assemblée estime au contraire qu'une politique d'ensemble est indispensable. Il a souligné ensuite la nécessité d'un contrôle parlementaire accru des organisations internationales, notamment des organisations spatiales. Un contrôle plus direct de l'élaboration de la politique pourrait s'exercer au niveau parlementaire, par le biais de la Conférence spatiale européenne.

Au sujet de l'économie de croissance, le rapporteur a rappelé que le niveau de vie des Américains est encore supérieur d'un tiers à celui des Européens et qu'une croissance économique continue est, de ce fait, nécessaire pour niveler les inégalités dans la société industrielle.

Rappelant en conclusion les événements intervenus depuis la conférence au sommet de La Haye en 1969, le rapporteur a déclaré que les autorités européennes compétentes devraient définir une politique technologique d'ensemble et établir clairement les priorités.

Aan het einde van het debat waaraan deelnamen de heren Rüh-rop, de heer, Schloosing, Peijncnburg en de Montesquieu, voorzitter van de Commissie, werd de aanbeveling verwerkt in het rapport van de heer Elvinger met algemene stemmen aangenomen (Jl)73-197-1) 2 [Sj.

Luidens deze aanbeveling betreurt de Assemblée, kennis nemende van het sluiten van de samenwerkingsovereenkomsten inzake specifieke projecten met betrekking tot computers, telecommunicaties, metallurgie en milieubescherming tijdens de conferentie over de technologie gehouden te Brussel op 22 en 23 november 1971, dat de Europese technologische politiek noch onderzocht noch aangenomen werd.

Ervan doordrongen dat de gezamenlijke middelen van Europa verschillend zijn van de optelsom van de middelen van de Lid-Staten en dat deswege de doelstellingen van Europa niet behoren te zijn de optelsom van de doelstellingen van de Lid-Staten; voorts er van overtuigd dat tenzij deze leidraad op de aanstaande topconferentie wordt aangenomen, in de naaste toekomst geen Europese politiek op technologisch gebied zal worden vastgesteld, beveelt de Assemblée de Raad aan onder de aandacht van de regeringen der Lid-Staten te brengen om tijdens de voorbereiding van de topconferentie rekening te houden met het feit dat :

1° in de loop van de komende tien jaren in geheel Europa een belangrijke inspanning moet worden geleverd - daarbij met name in ogenschouw nemende de onvermijdelijke maatregelen ter coördinatie en rationalisatie - op het terrein van de meest moderne technologie en wel op grote schaal en met name wat betreft de milieubescherming, superso- nisch luchttransport, de computers, de opsporing en ontginning van mineralen in diep water, de industriële visserij, als ook de satellietstelsels voor telecommunicaties en voor opsporing van hulpbronnen onder de grond;

2° spoedig beslissingen te nemen, met vaststelling van prioriteiten, over deze programma's indien men resultaten verkrijgen wil;

3° een Europese markt te scheppen voor producten van de moderne technologie, met name voor wat de publieke inkoopsector betreft,

Tijdens de vergadering van dinsdag 6 juni 1972 besprak de Assemblée de rapporten van de commissie voor wetenschap, techniek en lucht- en ruimtevaartvraagstukken, uitgebracht door :

- de heer Lloyd, over de wetenschappelijke en technologische samenwerking in het licht van de toetreding van Groot-Brittannië tot de Europese Gemeenschappen (Doc. 573);
- de heer Kahn-Ackermann, over het systeem van ruimtestations en de burgerlijke en militaire gevolgen daarvan (Doc. 572).

De heer Lloyd, rapporteur, wees erop dat het Verenigd Koninkrijk een zeer aanzienlijke wetenschappelijke erfenis bezit die ertoe zal bijdragen de Europese wetenschap en techniek te helpen versterken indien de instellingen derwijze worden aangepast dat zij degelijk bruikbaar worden. De in het verleden opgedane ervaringen zijn echter geen aansporing om optimistisch te zijn. Europa ziet nu reeds dat het zijn strategische zelfbeschikking niet meer in handen heeft, indien het meester wil blijven van zijn leefmilieu, zijn telecommunicaties en zijn natuurlijke rijkdommen, zal het verplicht zijn Amerikaanse technieken en materieel te lenen. De toetreding van Groot-Brittannië kan die toestand noch spoedig noch radikaal veranderen; tussen de Europese mogelijkheden en wat Europa tot stand heeft gebracht blijft nog een zeer grote afstand bestaan die niet goedgepraat kan worden alvorens de Europese wetenschap en techniek ook op Europees niveau ontworpen, gepland, ontwikkeld en uitgewerkt zullen zijn.

1) l'issue du débat, auquel ont pris part M. Rüh-rop, M. Schloosing, M. Peijncnburg et de Montesquieu, président de la Commission, la recommandation contenue dans le Rapport de M. Elvinger a été adoptée à l'unanimité (Recommandation 2/8).

Aux termes de cette recommandation, l'Assemblée, prenant note de la conclusion d'accords de coopération sur des projets spécifiques relatifs aux ordinateurs, aux télécommunications, à la métallurgie et aux nuisances, au cours de la conférence sur la technologie tenue à Bruxelles les 22 et 23 novembre 1971, regrette qu'aucune politique technologique européenne n'ait été examinée ou adoptée.

Consciente de ce que les ressources combinées de l'Europe diffèrent de la somme des ressources des Etats membres et de ce que les objectifs de l'Europe ne doivent pas, en conséquence, être la somme des objectifs des Etats membres, et convaincue que, faute de voir ce principe adopté à la prochaine conférence au sommet, aucune politique européenne ne sera définie pour la technologie dans le proche avenir, l'Assemblée recommande au Conseil d'attirer l'attention des gouvernements membres, lorsqu'ils prépareront la conférence au sommet, sur le fait qu'il faudra :

1° accomplir, au cours des dix prochaines années, en prévoyant notamment les mesures de coordination et de rationalisation indispensables, un important effort dans toute l'Europe en matière de technologie de pointe sur une grande échelle, dans les domaines tels que la protection de l'environnement, les transports aériens supersoniques, les ordinateurs, la prospection et l'exploitation des minéraux en eau profonde, l'aquiculture, de même que les systèmes de satellites de télécommunication et de prospection des ressources terrestres.

2° prendre bientôt des décisions sur ces programmes, en précisant les priorités, si l'on veut parvenir à des résultats;

3° créer un marché européen pour les produits de la technologie avancée, et notamment dans le secteur public.

Au cours de la séance du mardi 6 juin 1972, l'Assemblée a discuté les rapports de sa commission scientifique, technique et aérospatiale présentés par :

- M. Lloyd, sur la coopération scientifique et technique dans la perspective de l'adhésion de la Grande-Bretagne aux Communautés européennes (Doc. 573);
- M. Kahn-Ackermann, sur la situation des stations orbitales et de ses conséquences civiles et militaires (Doc. 572).

M. Lloyd, rapporteur, a souligné que le Royaume-Uni a un très important héritage scientifique qui contribuera à renforcer la science et la technique européennes si l'on adapte les institutions de manière à en faire bon usage. Les réalisations du passé dans ce domaine n'incitent pas à l'optimisme. Déjà, l'Europe voit son destin stratégique lui échapper et, si elle veut rester maîtresse de son environnement, de ses télécommunications et de ses ressources naturelles, il lui faudra emprunter ou acheter des techniques et du matériel américains. L'adhésion britannique ne peut modifier rapidement ou radicalement cet état de choses. Il subsiste, entre les possibilités et les réalisations de l'Europe, un écart aussi large qu'inexcusable jusqu'à ce que la science et la technique européennes soient conçues, planifiées, développées et mises en œuvre à l'échelle européenne.

De heer Kahn-Ackermann, rapporteur, verklaarde dat de ruimtesferen slechts L'N van de clemencen zijn uit het arsenaal van de twee supermachts en welke hun spel spelen door technologische vernieuwingen te gebruiken voor hun politieke doeleinden, of het nu gaat om ruimtevaart, atoombewapening of computers. Het creëren van ruimtesferen zou logischerwijze tot gevolg hebben in de eerstkomende jaren een verscherping van de monopoliepositie die de supermachts reeds hadden op het gebied van atombewapening, splijtstoffen en computers. Europa moet dus racen op het gebied van de ruimtevaart, maar de krachtsverhouding kan slechts dan volledig betekenis krijgen indien deze plaatsvindt in een Europees kader. Om dit doel te bereiken stelde de rapporteur voor om een groep ad hoc voor de ruimtevaart samen te stellen, welke belast zou zijn met het maken van een analyse over het civiel en militair ruimtepercentage in Europa en met het voorspellen van maatregelen welke zouden moeten worden genomen om de Europese positie te verspreiden die, met name op het gebied van de satellieten, niet sterk genoeg is.

In het debat zijn tussenbeide gekomen mevrouw Walz (Duitsland), de heren Rinderspacher, Richter (Duitsland), Van Lent (België), Treu (Italië) en de Montesquieu (Frankrijk).

De heer Van Lent is van mening dat Europa het belang van de ontwikkeling der ruimtevaarttechnieken uit een militair oogpunt nog niet ten volle beseft. De moderne satellieten hebben een ware revolutie veroorzaakt op het gebied van de meteorologie, de cartografie en het overbrengen van berichten in het algemeen. De aandacht van de regeringen moet op de nieuwe technieken worden gevestigd en een studie-groep moet belast worden met een analyse van het Europese, burgerlijke zowel als militaire potentieel. Indien Europa niet snel handelt, loopt het gevaar nog slechts een onbetekenende rol te spelen in de wereld.

Hij herinnert eraan dat in het vraaggesprek dat President Pompidou op 12 mei 1972 aan *The Times* toestond, hij de hoop uitsprak dat de E.E.G.-landen op het gebied van de moderne technieken zouden gaan samenwerken. Engeland en Frankrijk hebben samen vliegtuigen gebouwd en aldus het bewijs geleverd dat een dergelijke samenwerking mogelijk is: inzake ruimtevaart is die samenwerking noodzakelijk om de vitaliteit van Europa te bewijzen. Ook de heer Th. Lefèvre had in de conclusies van het verslag dat hij aan het Belgische Parlement had voorgelegd, in de eerste plaats herinnerd aan de tegenslagen die Europa op het gebied van de satellieten had ondervonden, maar er tevens op gewezen dat de verruimde en uitgebreide Gemeenschap de mogelijkheid van een grotere cohesie onder de partners inhield.

De heer Van Lent legt de nadruk op de militaire aspecten van het probleem. De Amerikanen en de Russen hebben een samenwerkingsovereenkomst ondertekend en daarmee aangetoond dat zij in hun blijvende vriendschap geloven en dat zij al hun krachten willen samenbinden om de ruimte te veroveren. Er is reeds sprake van een gezamenlijke opleiding van de astronauten van de beide landen; indien het experimenteren van de ontmoeting in de ruimte en de samenkoppeling van het Amerikaanse en het Russische ruimtetuig slaagt, zal de volgende fase bestaan in de gezamenlijke bouw van ruimtestations die rond de aarde zullen cirkelen. De samenwerking tussen de Verenigde Staten en Europa in het kader van het post-Apolloprogramma daarentegen komt slechts moeizaam op gang. Europa heeft nochtans veel te bieden, onze satellieten zijn niet minder waard dan die van de twee grote mogendheden, maar ze zullen moeten vervangen worden door ruimtestations.

Na het debat heeft de Assemblée eenparig de ontwerp-aanbeveling aangenomen inzake de *ioetenschappelijke en technologische samenwerking in Europa, gezien in het licht van de*

M. Kuh nAckcrman n, rapporteur, a déclaré que les stations orbitales ne coustiront qu'un des éléments de l'arsenal des deux superpuissances, qui jouent leur jeu en mettant les innovations technologiques au service de leur desseins politiques, qu'il s'agit de l'espace, des armes nucléaires ou des ordinateurs. La création des stations orbitales pour.i. ir avoir pour conséquence logique, dans les années à venir, l' renforcement du monopole que les superpuissances détiennent déjà dans le domaine des armes nucléaires, des matières fissiles et des orcliturs. L'Europe doit donc intervenir dans le domaine des stations spatiales, mais ses efforts ne peuvent prendre tout leur sens que dans un cadre européen. A cet effet, le rapporteur a proposé de former un groupe spatial ad hoc chargé d'analyser le potentiel spatial civil et militaire de l'Europe et de proposer les mesures à prendre pour renforcer la position européenne qui, dans le domaine des satellites noturnenr, n'est pas assez forte.

Sont intervenus dans le débat : M. M. Rinderspacher, Richter (Allemagne), Van Lent (Belgique), Treu (Italie) et de Montesquieu (France).

M. Van Lent estime que l'Europe n'a pas encore mesuré toute la portée militaire du développement des techniques aérospatiales. En matière de météorologie, de cartographie, d'information en général, les satellites modernes ont provoqué une véritable révolution. Il faut appeler l'attention des gouvernements sur les techniques nouvelles et charger un groupe d'étude d'analyser le potentiel européen, tant civil que militaire. Si elle n'agit pas rapidement, l'Europe court le risque de ne plus jouer dans le monde qu'un rôle insignifiant.

L'orateur rappelle que dans l'interview qu'il a accordée au *Times* le 12 mai 1972, le Président Pompidou a exprimé l'espoir que les pays de la C.E.E. allaient collaborer dans le domaine des techniques modernes. L'Angleterre et la France ont déjà prouvé, en construisant des avions ensemble, qu'une telle coopération était possible: elle est nécessaire dans le domaine de l'aérospatiale pour que l'Europe prouve sa vitalité. De son côté, M. Th. Lefèvre, dans les conclusions du rapport qu'il a fait au Parlement belge, a déclaré, après avoir rappelé les déboires européens en matière de satellites, que la Communauté développée et élargie offrirait la possibilité d'une cohésion accrue entre les partenaires.

M. Van Lent insiste sur les aspects militaires de la question. En concluant un accord de collaboration en matière de recherche aérospatiale, les Américains et les Russes ont prouvé qu'ils croyaient à leur amitié future et ont manifesté l'intention de mettre en œuvre toutes leurs forces pour la conquête de l'espace. Il est déjà question de former en commun les astronautes des deux pays; si l'expérience de rendez-vous et d'amarrage russo-américain réussit, la construction en commun de stations orbitales sera l'étape suivante. En revanche, la collaboration entre les Etats-Unis et l'Europe dans le cadre du programme «post-Apollo» s'est révélée difficile. L'Europe a pourtant beaucoup à offrir; ses satellites ne sont pas inférieurs à ceux des deux grandes puissances, mais ils devront être remplacés par des stations orbitales.

A l'issue du débat, l'Assemblée a adopté, à l'unanimité, le projet de recommandation sur la coopération scientifique et technique en Europe dans la perspective de l'adhésion de

toetrcding; t/an Groot-Britt anuic tot de Europs« (EIIICE12-
scJINJ3CII IAN(IHJ3CJclllg. J)).

Zij bevcclt de Lid-Staren aan n (lm ill. hct licht van de ver-
ruiming van de Gemeen3ehappcn :

- op de belangrijkste terreinen van de wetenschap, zoals de hoge Hux-reacto rcu, de kernsplrsing, de computers, de radioastronomie en de moleculaire biologie samen te werken;
- het kernonderzoek te bevorderen en een energiebelcid te voeren, daarbij in hcr bijzonder aandacht schenkend aan de coördinatie van de inspanningen van de Nederlandse, de Duitse en de Britse regering ten aanzien van de gas-centrifugc-insrallutic en van de plannen van Frankrijk en andere Europese landen met betrekking tot een grote gas-diffusie- installatie;
- dinovereenkomstig het bestaan van onderzoekcentra van Euratom opnieuw in ogenschouw te nemen voordat wetenschapsmensen uit Groot-Brittannië en andere kandidaatlanden in deze centra tewerk zouden worden gesteld;
- te voorzien in het nu bestaande tekort aan passende instellingen die in staat zijn beleidslijnen ten aanzien van de lucht- en ruimtevaart te formuleren en toe te passen, en wel op gemeenschapsniveau, en een Europese luchtvaart- en ruimtevaartindustrie te ontwikkelen die aanmerkelijk meer autonoom is dan nu het geval is;
- fusies en grensoverschrijdende industriële integratie door middel van een gemeenschapsvergeving te bevorderen.

De Assemblée nam eveneens eenparig het ontwerp van aanbeveling inzake het systeem van ruimtestations en de burgerlijke en militaire consequenties daarvan (Aanbeveling 220) aan.

Zij beval aan om een ad hoc groep voor ruimtevaart te benoemen die belast zou zijn:

- met de analyse van het burgerlijk en militair ruimtevaart-potentieel van Europa en het afwegen van de eventuele gevaren die de politieke, economische en culturele ontwikkeling ervan bedreigen;
- met het bestuderen van de strekkingen inzake opvattingen en activiteiten op het gebied van de ruimtevaart en het samenbrengen van de vooruitzichten inzake ruimtevaart-technologie;
- met de raming van de bedragen die nodig zijn om het onderzoek, de technologische ontwikkeling en de operationele middelen van Europa op het vlak van ruimtevaart veilig te stellen en uit te breiden;
- met een studie van de weerslag van de ruimtevaartactiviteiten op mogelijke overeenkomsten tot beperking van de wapenening en de voortzetting van de politiek die werd ingezet door het verbod van kernproeven in de atmosfeer en van het gebruik van de ruimte voor militaire doeleinden.

Zij beval de Raad eveneens aan verslag uit te brengen over de uit deze analyse, deze raming en deze studie te halen gevolgtrekkingen en over de maatregelen die moeten worden genomen om de Europese posities te verstevigen.

5. Betrekkingen met de parlementen.

Op woensdag 7 juni 1972 droeg de heer Peronnet het informariereport (Doc. 570) van de commissie voor betrekkingen met parlementen voor, dat eveneens een studie bevat over de regionale parlementen en de Assemblée van de W.E.U.

De Assemblée nam kennis van het activiteitenverslag.

la Grande-Bretagne III/X COIJI/II/12<III4(S euroJ(ell/IIes¹ îRecent-
mal/da/hm 2J ')).

Elle recommande d'inviter les pays membres, dans la
perspective de l'élargissement des COIJI/II/12<III4(S :

- à collaborer dans les grands domaines scientifiques que sont les réacteurs à haut flux, la fusion nucléaire, l'informatique, la radioastronomie et la biologie moléculaire;
- à favoriser la recherche nucléaire et à adopter des politiques énergétiques en s'attachant particulièrement à la coordination des efforts des gouvernements néerlandais, allemand et britannique concernant l'usine d'ultracentrifugation gazeuse et des plans de la France et d'autres pays européens portant sur une grande usine de diffusion gazeuse;
- à reconsidérer, en conséquence, l'existence des centres de recherche d'Euratom avant que les savants britanniques et ceux des autres pays candidats y soient attachés;
- à créer les institutions appropriées qui manquaient jusqu'alors, capables de formuler et d'appliquer des politiques aéronautiques et spatiales à l'échelle communautaire, et à créer une industrie aéronautique et spatiale européenne qui soit sensiblement plus autonome qu'elle ne l'est à l'heure actuelle;
- à faciliter les fusions et l'intégration industrielle par-delà les frontières grâce à une législation communautaire.

L'Assemblée a également adopté, à l'unanimité, le projet de recommandation sur le système des stations orbitales et ses conséquences civiles et militaires (Recommandation 220).

Elle recommande de former un groupe spatial ad hoc chargé:

- d'analyser le potentiel spatial civil et militaire de l'Europe et d'évaluer les menaces éventuelles pour son développement: politique, économique et culturel;
- d'étudier les tendances dans le domaine des conceptions et des activités spatiales et de réunir les prévisions en matière de technique spatiale;
- d'évaluer les sommes requises pour préserver et étendre la recherche, le développement technologique et les potentiels opérationnels de l'Europe en matière spatiale;
- d'étudier les incidences des activités spatiales sur d'éventuels accords de limitation des armements et de poursuivre la politique commencée par l'interdiction des essais nucléaires dans l'atmosphère et de l'utilisation de l'espace extra-atmosphérique à des fins militaires.

Elle recommande également au Conseil de lui faire rapport sur les conclusions de cette analyse, de cette évaluation et de cette étude et sur les mesures à prendre pour renforcer les positions européennes.

5. Relations avec les parlements.

Le mercredi 7 juin 1972, M. Peronnet a présenté le rapport d'information (Doc. 570) de la commission pour les relations avec les parlements qui contient également une étude sur les assemblées régionales et l'Assemblée de l'U.E.O.

L'Assemblée a pris acte du rapport d'activité.

11. - Zitting van 5 tot 7 december 1972.

Op de agenda van hier tweede deel van de 18de gewone zitting kwamen de volgende punten voor: de W.E.U. en de implicaties van de Europese topconferentie, Europa tegenover de huidige politieke en economische problemen, de Oost-Westbetrekkingen en de defensie, het politieke geweld en de interne veiligheid van de Staten, de stand van de Europese veiligheid, de verdediging van de noord- en van de zuidflank, de luchtvaartpolitiek en de militaire politiek voor Europa, de Europese Ruimtevaartconferentie en de rol van Europa in het post-Apolloprogramma.

In zijn openingsrede legde de heer John Peel, Voorzitter van de Assemblée, de nadruk op het feit dat de onderhandelingen, die eersdags zouden aangevat worden tussen de Vestelropse landen en de Verenigde Staten enerzijds en tussen Oost en West anderzijds, van de Lid-Staten van de W.E.V. een bijzondere inspanning vereisen om die problemen op te lossen, welke de periode van spanning en immobiliteit van de koude oorlog verborgen had gehouden.

Ondanks belangrijke obstakels konden toch, zo merkte hij op, bepaalde maatregelen worden genomen om de doeltreffendheid van de Europese defensie-inspanning te vergroten, met name de stand-aardisatie en de gemeenschappelijke productie van wapens. De voorzitter betoogde dat de W.E.U. een gepast kader is om bepaalde vraagstukken betreffende de Europese veiligheid te onderzoeken, die elders niet konden worden behandeld. Het voorbeeld van de Saarkwestie toont aan dat de W.E.V. in zekere zin een institutionele reserve-macht vormt die delicate problemen kan oplossen.

Tot slot onderstreepte de Voorzitter dat de noodzaak van het nakomen van de verplichting tot wederzijdse bijstand in geval van agressie, die de Lid-Staten in artikel V van het verdrag van Brussel hebben aangegaan, aantoonde dat het noodzakelijk is integraal alle bepalingen te handhaven van een verdrag dat een kostbaar instrument van eenheid is.

De Assemblée verklaarde de geloofsbrieven van haar nieuwe volksvertegenwoordigers en plaatsvervangers geldig.

De Voorzitter bracht hulde aan de heer Carlo Schmid, gewezen voorzitter, naar aanleiding van diens afscheid van de Assemblée.

Overeenkomstig artikel 14, tweede paragraaf, van het Reglement bekrachtigde de Assemblée de volgende beslissingen van het Comité der Voorzitters:

- goedkeuring van de verklaring van 16 oktober 1972 over de implicaties van de Europese topconferentie (Doc. 586), die gericht werd aan de regeringen van de Lid-Staten van de W.E.U. die aan de conferentie deelnamen;
- goedkeuring van de herziene bijkomende begroting van de administratieve uitgaven van de Assemblée voor het financieel dienstjaar 1972 (Doc. 582).

1. De politieke problemen.

Op dinsdag 5 en woensdag 6 december 1972 besprak de Assemblée de rapporten van haar commissie voor algemene zaken over:

- de W.E.V. en de implicaties van de topconferentie (Doc. 590), uitgebracht door de heer Cravatte;
- Europa tegenover de huidige politieke en economische problemen (Doc. 591), uitgebracht door de heer Scott-Hopkins;

II. -- Session du 5 au 7 décembre 1972.

A l'ordre du jour de la deuxième partie de la 18e session ordinaire figuraient: l'U.E.O. et les implications de la conférence européenne au sommet, l'Europe devant les problèmes politiques et économiques actuels, les relations Est-Ouest et la défense, la violence politique et la sécurité intérieure des Etats, l'état de la sécurité européenne, la défense des flancs nord et sud, une politique aéronautique et militaire pour l'Europe, la Conférence spatiale européenne et le rôle de l'Europe dans le programme post-Apollo.

Dans son discours d'ouverture, M. John Peel, Président de l'Assemblée, a souligné que les négociations qui allaient s'ouvrir entre les pays d'Europe occidentale et les Etats-Unis d'une part, entre l'Est et l'Ouest, d'autre part, exigeaient des pays membres de l'U.E.O. un effort particulier pour résoudre des problèmes que la période de tension et d'immobilité de la guerre froide avait masqués.

En dépit d'obstacles sérieux, certaines mesures, a-t-il fait observer, pourraient être prises dès maintenant pour accroître l'efficacité de l'effort européen de défense, notamment la standardisation et la production en commun des armements. Le président rappelle que l'U.E.O. constitue un cadre approprié pour examiner certaines questions affectant notamment la sécurité de l'Europe, qui n'ont pu être abordées dans un autre cadre, et cite l'exemple sarrois qui montre que l'U.E.O. représente en quelque sorte une force de réserve institutionnelle susceptible d'assurer le règlement de problèmes délicats.

Le Président conclut en soulignant que la nécessité de respecter l'obligation d'assistance mutuelle en cas d'agression contractée par les Etats membres au titre de l'article V du Traité de Bruxelles révisé, montre assez la nécessité de maintenir intégralement toutes les dispositions d'un traité qui est un précieux instrument d'union.

L'Assemblée a validé les pouvoirs de ses nouveaux représentants et suppléants.

Le Président a rendu hommage à M. Carlo Schmid, ancien président, à l'occasion de son départ de l'Assemblée.

L'Assemblée a ratifié, conformément à l'article 14, § 2, du Règlement, les décisions suivantes du Comité des Présidents:

- adoption de la déclaration du 16 octobre 1972 sur les implications de la conférence européenne au sommet (Doc. 586), adressée aux gouvernements des pays membres de l'U.E.O. participant à la conférence;
- adoption du budget supplémentaire révisé des dépenses administratives de l'Assemblée pour l'exercice financier 1972 (Doc. 582).

1. Les problèmes politiques.

L'Assemblée a discuté les mardi 5 et mercredi 6 décembre 1972, les rapports de sa commission des affaires générales sur:

- l'D.E.a. et les implications de la conférence au sommet (Doc. 590), présenté par M. Cravatte;
- l'Europe devant les problèmes politiques et économiques (Doc. 591), présentée par M. Scott-Hopkins;

— Eur opa rccnovcr de ontwik kcling van de Oosr-Wcst-bctrckkingcn (Doc'. 589), uirgebracht door de heer Sicglcrsch midr.

Het debat V/1rd ingczct met een rcde van de heer Thorn, Minisr van Sultenlandsc Zakcn van Luxemburg eIJ dienstdoend Voorzitter van de Raad, en met een rcde van de heer Royle, Sars pnrlemntair Ondersta atssecretaris voor Sultenlandsc Zakcn en bet Commowcait h.

De heer Cravatte wccs erop dut de Assemblée rccds cruiene tijd bevestigd heeft dar zij de enige lourer Europcsc insrciling blijft die hevocgd is inzake politick zowel als om de doclscillingen en de middelen voor de dcfensie van Europa te bepalen, en dar zij haar srucuren volclocndc socpl heeft gehouden,

Op 16 oktober 1972, enkele dagen vóór de topconferentie, werd zulks door het Comité der Voorzitters andermaal bevestigd in een verklaring die te Straatsburg werd goedgekeurd en gericht was aan de deelnemers aan de topconferentie. Het Comité der Voorzitters verklaarde onder meer te hopen dat de negeri landen, die aan die conferentie zullen deelnemen, « riar aanleiding van de Conferentie over de veiligheid en de samenwerking in Europa een Europese politiek aangaande hun betrekkingen met Oost-Europa kunnen uitstippelen », enz. Het herinnerde eraan dat « het gewijzigde Verdrag van Brussel de juridische basis vormt voor elke Europese actie inzake defensie ... » en dat « de overdracht van bevoegdheden van de W.E.U. » - ongetwijfeld wordt bedoeld : de uitoefening van sommige bevoegdheden - « aan de NAVO slechts een door de omstandigheden ingegeVel maatregel is die te allen tijde kan worden herroepen ».

Bijgevolg vroeg het Comité der Voorzitters aan de Staatshoofden en regeringsleiders vier dingen :

1. ervoor te waken dat het gewijzigde Verdrag van Brussel in geen enkele onderhandeling tussen Europese landen in het gedrang wordt gebracht ... ;
2. ervoor te waken dat het Verdrag, hoe dan ook, integraal van toepassing blijft;
3. ervoor te waken dat de W.E.U. al haar bevoegdheden behoudt zolang deze niet bij verdrag aan andere Europese instellingen worden overgedragen, .
4. er zorgvuldig op toe te zien dat de Assemblée (van de W.E.D.) op de hoogte wordt gehouden, aangezien zij, hoe dan ook, het enige centrum blijft voor parlementair beraad over defensievraagstukken en vraagstukken inzake buitenlandse politiek ..., zolang de in punt 3 bedoelde overdracht niet is ten uitvoer gebracht,

De rapporteur gaf vervolgens lezing van het antwoord van de Raad aan de Assemblée:

« De Raad prijst zich gelukkig met de belangstelling van de Assemblée voor de topconferentie, waarvan de op 16 oktober 1972 door het Comité der Voorzitters goedgekeurde verklaring getuigt,

» Zoals blijkt uit het communiqué dat na afloop van de Parijse topconferentie van 19 en 20 oktober werd bekendgemaakt, wordt in de genomen beslissingen niet geraakt aan de toepassing van het herziene Verdrag van Brussel en aan de huidige bevoegdheden van de W.E.V. De defensievraagstukken die in de verklaring apart werden vermeld, stonden trouwens niet op de agenda. De Raad wenst de Assemblée de verzekering te geven dat het Verdrag integraal van toepassing zal blijven en dat de Raad al zijn bevoegdheden zal behouden.

» De Raad bevestigt met genoegen dat hij de meest diepgaande dialoog met de Assemblée wenst voort te zetten over alle vraagstukken die verband houden met de toepassing van het herziene Verdrag van Brussel..

— L'Europe d'CV'11ltj'évolution de,; n-lirious Lsr-Oucsr (Doc. 589), présente ' p:lr i\l. Siq!;lcr,;ehllidit.

Le débat a été introduit par un discours de M. Thorn, Ministre des Affaires étrangères du Luxembourg, Président en exercice du Conseil, et par un discours de M. ROULE, Sous-secrétaire d'Etat, parlemenmirc britannique aux Affaires étrangères et au Commonwealth.

M. Cravatte a rappelé que, depuis longtemps, l'Assemblée a affirmé qu'elle d'CI11n1rc la seule organisation proprement européenne il la fois compétente en matière politique et pour définir les objectifs et les moyens de la défense de l'Europe et qu'elle s'est dotée de structures suffisamment souples.

A la veille de la conférence au sommet, le 16 octobre 1972, le Comité des Présidents a repris cette affirmation dans une déclaration adoptée à Strasbourg et adressée aux membres de la conférence au sommet. Le Comité des Présidents y exprime notamment l'espoir que les neuf pays qui prendront part à cette conférence : seront « en mesure de dégager une politique européenne il propos de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe, de leurs rapports avec l'Europe de l'Est », etc.. Il rappelle que " le Traité de Bruxelles modifié constitue la base juridique de toute entreprise européenne en matière de défense ... » et que " la délégation il l'OTAN de certaines compétences de l'U.E.O. » - il faut sans doute lire: de l'exercice de certaines compétences - « ne constitue qu'une mesure de circonstance, toujours révoicable ».

En conséquence, le Comité des Présidents a demandé aux chefs d'Etat et de gouvernement... quatre choses:

1. de veiller à ce que le Traité de Bruxelles modifié ne soit mis en cause dans aucune négociation entre pays européens ... ;
2. de veiller à ce que le Traité continue à être, en tout état de cause, intégralement appliqué;
3. de veiller à ce que l'O.E.O. conserve toutes ses compétences tant qu'elles n'auront pas été attribuées, par voie de traité, à d'autres organisations européennes;
4. d'apporter le plus grand soin à informer l'Assemblée (de l'U.E.O.) ..., (cette assemblée) demeurant, en tout état de cause, le véritable centre de délibération parlementaire sur les questions de défense et les questions de politique internationale, tant que le transfert évoqué au point 3 n'a pas été réalisé.

Le rapporteur a cité ensuite la réponse du Conseil à l'Assemblée:

« Le Conseil se félicite de l'intérêt manifesté par l'Assemblée à l'égard de la conférence : au sommet, dont témoigne la déclaration adoptée le 16 octobre 1972 par le Comité des Présidents.

» Ainsi qu'il ressort du communiqué publié à l'issue de la conférence au sommet tenue à Paris les 19 et 20 octobre, les décisions qui y ont été prises n'affectent pas l'application du Traité de Bruxelles révisé et les compétences actuelles de l'D.E.a. D'ailleurs, les questions de défense, qui faisaient l'objet d'une mention particulière dans la déclaration, ne figuraient pas à l'ordre du jour. Le Conseil désire assurer l'Assemblée que le Traité continuera d'être appliqué intégralement : et que le Conseil conservera toutes ses compétences.

» Le Conseil est heureux de confirmer qu'il entend poursuivre le dialogue le plus étroit possible avec l'Assemblée sur toutes les questions se rapportant.. à l'application du Traité de Bruxelles révisé.

» Zijns inziens is het verhoudend dat de negen Staats- of regeringshoofden te Parijs hebben beslist zich tot doel te stellen alle benodigde ingevallen van de Lid-Staten van de Europese Unie nog vóór het einde van dit decennium met volstrekte iuchtrichtheid van de reeds besproken verdragen te veranderen. Het moge dan nog waar zijn dat er nieuwe beslissingen zullen nodig zijn om dit doel te bereiken, het staat in alle geval met de geest van het herziene Verdrag van Brussel. De Raad twijfelt er niet aan dat de Assemblée, zoals vroeger een waardevolle bijdrage zal leveren tot deze nieuwe crappe in de ontwikkeling naar een Europese eenheid ».

De heer Cravatte was van gevoelen dat de mededeling van de Raad in aanvullende mate openlijk klaarheid brengt, hetgeen de jongste tijd niet al te zeer het geval scheen te zijn. Dientengevolge leek het ontwerp van aanbeveling, dat door de Raad is uitgebracht voor de algemene zaken werd goedgekeurd, niet de minste moeilijkheid te zullen opleveren; toch drong hij er op aan dat de Raad, derwijze zou handelen, dat de Assemblée, zoals in het verleden, kan waken over de toepassing van het Verdrag en in een gepaste vorm rekenschap kan geven van het resultaat van het politiek overleg tussen de E.E.G.-Lid-Staten.

De rapporteur betreurde dat de topconferentie het niet nodig geoordeeld heeft de rol van de V.E.U. formeel vast te leggen. Hij constateerde dat er een activiteitsverschuiving naar de Raad van de E.E.G. en ten koste van die van de W.E.U. had plaatsgehad; hij vond dat de Raad niet zou mogen overwegen de bijdrage van de Assemblée, die hij toch als « waardevol » kenmerkte, ter zijde te schuiven.

Tot besluit vroeg de rapporteur dat de Assemblée haar opvatting over haar opdracht getrouw zou blijven en dat zij zich zou blijven beschouwen als een politiek orgaan waarin, overeenkomstig haar stichtingsoorkonde, de Europese persoonlijkheid in alle domeinen tot uiting wordt gebracht.

De heer Scott-Hopkins was van oordeel dat de voornaamste gevolgen van de topconferentie voor de W.E.U. van tweelei aard zijn: de eerste houden verband met de betrekkingen tussen Oost en West, de tweede met de betrekkingen tussen West-Europa en de Verenigde Staten. Zij hebben echter alle economische, militaire en politieke aspecten.

Het kan niet worden geloofd dat de houding van West-Europa op het stuk van de defensie moet veranderen, en, zoals de verklaring van de topconferentie over de vóór 1980 te verwezenlijken unie aantoonde, zullen wij op militair en economisch gebied veel meer dan nu op onszelf moeten rekenen. Al wat met defensie verband houdt, heeft steeds een diepgaande weerslag op de economie. Ondanks het bestaan van het Permanent Bewapeningscomité van de W.E.U., is er geen enkele rationalisering, geen enkele gemeenschappelijke politiek voor de aankoop van wapens in de geallieerde landen van West-Europa. Het is evident dat dit comité over meer actiemogelijkheden moet kunnen beschikken en doeltreffender gesteund dient te worden.

Aangaande het monetaire vraagstuk meende de rapporteur dat Europa een eenheid moet worden die los staat van de Verenigde Staten; hij sprak de wens uit dat de samenwerking tussen de landen van de W.E.U. of van de E.E.G. niet zo eng zou zijn dat de andere landen, die er geen deel van uitmaken, zoals Zwitserland en Zweden, worden uitgesloten.

Tot besluit sprak de rapporteur de hoop uit dat de door de topconferentie gedefinieerde doelstellingen worden verwezenlijkt en dat de W.E.U. hieraan kan meewerken.

In het rapport van de heer Sieglerschmidt wordt gewaarschuwd voor het risico soms overheersende gevoel van een soort van euforie over de ontspanning, alsook voor een te

» 11 se réjouit de la décision prise par les neuf chefs d'Etat ou de gouvernement réunis à Paris de se donner pour objectif de transférer, avant la fin de l'année, le processus et dans le respect absolu des traités déjà souscrits, l'ensemble des relations des Etats membres vers une union européenne. S'il est vrai que de nouvelles décisions seront nécessaires pour atteindre cet objectif, ce dernier est conforme à l'esprit du Traité de Bruxelles révisé. Le Conseil ne doute pas que l'Assemblée apporte, comme par le passé, une précieuse contribution à cette nouvelle étape du développement vers une unité européenne. »

M. Cruvart considère que la communication du Conseil rétablit, dans une appréciable mesure, une clarté qui semblait être compromise dans les derniers temps. De ce fait, le projet de recommandation adopté par la commission des affaires générales n'apparaît pas devoir soulever la moindre difficulté, mais il insiste pour que le Conseil fasse en sorte que l'Assemblée puisse veiller, comme par le passé, à l'application du Traité et pour qu'il rende compte, sous une forme appropriée, du résultat des consultations politiques entre les Etats membres de la C.E.E.

Le rapporteur regrette que la conférence au sommet n'ait pas cru devoir consacrer, de façon formelle, le rôle de l'U.E.O. Il constate qu'il y a eu un déplacement d'activité au profit du Conseil de la C.E.E. et au détriment de celui de l'U.E.O., et estime que le Conseil ne devrait pas songer à renoncer à une contribution de l'Assemblée qu'il qualifie de « précieuse ».

Le rapporteur conclut en demandant à l'Assemblée de rester fidèle à la conception qu'elle s'est toujours faite de sa mission, se considérant comme un organe politique destiné à exprimer la personnalité européenne dans tous les domaines, conformément à sa charte.

M. Scott-Hopkins est d'avis que les principales incidences pour l'U.E.O. de la conférence au sommet ont été de deux ordres, les premières portant sur les relations Est-Ouest, les secondes, sur les rapports entre l'Europe occidentale et les Etats-Unis. Toutes ces incidences présentent des aspects économiques, militaires et politiques.

Il est indéniable qu'en matière de défense, l'attitude de l'Europe occidentale doit changer et, comme l'a montré la déclaration de la conférence au sommet relative à l'union qui devra être réalisée avant 1980, elle devra beaucoup plus qu'actuellement compter sur elle-même dans les domaines militaire et économique. Tout ce qui touche à la défense entraîne toujours des répercussions profondes sur l'économie. Il n'existe aucune rationalisation, ni aucune politique commune d'acquisition des armements dans les pays alliés d'Europe occidentale, malgré l'existence du Comité permanent des Armements de l'U.E.O. Il est évident que ce comité devrait disposer de plus de moyens d'action et être soutenu plus efficacement.

Dans le domaine monétaire, le rapporteur estime que l'Europe doit devenir une entité distincte des Etats-Unis, et il souhaite, à ce propos, que la collaboration entre pays de l'U.E.O. ou de la C.E.E. ne soit pas étroite au point d'exclure les autres pays européens qui n'en font pas partie, notamment la Suisse et la Suède.

En conclusion, le rapporteur exprime l'espoir que les objectifs définis par la conférence au sommet se réaliseront et que l'U.E.O. pourra aider à les atteindre.

Le rapport de M. Sieglerschmidt met en garde à la fois contre le sentiment qui prédomine parfois aujourd'hui, d'une sorte d'euphorie de la détente et aussi contre une tendance

voelvallig, voorkomende tendons om de buitenculundsc polu ick van de Sovjet-Linie nls onkilb.1'r te bcschouwcn. De rrp-porteur lcgdc cr dl' nadruk op dat de Sovjet-Unie zich volkomen lx-reid cn ill staat hccfr gcroond haar oorspronkelijke doelstellingen te wijzigen telkens. Als her Westen blijk wist te gcvn vau socpelheid en srandvastigheid tegelijk.

Zijns inv.icens is her vau het grootste belang de 005t-Westbetm:kkingen in Europa te situcn in het machtsvcnwicht op werclndivc.iu, rckning houdend met ecu progressievc vcrvauging van het bipolaire door het tripolaire evenwicht waarin ook China zijn lbats heeft. Men moet evenwel nier dcnkn dat de Chinecs-Russische hcrrekkingen gcdoemd zijn cin ceuwig op ccn radicale vijandschap gcfunderd te blijvcn; her schcn de rapporteur vclccr roe dat de drie grootmachten hun respectief politick gewicht trachten te versterken en rgelijckrtijd cen deurtje openlaten voor coalities ill alle richtingen.

Bijgevolg moct Europ.i, waarvau de belangen nier alrijd samenvielen illct die van de Vcrnigde Sratcn, zijn belangen trachten te definiëren zonder daarom een geïsoleerde of zelfs maar autonome positie in te nemen.

Verder gaf de rapporteur een analyse van de ontwikkeling van de interduitsc betrekkingen. Deze ontwikkeling maakt deel uit van de verbetering van de betrekkingen van de Bondsrepubliek met de Sovjet-Unie, met Tsjechoslovakië en met Polen. Zijns inziens is dit het standpunt van de Sovjet-Unie.

Tenslotte onderstreepte de rapporteur aangaande de conferentie voor de veiligheid en de samenwerking in Europa dar de beide hoofdstukken van haar programma elkaar wederzijds aanvullen. Hij prees zich gelukkig dat de Westelijke machten de voorbereidende besprekingen in Helsinki waren begonnen met het zoeken naar een gerneenschappelijke actie.

Op grond van deze verschillende gegevens vroeg de rapporteur dar sommige uitdrukkingen in het ontwerp van aanbeveling lichtjes zouden worden verzacht, met name, dat de Assemblée zich niet « gelukkig prees » dat de Lid-Staten de verwezenlijking van het inderduitse akkoord hadden vergemakkelijkt. Toch, zo meende hij, had Duitsland zonder de solidaire houding van zijn bondgenoten hier niet de successen kunnen boeken waarop het zich thans kan beroemen. Hij vroeg de Lid-Staten te willen verdergaan met dit overleg over het aanknopen van diplomatieke betrekkingen met de Duitse Democratische Republiek: de fundamentele realiteit is in de D.D.R. niet veranderd en de Westerse landen hoeven hun houding te haren opzichte niet radicaal te wijzigen.

Tot besluit, vroeg hij dat men zich bij het overleg inzake de veiligheidsconferentie niet zou vergenoegen met een akkoord over de principes, maar dat men ertoe zou komen dar alle betrokken landen deze principes ook op dezelfde manier interpreteren.

De heer Thorn handelde eerst en vooral over de topconferentie van Parijs; hij stelde vast dar alle deelnemers erover tevreden zijn dat zij over een bepaald aantal precieze vraagstukken concrete oplossingen of politiek bindende gedragslijnen hebben kunnen vinden.

Het deed hem genoegen dat de deelnemers de te verrichten actie hebben willen integreren in de bestaande communautaire structuur en hebben willen vermijden dat terug naar de intergouvernementele procedures wordt gegrepen. Onze betrekkingen met de Oostblok-landen vallen nu onder de gemeenschappelijke handelspolitiek. Als er reden tot ongrusrheid is, dan zag hij die voornamelijk in de vermenigvuldiging van het aantal bilaterale samenwerkingsovereenkomsten.

De Minister constateerde dar de Raad van de E.E.G. niet in staat is een beslissing te nemen aangaande de directe

trop fréquente, l'considcr: la politique t-tinge de l'Union Soviétique comme inf.iillible. Le rapporteur souligne que j'Union Soviétique s'est montrée: tour ~l Lii: disposé et capable, dl' modifier les objectifs qu'elle s'ét.ill fixés, l'origine, lorsque l'Ouc-r a sn faire preuve, \, l.1 fois, de souplesse et de f'cnctc.

Il est essentiel, \ ses yeu", de bien situer les rclitious Lsr-Ouest en Europe dans l'équilibre des forces sur le plan mondial, compte tenu notamment du rcrupliccrucnt progressif d'un équilibre bipolaire par un équilibre triangulaire où la Chine a pris sa place. Il Ile faut pas considérer, toutefois, que les relations sino-soviétiques sont cond.unnées à demeurer éternellement fondées sur une hostilité radicale, mais il lui semble que les trois grandes puissances cherchent à renforcer leur poids politique' respectif l'Il gurd.inr l'esprit ouvert à des coalitions dans toutes les directions.

Ainsi, l'Europe, dont les intérêts n'ont pas toujours été identiques à ceux des Etats-Unis, duit chercher à les définir sans pour cela adopter une position isolée ou même autonome.

Le rapporteur analyse, d'autre part, l'évolution des rapports interallernmnds. Elle se situe elle-même dans un ensemble comportant l'amélioration des relations de la République fédérale avec l'Union Soviétique, la Tchecoslovaquie et la Pologne. Tel est, il ses yeux, le point de vue de l'Union Soviétique,

Enfin, le rapporteur souligne qu'en cc qui concerne la conférence sur la sécurité et la coopération en Europe, les deux chapitres de son programme se conditionnent mutuellement. Il se félicite de cc que les Occidentaux aient abordé les pourparlers préparatoires d'Helsinki en recherchant une action concertée.

Compte tenu de ces différents éléments, le rapporteur présente le projet de recommandation en demandant que certaines expressions soient atténuées et que, notamment, l'Assemblée ne « se félicite » pas de ce que les Etats membres aient facilité la réalisation de l'accord inter-allemand. Pourtant, il estime que, sans l'attitude solidaire de ses alliés, l'Allemagne n'aurait pu obtenir dans ce domaine les succès dont elle pouvait se prévaloir. Il demande il ces pays de continuer à se soumettre il cette concertation à propos de l'ouverture de relations diplomatiques avec la République Démocratique allemande; les réalités fondamentales n'ont pas changé en R.D.A. et il n'y a pas lieu de modifier radicalement l'attitude des puissances occidentales à son égard.

En conclusion, M. Sieglerschmidt demande que la concertation à propos de la C.S.C.E. ne se contente pas d'un accord sur les principes, mais aboutisse il l'assurance que les pays concernés interprètent ces principes de la même manière.

M. Thorn évoque d'abord la conférence au sommet de Paris en constatant que tous les participants sont satisfaits d'avoir pu, sur un certain nombre de questions précises, dégager des solutions concrètes ou des orientations politiquement engageantes.

Il s'est félicité de la volonté des participants d'insérer les actions à entreprendre dans la structure communautaire existante et d'éviter le recours à des procédures intergouvernementales. Ainsi, les relations avec les pays de l'Est passent par la politique commerciale commune. S'il y a, néanmoins, cause d'inquiétude, il la voit plutôt dans la multiplication des accords bilatéraux de coopération.

Constatant que le Conseil de la C.E.E. n'est pas en mesure de prendre une décision concernant l'élection du

verkiezingen» van het Euro pees Parlement: dit heeft echter niet geleid tot een lincarpaul te zijn voor een doeltreffende actie ten gunste van de versterking van de macht van deze Assemblee, aldus in overeenstemming met de richtlijnen die de topconferentie heeft gegeven.

Vat het gewijzigde Verdrag van Brussel betref, bevestigde de Raadsvoorzitter dat de zevende niet de bedoeling hebben om het Verdrag te raken. Wel moet het Verdrag zijn inzichten behouden de oorspronkelijke aanpak van de onderwerpen, ten einde overbodig werk te voorkomen.

Op het gebied van de internationale veiligheid en de buitenlandse politiek heeft men hierover tussen de Negen kunnen verdiscipen aangeraad het Nabije Oosten en de Conferentie over de veiligheid en de samenwerking in Europa. Maar in dit kader heeft men slechts kort gesproken over de overige vraagstukken, hetgeen wijst op « een gebrek in de methode en in de structuur ».

Toch zullen de organen, die op grond van het Verdrag van Brussel in het leven worden geroepen, zijns inziens integraal hun bevoegdheden behouden. Niets kan en mag ons verhinderen deze organen direct weer nieuw leven in te blazen, mocht de noodzaak zich hiertoe doen gevoelen.

De auteurs van het gewijzigde Verdrag van Brussel, en ook zij die het hebben roeggepast, hebben er steeds zorg voor gedragen dat de werkzaamheden niet nodeloos worden herhaald. Dit blijkt uit de economische (art. I), sociale (art. II) en militaire (art. IV) aspecten; een zelfde zorg moet ons bezighouden voor het overleg inzake de buitenlandse politiek.

Hoe dan ook, het Verdrag bevat in zijn artikel. Veen clausule voor wederzijdse bijstand, die enig is in haar soort en volledig ondubbelzinnig; de bevoegdheden van de Assemblee zowel als van de Raad op het gebied van verdediging en veiligheid blijven aldus intact. Overigens bestond er op de topconferentie geen enkele moeilijkheid over de competenties van de W.E.U. inzake bewapening, of het ging om controle dan wel om de standaardisatie.

Een verenigd Europa moet zich vroeg of laat bezighouden met het vraagstuk van zijn verdediging. Men kan zich niet indenken dat een economische macht als Europa, de eerste wereldhandelsmacht, zou voortgaan op middelgrote of op lange termijn op een beslissend punt - zijn eigen defensie - afhankelijk te blijven van een bondgenoot, ook al is die de allerbeste en de allersterkste.

De juridische verplichtingen die het Verdrag van Brussel en de Atlantische Alliantie met zich brengen, moeten, juist zoals de militaire en politieke instrumenten die de NAVO, de W.E.V. en de Eurogroep hebben opgezet, herzien worden om zo tot een nieuwe samenhang en een nieuwe doeltreffendheid te komen.

Tot slot herinnerde de heer Thorn eraan dat alles wat hij gezegd had, slechts hemzelf bindt.

De Raadsvoorzitter legde de nadruk op het feit dat de ministers van Buitenlandse Zaken de vraagstukken van de buitenlandse politiek niet in meerdere verschillende kaders zouden bespreken, maar bij voorrang in het kader van de Atlantische Alliantie voor wat de Conferentie over de veiligheid en de samenwerking in Europa betreft.

In ieder geval moeten de beslissingen inzake de vraagstukken die onder het Verdrag van Brussel ressorteren en die hetzij door de Negen, hetzij door de Vijftien worden genomen, voor zover zij onder de competentie van de Zeven vallen, aan de Assemblee van de W.E.V. worden medegedeeld.

In feite heeft de Raad van de W.E.V. zich nooit effectief met problemen van bewapening, noch met militaire vraagstukken beziggehouden, maar er bestaat nu eenmaal geen ander verdrag over de vraagstukken aangaande defensie en bewapening in Europa.

Parlement europeen au suffrage universel et direct, le Ministre estime que cela doit cependant nullement empêcher les Etats membres de poursuivre une action efficace en faveur du renforcement des pouvoirs de cette Assemblée selon les lignes directrices tracées au sommet.

En ce qui concerne le Traité de Bruxelles révisé, le Président en exercice du Conseil confirme que les Sept n'ont pas l'intention de toucher au Traité. Néanmoins, le Traité de Bruxelles révisé devrait, à son avis, subir certains aménagements indispensables afin d'éviter les doubles emplois.

Dans le domaine de l'harmonisation des politiques étrangères, les consultations à neuf ont pu être approfondies; les propos du Proche-Orient et de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe. Mais on n'a parlé que brièvement, dans ce cadre, des autres problèmes, ce qui révèle « un début de méthode, un défaut de structure ».

Néanmoins, à son avis, les organismes créés en vertu du Traité de Bruxelles conservent intégralement leurs compétences. Rien n'empêche, ou ne devrait empêcher, de les réactiver immédiatement et en toute hypothèse, lorsque le besoin s'en fait sentir.

Les rédacteurs du Traité de Bruxelles révisé, et ceux qui en ont fait l'application, ont, à tout moment, été soucieux d'éviter les doubles emplois. Il en est ainsi des aspects économiques (art. I), des aspects sociaux (art. II), des aspects militaires (art. IV); ce même souci doit inspirer les membres pour ce qui est des consultations en matière de politique extérieure.

De toute façon, le Traité de Bruxelles contient en son article V une clause d'assistance mutuelle unique en son genre par sa clarté et son caractère non équivoque, et les compétences de l'Assemblée, comme celles du Conseil en matière de défense et de sécurité, restent donc intactes. D'ailleurs, la conférence au sommet n'a eu, non plus, aucune incidence sur les compétences de l'U.E.O. en matière d'armements, qu'il s'agisse du contrôle ou de la standardisation.

Certes, l'Europe unie devra tôt ou tard inéluctablement se pencher sur le problème de sa défense. Il n'est pas concevable qu'à moyen ou à long terme, une puissance économique telle que l'Europe, première puissance commerciale du globe, continue à dépendre pour sa propre sécurité à un point décisif, d'un allié, fût-il le meilleur et le plus fort.

Les obligations juridiques souscrites dans le Traité de Bruxelles et dans celui de l'Atlantique Nord, ainsi que les instruments militaires et politiques mis au point à l'OTAN, à l'U.E.A. et à l'Eurogroupe devront être revus, afin d'aboutir à une nouvelle cohérence et à une nouvelle efficacité.

En conclusion, M. Thorn rappelle que son discours n'engage que lui-même.

Le Président a souligné que les ministres des Affaires étrangères ne traiteraient pas les problèmes de politique étrangère dans plusieurs cadres différents, mais, par priorité, dans le cadre de l'Alliance atlantique en ce qui concerne la Conférence sur la sécurité et la coopération de l'Europe.

De toute façon, pour les questions couvertes par le Traité de Bruxelles, il faudrait que les décisions prises à neuf ou à quinze, pour autant qu'elles sont de la compétence des Sept, soient communiquées à l'Assemblée de l'U.E.O.

En fait, le Conseil des Ministres de l'U.E.O. ne s'est jamais effectivement occupé des questions d'armement ni des questions militaires, mais il n'y a pas d'autre traité qui se soit occupé des questions de défense et d'armement en Europe.

1111,ijnuitcnv.ctriup,; schetstc de heer Royle eerst in het kort de vooruiz,ing van de uitbreiding van de Gemeenschap; hij merkt e op dat de Europese topconferentie van oktober niet alleen zeventien vervaldagen heeft vastgesteld, maar reeds de grote lijnen voor de toekomstige ontwikkeling van de Gemeenschap heeft uitgestippeld. Croot-Hr iuanmëe heeft de rclin-ir en de structuur van de Gemeenschap nnnv aurd en is van plan deze met al zijn krachten te helpen functioneren.

Onder de gebieden voor een gezamenlijke actie noemde de heer Royle in de eerste plaats de economische en monetair-e unie en in de tweede plaats de regionale politiek - een inbegrepen onderdeel van de werkelijk iug van de economische en monetair-e unie - die zich tot op heden slechts heeft beziggehouden met landbouwproblemen, maar die voortaan ook vraagstukken van achteruitgaande industriegebieden moet behartigen. Ten derde zal de interne politiek van de Gemeenschap worden vergroot op een aantal andere gebieden, zoals de industriële energie, de milieubehouding en de sociale ontwikkeling. Ten vierde heeft de topconferentie aangaande de betrekkingen met de rest van de wereld, het kader omschreven voor een constructieve dialoog met andere landen die een verontwikkelde industrie bezitten, evenals voor een wereldpolitiek om de samenwerking met de ontwikkelingslanden te versieren. De Gemeenschap heeft er belang bij de liberale handelspolitiek verder te zetten die sinds de tweede wereldoorlog al zoveel heeft bijgedragen tot de vooruitgang van de economie. De Britse regering is van mening dat de bespreking van economische en commerciële vraagstukken nauw moet worden verbonden met een politiek overleg over de algemene aspecten van de buitenlandse politiek op dit gebied.

In verband met de toekomst van de W.E.U. verklaarde de heer Royle dat de Britse regering van mening is dat de bepalingen van het Verdrag van Brussel van buitengewoon belang zijn en dat de verplichtingen, die de Zeven op zich hadden genomen, al hun belang behouden. Het is onbetwistbaar dat de Assemblée een grote rol speelt als parlementaire tribune voor de bespreking van de defensievraagstukken. De topconferentie heeft besloten voor het einde van de jaren zeventig, en met volledige eerbiediging van de reeds ondertekende verdragen, het geheel van de betrekkingen tussen de Lid-Staten om te zetten in een Europese Unie. In de besprekingen die de komende jaren over deze zo belangrijke doelstelling zullen worden gevoerd, moet de W.E.U. haar opinie over de inhoud van deze Unie doen kermen.

Het feit zelf dat de verdedigingsvraagstukken niet op de topconferentie werden behandeld, wijst nogmaals op het belang van de verantwoordelijkheid die de W.E.U. op het stuk van de defensie draagt. Toch moeten reorganisatie en rationalisatie in het wordingsproces van de Europese Unie worden opgenomen. Het klassieke evenwicht van de strijdkrachten in Europa slaat niet door in het voordeel van het Westen, en bij het zoeken naar een ontspanning door middel van onderhandelingen dient men zich te hoeden voor euforie. Het is nog te vroeg voor verbeterde bepalingen die een toekomstige samenwerking voor de klassieke defensie van Europa zullen beheersen, en nog meer voor de mogelijke structuur van toekomstige Europese atoomstrijdkrachten; op korte termijn beperkt het probleem zich tot het verstoorde evenwicht van de strijdkrachten, en de Assemblée van de W.E.U. moet hierop verdere aandacht van de leiders en de volkeren van West-Europa blijven vestigen.

In deze gedachtengang was het rapport van de heer Schloesing over de geweldpleging zeer zeker aan de orde van de dag. De Britse regering is ervan overtuigd dat het terrorisme - ongeacht de nationaliteit van de daders, of het nu om extremisten gaat, om geestesgestoorden of om misdadigers - op energieke wijze dient bestreden te worden. Reeds talrijke organisaties hebben dit probleem behandeld, in het bijzonder de Internationale Organisatie voor de Burgerlucht-

Dans son exposé, M. Royle évoque d'abord brièvement les progrès de l'élargissement de la Communauté et rappelle que la conférence européenne au sommet d'octobre dernier a non seulement fixé dix-sept l'ibéances, mais également esquissé les grandes lignes du développement futur de la Communauté. La Conférence a accepté, telles qu'elles existent, la réalité et la structure de la Communauté, et entend aider de toutes ses forces à la faire fonctionner.

Parmi les domaines d'action commune, M. Royle cite d'abord celui de l'union économique et monétaire, et, en second lieu, la politique régionale - partie intégrante de la réalisation de l'union économique et monétaire - qui ne s'est préoccupée jusqu'à présent que des problèmes agricoles, mais qui devra englober à l'avenir les problèmes des zones industrielles en déclin. Troisièmement, le contenu des politiques internes de la Communauté va être enrichi dans un certain nombre d'autres domaines, tels que ceux de l'énergie industrielle, de l'environnement et des affaires sociales. Quatrièmement, s'agissant des relations avec le monde extérieur, la conférence a au sommet esquissé le cadre d'un dialogue constructif avec d'autres pays industriels avancés et de politiques mondiales visant à renforcer la coopération avec les pays en voie de développement. Il est dans l'intérêt de la Communauté de continuer à suivre les politiques commerciales libérales qui ont contribué au progrès de l'économie depuis la seconde guerre mondiale. Enfin, il y a la coopération politique. Le gouvernement britannique estime que la discussion des questions économiques et commerciales doit être étroitement liée à la concertation politique sur les aspects généraux de la politique étrangère se rapportant à ces questions.

En ce qui concerne l'avenir de l'U.E.O., M. Royle déclare que le gouvernement britannique estime que les dispositions du Traité de Bruxelles sont extrêmement importantes et que les engagements pris à ce titre par les sept gouvernements gardent toute leur valeur. L'importance de l'Assemblée en tant que tribune parlementaire pour la discussion des questions de défense est incontestable. La conférence au sommet a décidé de transformer, avant la fin de la présente décennie et dans le respect entier des traités signés, l'ensemble des relations entre les Etats membres en une union européenne. Dans le débat qui se déroulera au cours des prochaines années sur cet objectif particulièrement important, l'U.E.O. devra faire connaître son opinion sur le contenu de cette union.

Le fait même que les questions de défense n'ont pas été discutées à la conférence au sommet souligne l'importance des responsabilités qui incombent à l'U.E.O. en matière de défense. Toutefois, réorganisation et rationalisation feront partie du processus de création de l'union européenne. La balance classique des forces en Europe ne penche pas en faveur de l'Occident et, dans la recherche de la détente par la négociation, il faut se méfier de l'euphorie. Il est trop tôt pour discuter des dispositions améliorées qui régissent une future coopération à la défense classique de l'Europe - et plus encore la structure possible des futures forces nucléaires européennes - le problème se ramenant simplement, à court terme, au déséquilibre des forces sur lequel l'Assemblée de l'U.E.O. doit continuer à attirer l'attention des dirigeants et des peuples de l'Europe occidentale.

Dans cet ordre d'idées, le rapport de M. Schloesing sur la violence est particulièrement à l'ordre du jour. Le gouvernement britannique est convaincu que le terrorisme, quelle que soit la nationalité des exécutants, qu'il s'agisse d'extrémistes, de déséquilibrés ou de criminels de droit commun, doit être énergiquement combattu. Le problème a été abordé par de nombreux organismes, notamment l'Organisation de l'Aviation civile internationale et il convient de se féliciter

van de conclusies van de heer Schloesing op dit gebied liebbu wij ten ZLH"ntc op prijs gesteld.

'rot slor wccs dl' heer Royle ilog op het belalg v. ui ecu lkdoog tusson de Assemblée en dl' Raad vau dt: Vl. F. U. Daarna bcantwo rddc hij de v. lgen van de heer Moll oy en v. 111 Lord Clulwy».

De Assemblée onderzocht vervolgens de teksten die haar door dl' rapporteurs waren voorgelgd en kourde unaniem de onwcrp-aanbeveling goed inzake de *implicaties van de Europese topconferentie* (L<lllbeveling 225), zoals die werd gcwijzigd ua de goedkeuring van hcr amendement n" 1, dat door de rapporteur, de heer Cravatte, werd ingediend,

De Assemblée keurde cvcnecns unaniem de onwcrp-aanbeveling goed inzake *Europa tegenover de huidige politiek en economische problemen* (Aanbeveling 226).

Ten slotte ketmiec de Assemblée met 49 stemmen bij 6 onthoudingen (de Duitse christen-democraten) de onwcrp-aanbeveling goed inzake *Euro/XI en de OltlJik::ellgvan de Oost-West betrekkingen* (Aanbeveling 228), zoals die werd gewijzigd na de goedkeuring van het amendement dar door de heer Sieglerschmidt, rapporteur, en de heer Leynen werd ingediend.

De Belgische leden spraken zich uit ten gunste van de aanbeveling.

2. Verdedigingsvraagstukken.

Op dinsdag 5 december 1972 keurde de Assemblée unaniem de ontwerp-aanbevelingen goed die vervat zijn in de rapporten van haar Comissie voor de verdedigings- en bewapeningsvraagstukken, en die betrekking hebben op de *verdediging van de noordelijke en zuidelijke flank* (Aanbeveling 223), die werd voorgedragen door de heer Vedovato (Doc. 568), en op de *stand van de Europese veiligheid* (Aanbeveling 224), die door de heer Lemmrich werd voorgedragen (Doc. 574).

Deze rapporten werden tijdens het eerste deel van de achtste gewone zitting besproken. De beide ontwerp-aanbevelingen konden toen niet in stemming worden gebracht omdat het vereiste quorum ontbrak.

Op dinsdag 5 en woensdag 6 december 1972 wijdde de Assemblée een debat aan de defensievraagstukken op grond van de rapporten die namens de commissie voor defensie- en bewapeningsvraagstukken werden voorgelegd door:

- de heer Destrebeau over de Oost-West betrekkingen en de defensie (Doc. 587);
- de heer Schloesing over de geweldpleging (Doc. 588).

Daarna werd tevens een bespreking gewijd aan het rapport van de commissie voor algemene zaken over de ontwikkeling van de Oost-West betrekkingen (Doc. 589); dit rapport werd voorgedragen door de heer Sieglerschmidt.

Het debat werd ingezet met een rede van de heer Debré, Frans Minister van State, belast met de landsverdediging.

Eerst en vooral erkende de heer Debré dat de positie van Frankrijk inzake de defensievraagstukken wel apart kan schijnen. Frankrijk heeft de Europese Defensiegerneenschap niet aanvaard, cvcnmin als het systeem van de Atlantische integratie en, zonder echter vijandig te staan tegenover een ontspanning of een werkelijke ontwapening, neemt het voor het ogenblik niet deel aan de geplande onderhandelingeu over een eventuele vermindering van de strijdkrachten. Toch heeft, Frankrijk ook een positieve houding: het spreekt zich met overtuiging uit voor een nationale defensiepolitiek die grotendeels gericht is op de afschrikingsstrategie - voor-

tout particulièrement des conclusions de M. Schloesing à l'égard.

M. Royle souligne, pour conclure, l'importance du dialogue entre l'Assemblée et le Conseil. Il a ensuite répondu aux questions de M. Molloy et de Lord Clulwyn.

L'Assemblée a examiné les textes qui lui étaient soumis par ses rapporteurs et a adopté à l'unanimité le projet de recommandation sur les *implications de la Conférence Cl/rupenne ml sommet* (Recommandation 225) tel qu'il a été modifié à la suite de l'adoption de l'amendement n° 1 présenté par M. Cravatte, rapporteur.

L'Assemblée a également adopté à l'unanimité le projet de recommandation sur *l'Europe devant les problèmes politiques et économiques actuels* (Recommandation 226).

Enfin, l'Assemblée a adopté, par 49 voix et 6 abstentions (démocrates chrétiens allemands) le projet de recommandation sur *l'évolution des relations Est-Ouest* (Recommandation 228) tel qu'il a été modifié à la suite de l'adoption de l'amendement... présenté par MM. Sieglerschmidt, rapporteur, et Leynen.

Les membres belges se sont prononcés en faveur de la recommandation.

2. Les problèmes de défense.

Le mardi 5 décembre 1972, l'Assemblée a adopté à l'unanimité les projets de recommandation contenus dans les rapports de sa commission des questions de défense et des armements sur la *défense des flancs nord et sud* (Recommandation 223), présenté par M. Vedovato (Doc. 568), et sur *l'état de la sécurité européenne* (Recommandation 224), présenté par M. Lemmrich (Doc. 574).

Ces rapports ont été discutés lors de la première partie de la dix-huitième session ordinaire. Faute de quorum, les projets de recommandation n'ont pu être mis aux voix.

Les mardi 5 et mercredi 6 décembre 1972, l'Assemblée a consacré un débat aux questions de défense sur la base des rapports présentés au nom de la commission des questions de défense et des armements par:

- M. Destrebeau sur les relations Est-Ouest et la défense (Doc. 587);
- M. Schloesing sur la violence (Doc. 588).

A la discussion a été jointe celle du rapport de la commission des affaires générales sur l'évolution des relations Est-Ouest (Doc. 589) présenté par M. Sieglerschmidt.

Le débat a été introduit par un discours de M. Debré, Ministre d'Etat de la République française chargé de la défense nationale.

Dans son exposé, M. Debré reconnaît d'abord que la position de la France au regard des problèmes de défense peut apparaître particulière. La France a rejeté la Communauté européenne de Défense, rejeté le système d'intégration atlantique et, sans être, pour autant, hostile à la détente ou à un véritable désarmement, elle ne participe pas, présentement, à la négociation envisagée sur une éventuelle réduction des forces. Mais la France a également une attitude positive: elle affirme une politique nationale de défense orientée, pour une grande part, en fonction de la dissuasion, notamment de la dissuasion nucléaire, qu'elle accompagne d'un effort de

nauwlijks de nucleaire afschrikking, - waarmee het een poging tot samenwerking inzake de klassieke bewapening doel: «suecugua». Ten slotte is Frankrijk van oordeel dat ontspanning en vcrsrandhouding en zelfs een cvcrnruclde samenwerking met Oost-Europa een bijzondere inspanning op het stuk van de wunkzaaruhcid vcriscn.

De Franse analyse van de huidige situatie kan in drie punten worden samengevat. Ten eerste schijnt de ontwikkeling van de betrekkingen tussen de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie voor de Europese naties een geheel nieuwe situatie, Ten tweede moeten de volken van West-Europa, uitgaande van deze situatie, hun eigen persoonlijkheid doen uitkomen door een associatie, en niet door een integratie of door een supra-nationaliteit, die als een illusie moet worden beschouwd. Ten derde is de capaciteit van de verdediging van de Westeuropese landen een belangrijk element van ontspanning en de bevestiging van een zuiver Europese persoonlijkheid.

Als Frankrijk spreekt over de capaciteit van de verdediging, gaat het er nauwelijks om zich te bewapenen met het oog op offensieve acties, maar om verder te gaan dan het traditionele begrip van verdediging door een politiek van afschrikking te voeren, d.w.z. een militaire voorbereiding om te voorkomen dat een bedreiging werkelijkheid wordt.

Het gaat er evenmin om dat de Europese landen zich alleen maar bewapenen om de capaciteit van de diplomatieke actie van hun Amerikaanse bondgenoten te vergroten; zij moeten hunnerzijds bevestigen dat zij waakzaam blijven in afwachting van de ontspanning en de verstandhouding die zij zoeken te bereiken. Sinds zes jaar heeft Frankrijk, ondanks alle kritiek, voorrang verleend aan de ontspanning en is het de eerste Europese natie geworden die haar akkoord heeft betuigd met het principe van een conferentie over de veiligheid en de samenwerking in Europa; ondertussen bouwde het zijn nationale afschrikkingssrijdmacht verder uit.

Deze srijdmacht is samengesteld uit een terugslaan de atoomsrijdmacht - met een leger voor de «operationele verdediging van het grondgebied» -, een beweeglijke srijdmacht waarin het Eerste Leger en de tactische luchtsrijdkrachten thuishoren, en ten slotte srijdkrachten voor interventies buitenslands.

De Franse verdedigingspolitiek wordt reus gekenmerkt door de wil om het militaire budget op een redelijk niveau te houden en zodanig te handelen dat de werkingskosten en de soldij de modernisering van de programma's niet in de war sturen. Zo zou Frankrijk over enkele dagen een plan op lange termijn - vijftien jaar - voor de modernisering van haar strategische aroomsrijdkrachten uitwerken.

Frankrijk is van mening dat deze srijdmacht, wanneer de verdediging geloofwaardig wil zijn, een nationaal karakter moet hebben; het zou gevaarlijk zijn het nationaal patriotisme te vernietigen indien er niets voor in de plaats wordt gesteld. De Franse militaire politiek is op zichzelf reeds een element van stabiliteit en veiligheid voor Europa en de minister was dan ook verrast dat men de waarde van de Franse inspanningen - voornamelijk op het stuk van zijn atoomproeven - op dit gebied niet wil erkennen.

Het is gevaarlijk te denken dat wij moeten handelen alsof de publieke opinie moet worden gedemobiliseerd, alsof wij geen grote moeilijkheden voor ons zien. Afzien van een kenmerkende wil tot veiligheid is per slot van rekening afzien van het willen deelnemen aan de fundamentele gesprekken over de toekomst van Europa, en dar in een tijd waarin het akkoord tussen de Sovjet-Unie en de Verenigde Staten alles een andere waarde geeft.

Voorts is de hele Franse inspanning geenszins srijdig met de industriële samenwerking betreffende de klassieke bewapening. De heer Debré somde in dit opzicht een aantal pro-

copérarion en matière d'armement classiques. En fin, elle estime que la détente et l'entente, voire la coopération ou avec l'Europe de l'Est exige un effort particulier de vigilance.

L'analyse faite par la France de la situation peut se résumer en trois points. Premièrement... le développement... des relations entre les Etats-Unis et l'Union Soviétique crée une situation toute nouvelle pour les nations européennes. Deuxièmement, les nations de l'Europe occidentale, partant de cette situation, doivent marquer leur personnalité par l'association et non par l'intégration ou la supranationalité qui doit être considérée comme une illusion. Troisièmement, la capacité de défense des nations de l'Europe occidentale est un élément important de la détente et de l'affirmation d'une personnalité proprement européenne.

Lorsque la France parle de capacité de défense, il ne s'agit pas, naturellement, de s'armer en vue d'actions offensives, mais d'aller plus loin que la notion traditionnelle de défense en pratiquant une politique de dissuasion, c'est-à-dire la préparation militaire en vue d'éviter qu'une menace se concrétise.

Il ne s'agit pas davantage, pour les nations européennes, de s'armer uniquement pour améliorer la capacité d'action diplomatique de leurs alliés américains; ce qu'elles doivent affirmer, c'est la valeur d'une vigilance en fonction même de l'objectif de détente et d'entente qu'elles cherchent à atteindre. Depuis six ans, en dépit des critiques, la France a donné priorité à la détente, ayant été la première nation européenne à donner son accord au principe d'une conférence de sécurité et de coopération européennes, tout en continuant à bâtir une force de dissuasion nationale.

Celle-ci est composée d'une force nucléaire de riposte - assortie d'une force de riposte populaire dite de « défense opérationnelle du territoire » - de forces de manœuvre comprenant... la Première Armée et la Force aérienne tactique, et enfin de forces de présence et d'intervention extérieures.

La politique de défense de la France s'affirme également par une volonté de maintenir le budget militaire à un niveau raisonnable et de faire en sorte que les exigences des frais de fonctionnement... et des soldes du personnel ne compromettent pas la modernisation des programmes. C'est ainsi que, dans quelques jours, la France va établir un plan à long terme - pour quinze ans - de modernisation de sa force nucléaire stratégique.

La France considère que, si la défense veut être crédible, elle doit garder un caractère national; il serait dangereux de détruire le patriotisme national, alors que rien ne le remplacerait. La politique militaire de la France est en elle-même un élément de stabilité et de sécurité pour l'Europe et le ministre constate avec surprise la méconnaissance de la valeur des efforts français - et notamment des expériences nucléaires - dans ce domaine.

Il est très dangereux de considérer qu'il faudrait agir comme si l'esprit public devait être démobilisé, comme s'il n'y avait plus à envisager devant soi de difficultés majeures. Renoncer à marquer une volonté de sécurité, c'est en fin de compte renoncer à vouloir participer aux conversations fondamentales sur l'avenir de l'Europe, dans un temps ou l'accord entre l'Union Soviétique et les Etats-Unis changeait la face des choses.

En second lieu, l'ensemble de l'effort français n'est aucunement incompatible avec une coopération industrielle en matière d'armements classiques. M. Debré cite, à ce propos,

grunma's op die Fr.uik rijk uitvoert. In samenwerking met Engeland, Duitsland, Italië en Nederland. Hij was van mening dat het Permanente Bewapningscollité minstens even goed als andere instellingen voor een goede ontwikkeling van deze samenwerking in de Europese landen kan instaan.

Tot besluit onderstreepte de minister nog de noodzaak voor de Europese naties om zich te doen gelden door verschillende vormen van economische, sociale en politieke samenwerking, en zich bewust te worden van de persoonlijkheid van Europa.

De heer Debré verklaarde dat hij, toen hij het had over de noodzaak een Europese persoonlijkheid naar voren te brengen, vanzelfsprekend dacht aan alle naties van West-Europa, aan de Europese Economische Gemeenschap zoals die is en zelfs zoals die in de toekomst nog uitgebreid kan worden. Frankrijk is echter wel van mening dat integratie definitief achterhaald is en dat iedere poging en iedere inrichting met het oog op die integratie zijns inziens niet langer past. Aangaande de ruimtevaart was hij persoonlijk van oordeel dat de weigering van de Europese landen om raketten te fabriceren een ernstige fout is, Frankrijk zet de modernisering van zijn strategische strijdmacht verder en moet zich toch eens voorzich van een lichte raket, die een observatiemogelijkheid biedt welke onmisbaar is voor de valorisatie van de Franse bewapening.

De heer Destremau, voorzitter-rapporteur, verklaarde ervan overtuigd te zijn dat de Assemblée van de W.E.U. door moet gaan dit vraagstuk te behandelen want, ook al blijven de posities van de westelijke landen op elkaar afgestemd in het Atlantisch Pact, dit Pact bevat inzake de verdediging toch niet de clausules van automatische solidariteit die in het W.E.U.-Verdrag voorkomen.

Vervolgens merkte de rapporteur op dat de Franse regering wenst dat de W.E.U. een essentiële rol speelt op het gebied van de verdediging; hij somde de gebeurtenissen op die sinds de goedkeuring van het rapport van de heer Boyden een jaar geleden waren voorgevallen: het laatste akkoord over de beperking van strategische wapens (SALT), de voorbereidselen tot de Conferentie over de veiligheid en de samenwerking in Europa, en de voorbereidende besprekingen voor een eventuele wederzijdse en evenwichtige vermindering van de strijdkrachten. Het rapport behandelde eveneens de vraagstukken van de ontwapening, van de ontwikkeling van het Warschaupact, en de strategie van de Atlantische Alliantie gedurende de periode van ontspanning.

De rapporteur verheugde er zich over dat een eerste SALT-Akkoord werd gesloten, maar toch had hij een opmerking over een van de resultaten van de ontmoeting tussen Nixon en Brezjnev, die de termen « vreedelievende coëxistentie » ingang hebben doen vinden, terwijl de NAVO het steeds heeft gehouden bij « vreedelievende samenwerking ». De rapporteur maakte ook nog voorbehoud voor de procedure van de verificatie zoals die in het akkoord is gepland.

In het Moskouse akkoord wordt akte genomen van de evenwaardigheid van de atoomstrijdkrachten en wordt bevestigd dat zal worden gezocht naar een gelijkmaking van de verdedigingsmiddelen, hetgeen een beslissende stap op de weg naar hun neutralisatie vormt. Men dient alle consequenties te trekken uit dit historische keerpunt in de naoorlogse toestand.

Toch is het niet mogelijk de werkelijkheid uit de weg te gaan: de Sovjet-Unie beschikt over een even sterke atoommacht als haar tegenstanders, maar heeft een waarschijnlijk overmacht in de klassieke wapens. De bedreiging bestaat dus nog steeds en de Assemblée moet de moed opbrengen om dit aan de bevolking van de Lid-Staten duidelijk te maken.

Daarom moet de Europese verdediging opnieuw worden onderzocht, maar voor het ogenblik heeft de commissie zich

un certain nombre de programmes menés par la France en coopération avec la Grande-Bretagne, l'Allemagne, l'Italie et les Pays-Bas. Il pense que le Comité permanent des Armements de l'U.E.O. peut assurer, au moins, aura nt que d'autres organismes, un bon développement de cette coopération il l'intérieur des nations européennes.

En conclusion, le ministre souligne la nécessité, pour les lutions européennes, de s'affirmer par diverses formes de coopération d'ordre économique, social et politique, et de prendre conscience de la personnalité européenne.

M. Debré déclare que lorsqu'il parle de la nécessité de dégager une personnalité européenne, il pense, bien entendu, il toutes les nations de l'Europe occidentale, il la Communauté économique européenne telle qu'elle est et même telle qu'elle pourrait ultérieurement être élargie. Toutefois, la France considère, pour ce qui la concerne, que l'intégration est définitivement dépassée et que, des lors, toute orientation et toute organisation qui la rétablirait dans cette situation ne peut lui convenir. En ce qui concerne le domaine spatial, il estime personnellement que le refus par les nations européennes de libérer des lanceurs est une grave erreur. Mais la France, continuant la modernisation de sa force stratégique, devra se doter un jour d'un lanceur léger lui assurant une capacité d'observation indispensable à la valorisation de ses armements.

M. Desrèrreanu, président-rapporteur, se déclare convaincu que l'Assemblée de l'U.E.O. doit continuer à traiter cette question car, si les positions des puissances occidentales restent coordonnées dans le cadre du Pacte atlantique, celui-ci ne comporte pas, en matière de défense, les clauses de solidarité automatique du Traité de l'U.E.O.

Le rapporteur rappelle ensuite que le gouvernement français souhaite que l'U.E.O. joue un rôle essentiel dans le domaine de la défense et énumère les événements qui sont intervenus depuis l'adoption du rapport de M. Boyden l'année précédente: le premier accord sur la limitation des armements stratégiques (SALT), les préparatifs de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe et les travaux d'approche sur d'éventuelles réductions mutuelles et équilibrées des forces. Le rapport traite également des problèmes du désarmement, de l'évolution du Pacte de Varsovie et de la stratégie de l'Alliance atlantique en période de détente.

Le rapporteur se félicite de la conclusion du premier accord SALT, mais il présente une observation sur l'un des résultats de la rencontre entre M. Nixon et M. Brejnev qui ont officialisé les termes de « coexistence pacifique », alors que l'OTAN s'en est toujours tenue aux termes de « coopération pacifique ». Le rapporteur a également une réserve à formuler sur la procédure de vérification prévue dans l'accord.

L'accord de Moscou tend à prendre acte de la parité des forces nucléaires et à confirmer la recherche d'une égalisation des moyens de défense, ce qui est une étape décisive vers leur neutralisation. Il convient de tirer toutes les conséquences de ce tournant historique de la situation d'après-guerre.

Il n'est pas possible d'esquiver la réalité: l'Union Soviétique dispose de la parité nucléaire avec ses opposants et d'une supériorité probable en armes classiques. La menace existe donc toujours et le rôle de l'Assemblée consiste à avoir le courage de la faire comprendre aux peuples des pays membres.

Aussi la défense européenne doit-elle être repensée, mais la commission s'est bornée, pour le moment, à présenter

croos bepr kt cuk el« suggesties te doen. Wij hebben niet het recht de mogelijke hulp van landen als b.v., Spanje te veronachtzamen, maar de medewerking van zulke landen brengt voor het ogenblik toch wel politieke problemen met zich.

De idee om wccr een raadgevend comité van de Europese chefs van staten in het kader van de W.F.U. in het leven te roepen, en om de rol van het Verdrag van Ewpa in de inrichting te ontwikkelen, is des te meer gerechtvaardigd daar de verplichting tot solidariteit tussen de Zeven geallieerden aangerast werd door de beslissing van 1950 om de militaire bevoegdheden van het Verdrag van Brussel in de NAVO samen te brengen.

De heer Debré wil wccs er vervolgens op dat de Franse Regering niet graag het besef ziet van een band tussen de conferentie over de veiligheid en de samenwerking in Europa en de onderhandelingen inzake wederzijdse en evenwichtige vermindering van de strijdkrachten, want een evenredige vermindering van de aanwezige divisies zou voor het westen niet te vaardig zijn, terwijl ieder voorstel voor een ongelijke vermindering op een Russische weigering zou stranden. Verder zou het perspectief van een onderhandeling ook nog uitlopen op een versterking van de legers aan beide kanten en op een confrontatie van twee blokken, terwijl tegelijkertijd door die onderhandeling in Europa een vals gevoel van veiligheid zou worden verspreid. Verminderingen die de «flank-landen» niet raken, zouden discriminaties op het strategische vlak veroorzaken. Het zou in ieder geval betreurenswaardig zijn dat de conferentie over de veiligheid en de samenwerking in Europa niet plaats zou vinden onder voorwendsel dat de onderhandelingen over de wederzijdse troepenvermindering toch op niets uitloopt. Aangezien de gelijke sterkte op atoomvlak leidt tot wederzijdse vernietiging of tot neutralisering, is het enige redmiddel de flexibiliteit. Ook de strategie van de vooruitgeschoven verdediging komt erg in het gedrang wanneer deze verdediging niet meer op atoomkracht berust.

Ten slotte verklaarde de rapporteur dat een gemeenschappelijke verdediging hem de meest veilige vector van een Europese politieke unie toeschijnt.

Na in een eerste rapport de oorzaken van gewelddadige acties te hebben bestudeerd, wilde de heer Schloesing, rapporteur, in dit tweede rapport de invloed van het terrorisme op internationaal niveau - een zeer recent verschijnsel - onderzoeken.

Allereerst constateerde hij dat in de huidige wereld slechts een twaalftal democratische landen aanvaarden dat de ideeën van de regering worden betwist, maar dat in alle landen die de dialoog weigeren, de macht van de totalitaire staat zo sterk is dat zij elke revolutionaire beweging kan verhinderen. Deze bewegingen zouden dus nog maar een mogelijkheid hebben om zich tot de internationale publieke opinie te richten : de rechtbank van de geschiedenis zetelt bijgevolg ononderbroken. Het internationale terrorisme neemt diverse vormen aan : aanslagen, vliegtuigkapingen, ontvoering van personen.

In het tweede gedeelte van zijn rapport, dat over de legislatieve ontwikkeling handelt, legde de heer Schloesing er de nadruk op dat in de meeste landen de repressieve wetgeving in het begin van de XIX- eeuw werd ingevoerd om « besmettelijke » revolutionaire dreigingen te bestrijden. Deze wetgeving is nu verouderd, te hard en te stug, en de moderne rechtbank durft niet meer de zo zware straffen op te leggen, die ter bescherming van de eigendom waren vastgesteld. De nu spontane geweldpleging wordt beïnvloed door guerrillatechnieken en het wordt voor de politie steeds moeilijker om de daders op te sporen. Hier komt nog bij dat onlusten nu veel meer vernieling zaaien dan vroeger.

Bijgevolg hebben de landen de grondslagen van hun strafrecht moeten herzien met het oog op vier doelstellingen :

quelques suggestions. L'Assemblée. On n'a pas le droit de l'ignorer, car, comme on le voit, celui-ci, le Tsp.igne, p. l'cxmp le - la participation (J11 de cc p. l'YS l'IS, llt toutefois, pour l'illust. llt, des problèmes politiques.

L'Assemblée de nu ic ttr sur pied un comité consultatif des chefs d'Etat-membres, européens fonctionnant dans le cadre de l'U.E.O. et de l'Assemblée pour le rôle du Comité permanent des Armements est, d'autre part, d'autant plus justifiée que l'obligation de solidarité entre les Sept n'a été aucunement affectée par la décision de fusionner dans l'OTAN, en 1950, les compétences militaires du Traité de Bruxelles.

M. Debré indique ensuite que le gouvernement français est défavorable à l'existence d'un lien entre la conférence sur la sécurité et la coopération en Europe, d'une part, et les négociations sur les réductions mutuelles et équilibrées des forces, d'autre part, car la réduction d'un pourcentage équivalent des divisions en présence serait inacceptable pour l'Occident et toute proposition de réduction inégale se heurterait à un refus des Russes. D'autre part, la perspective de la négociation aboutirait au renforcement des armées dans les deux camps et à un affrontement de blocs, cependant que la négociation elle-même répandrait en Europe un sentiment de fausse sécurité. Enfin, des réductions qui ne toucheraient pas les pays placés en flanc-garde introduiraient des discriminations. Si la plan stratégique. Ce qui serait regrettable, en tout cas, c'est que la conférence sur la sécurité et la coopération en Europe n'ait pas lieu sous le seul prétexte que les négociations sur les réductions mutuelles et équilibrées des forces aboutissent à rien. La parité nucléaire conduisant à la destruction réciproque ou à la neutralisation, le seul recours est la flexibilité. D'autre part, la stratégie de la défense avancée devient extrêmement dangereuse à partir du moment où cette défense n'est plus nucléaire.

Le rapporteur déclare, en conclusion, qu'une défense commune apparaît comme le vecteur le plus sûr de l'union politique européenne.

Après avoir rappelé que, dans un premier rapport, il a abordé l'étude de l'origine des actions violentes, M. Schloesing, rapporteur, déclare que ce second rapport se propose de rechercher l'incidence du terrorisme à l'échelon international qui est un phénomène récent.

Il constate d'abord que, dans le monde actuel, seuls une douzaine de pays démocratiques acceptent la contestation des thèses du pouvoir, mais que, dans tous les pays qui refusent le dialogue, la puissance de l'Etat totalitaire est telle, qu'elle peut empêcher tout mouvement révolutionnaire. Ces mouvements n'ont donc plus qu'une seule possibilité : s'adresser à l'opinion publique internationale. Le tribunal de l'histoire siège donc maintenant en permanence. Le terrorisme international prend diverses formes : l'attentat, le détournement d'avions et l'enlèvement de personnalités.

M. Schloesing aborde la deuxième partie de son rapport portant sur l'évolution législative et souligne que, dans la plupart des pays membres, toute la législation répressive a été mise en place au début du XIX- siècle pour lutter contre la contagion des menaces révolutionnaires. Cette législation est maintenant désuète parce qu'elle est trop dure, trop raide, et la justice moderne n'ose plus appliquer les peines très lourdes prévues pour la protection de la propriété. La violence, aujourd'hui spontanée, est influencée par les techniques de guérilla et il devient difficile pour la police de déterminer les responsables. De plus, les troubles causent maintenant beaucoup plus de déprédations que par le passé.

Les Etats ont donc été amenés à réviser les bases de leur législation pénale en visant quatre objectifs : adapter la qua-

de kwalificatie van gewelddadcn aanpassen aan de nieuwe vormen van geweldpleging; bccr de aansprakelijkheid voor de aangerochte schade; nieuwe sancties invoeren die aangepast zijn aan de omvang van de misdrijven en ten slotte de procedure van de repressie versnellen. De tendens is nu dat men de individualisering van de aansprakelijkheid verlaat om tot een beperkter collectieve aansprakelijkheid te komen, hetgeen grote controverse heeft, doch ontstraakt tussen de voorstanders van een noodzakelijke ordchandhaving en hen die de bescherming van het individu tegen de Staat voorschrijven. Al deze maatregelen zijn zeker doeltreffend geweest, en de organisatoren van manifestaties, die nu, zelfs zonder cranchdcl te nemen, kunnen worden vervolgd, slaan erin velen te kalmeren. Maar men mag toch niet te ver gaan op de weg van de repressie, want men meer een agitatie kunnen toestaan zich te uiten. Herzelfde geldt voor de versuelling van de procedures: de garanties en de individuele rechten werden meer en meer ingekort, maar men dient toch te voorkomen dat de Staat misbruik maakt van zijn macht. De heer Schloesing meent dat men daarnaast tot een internationale coördinatie kan komen.

De werkzaamheden van de UNO, bijvoorbeeld, zijn buitengewoon moeilijk en hebben weinig kans van slagen omdat de Lid-Staten zich in minstens twee kampen verdelen: pro-mohammedanen en pro-israëli. Hiertegenover staat dat het in de Lid-Staten van de W.E.D., die alle een min of meer gelijksoortige levensvisie aankleven, mogelijk is de wetgevingen te coördineren.

Volgens de commissie moet men er zorg voor dragen dat de mens wordt beschermd tegen het totalitarisme en de geweldpleging, en dat de mogelijkheid om de gewapende macht in te zetten tegen terroristische acties, moet worden afgewezen. Ook dient men te vermijden dat de individuele verdediging van de eigendom, zoals in de Verenigde Staten, opnieuw ingang vindt.

Tot besluit verklaarde de rapporteur dat de voorkoming van geweldpleging het probleem bij uitstek is. De commissie was van oordeel dat deze studie dient te worden voortgezet.

Na het debat ging de Assemblée over tot het onderzoek van de ontwerp-aanbeveling over de betrekkingen tussen Oost en West en de verdediging.

De Assemblée verwierp amendement n° 1, dat namens de socialistische fractie werd voorgesteld door de heren Stewart, Pohler en Sieglerschmidt (e). Zij keurde amendement n° 2 op § 4 (2) goed, dat door de heren Louis Jung, Capelle en Rivière werd voorgesteld. De Assemblée keurde de aldus gearandeerde ontwerp-aanbeveling met algemene stemmen goed (Aanbeveling 227).

Daarna werd de ontwerp-aanbeveling over de politieke geweldpleging en de interne veiligheid van de Staten onderzocht. De Assemblée keurde het door Mevr. Joan Vickers en de heer Judd voorgestelde amendement n° 1 goed, dat er toe strekt de eerste paragraaf weg te laten (3).

Vervolgens keurde de Assemblée met algemene stemmen de aldus gearandeerde ontwerp-aanbeveling goed (Aanbeveling 229).

(f) Dit amendement strekt ertoe de §§ 4 en 5 weg te laten, waarin wordt gevraagd de landen, die vastbesloten zijn zich tegen de Russische penetratie te verzetten, in te schakelen bij de verdediging van de zuidelijke flank, alsook dat de W.E.V. in de Atlantische Alliantie een kern voor de Europese verdediging opricht, die gekarakteriseerd wordt door een raadgevend comité van stafchefs.

(j) Dit amendement strekt ertoe de woorden « zich tegen de Russische penetratie te verzetten » te vervangen door de woorden « eraan deel te nemen ».

(s) Deze paragraaf voorziet in de oprichting van een permanent orgaan voor overdenking en raadgeving.

lificatie van de feiten volgens de verschillende vormen van geweld, mieux déterminer la responsabilité des dégâts causés, insérer de nouvelles sanctions adaptées à l'importance des fautes, enfin, accélérer la procédure de répression. La tendance est de revenir sur l'évolution qui a conduit à individualiser la responsabilité pour habiller une urtiue rCSp01S;1-bil iré collective, ce qui a suscité les plus grandes controverses entre les tenants de la nécessité du maintien de l'ordre et ceux de la protection de l'individu contre l'Etat. Toutes ces mesures ont certainement été efficaces et il ne fait aucun doute que les organisateurs de manifestations qui peuvent être frappés sans y avoir participé, arrivent à calmer beaucoup de gens. Cependant, il y a lieu de veiller à ne pas exagérer dans la voie de la répression, car il faut permettre à une agitation de se manifester. Il en est de même pour l'accélération des procédures: les garanties et les droits individuels ont été progressivement réduits, mais il convient d'éviter que l'Etat n'abuse de sa puissance. M. Schloesing estime qu'une coordination internationale peut être mise en place dans ce domaine.

Les travaux de l'ONU, par exemple, sont extrêmement difficiles et ont peu de chances d'aboutir, étant donné que les pays membres se divisent au moins en deux camps: d'un côté, les pro-musulmans et, de l'autre, les pro-israéliens. En revanche, dans les pays de l'O.E.C., qui ont une philosophie assez voisine, il est possible de parvenir à coordonner les législations.

La commission estime qu'il faut veiller à protéger les hommes contre le totalitarisme et la violence et repousser la possibilité d'utiliser les forces armées pour parer aux actes de terrorisme. Il convient d'éviter également le recours à la défense individuelle de la propriété comme aux Etats-Unis.

Le rapporteur déclare, pour conclure, que le grand problème est la prévention de la violence. La commission estime que l'étude entreprise devrait être poursuivie.

A l'issue du débat, l'Assemblée procède à l'examen du projet de recommandation sur les relations Est-Ouest et la défense.

L'Assemblée repousse l'amendement n° 1 présenté par MM. Stewart, Pohler et Sieglerschmidt, au nom du groupe socialiste (e). Elle adopte l'amendement n° 2 présenté par MM. Louis Jung, Capelle et Rivière au § 4 (2). L'Assemblée adopte à l'unanimité le projet de recommandation ainsi amendé (Recommandation 227).

Passant à l'examen du projet de recommandation sur la violence politique et la sécurité intérieure des Etats, l'Assemblée adopte l'amendement n° 1, présenté par Mme Joan Vickers et M. Judd, tendant à supprimer le § 1 (3).

L'Assemblée adopte à l'unanimité le projet de recommandation ainsi amendé (Recommandation 229).

(f) Cet amendement tend à supprimer les §§ 4 et 5 demandant, d'une part, d'associer à la défense du flanc sud les pays déterminés à s'opposer à la pénétration soviétique, d'autre part, la création par l'O.E.C., dans le cadre de l'Alliance atlantique, d'un noyau de défense européen caractérisé par un comité consultatif des chefs des Etats-majors.

(j) Cet amendement tend à associer à la défense du flanc sud les pays déterminés « à y participer » et non plus les pays déterminés « à s'opposer » à la pénétration soviétique.

(s) Ce paragraphe prévoit la mise en place d'un organisme permanent de réflexion et de conseil.

1. Wetenschappelijke vraagstukken.

Op donderdag 7 december 1972 heeft de Assemblée de vcrslagen van haar commissie voor wetenschap, techniek en ruimtevaartvraagstukken over :

- een burger- en militaire luchtvaartpolitiek voor Europa (Doc. 592), voorgedragen door de heer Vallée;
- de Europese ruimtevaartconferentie en de rol van Europa in het post-Apolloprogramma (Doc. 595), voorgedragen door Mevr. Valz.

Het debat werd ingeleid door de voordrachten van de heer Hcseltine, Frans Minister-Commissaris voor luchtvaart en van de heer Lefèvre, Belgisch Staatssecretaris voor wetenschapsbeleid en -programma's.

De heer Hcseltine sprak over de toekomst van de Europese ruimtevaartprogramma's en over de noodzaak van een luchtvaartpolitiek voor Europa.

Sprekend over het eerste vraagstuk zei de heer Hcseltine dat de Europeanen ieder jaar ongeveer 200 miljoen pond uitgaven voor hun ruimtevaart. De Britse regering had de overige Europese regeringen voorgesteld een Europese ruimtevaartorganisatie in het leven te roepen, die belast zou worden met de uitvoering van de Europese programma's, en, na een zekere aantal jaren, met de progressieve integratie van de nationale programma's. Dit agentschap zou dan een beherend lichaam krijgen dat een nuttig gebruik van de beschikbare gelden zou verzekeren. Zo zou dit niet een vernederende van de uitgaven, maar veeleer een rationalisatie van de bestaande budgetten betekenen.

Het zou verder een zo klein mogelijke administratie krijgen, en het zwaartepunt zou liggen op de capaciteit en het industrieel beheer.

Sprekend over de noodzaak van een Europese luchtvaartpolitiek, toonde hij het belang aan van een machtsrijke Europese luchtvaartindustrie voor de bescherming van onze capaciteit op het gebied van de defensie, de werkgelegenheid en de export. Vanaf 1980 zouden de wereldmarkten voor de producten van burgerluchtvaart, met uitzondering van de Sovjet-Unie, ongeveer 4 miljard pond per jaar uitgeven, en West-Europa zou ongeveer een derde van deze markten uitmaken.

De Europese industrie kan zijns inziens eerst de vruchten plukken die zij mag verwachten van deze enorme koopkracht, als de hergroepering van de industrieën zich oriënteert naar een integratie. Samenwerking voor de uitvoering van specifieke projecten kan slechts een partieel antwoord geven. De Europeanen moeten vermijden tot in het oneindige te discussiëren over de opportuniteit van deze of gene in het verleden gevolgde politiek, en liever proberen een mechanisme te scheppen, dat in staat is de fouten in de toekomst te voorkomen. Een gemeenschappelijke organisatie, omvattend zowel het Europese potentieel van aankopen als dat van productie, kan landen van andere continenten interesseren, en voornamelijk de Verenigde Staten die dan samenwerkingsakkoorden met Europa kunnen aangaan. Slechts wanneer ze het probleem in zijn geheel behandelen kunnen de Europeanen grote constructeurs blijven. In het tegenovergestelde geval zouden ze slechts kunnen voortbestaan als onderaannemers van elders gevestigde ondernemingen.

Na de geschiedenis van C.E.C.L.E.S. en C.E.R.S. van de laatste tien jaar te hebben geschetst, verklaarde de heer Lefèvre dat de huidige toestand ernstig is, en dat wij voor het einde van het jaar moeten weten of Europa een politiek, waarin al reeds meer dan 700 miljoen dollar geïnvesteerd waren, zou opgeven. En niet alleen onze generatie zou de gevolgen van dit opgeven moeten ondergaan. Afzien van een

2. Het probleem van de wetenschappen.

Le jeudi 7 décembre 1972, l'Assemblée a discuté les rapports de la commission scientifique et aérospatiale sur :

- une politique de l'aéronautique civile et militaire pour l'Europe (Doc. 592), présenté par M. Vallée ;
- la conférence spatiale européenne et le rôle de l'Europe dans le programme post-Apollo (Doc. 595), présenté par M. Valz.

Le débat a été introduit par un discours de M. Hcseltine, Ministre britannique de l'aviation et par un discours de M. Lefèvre, Secrétaire d'Etat belge à la politique et à la programmation scientifique.

M. Hcseltine expose ses vues sur l'avenir des programmes spatiaux européens et sur la nécessité d'une politique de rationalisation pour l'Europe.

Parlant du premier problème, le ministre rappelle d'abord que les Européens dépensent chaque année quelque 20 millions de livres pour leur effort spatial. Le gouvernement britannique a proposé aux autres gouvernements européens de créer une organisation européenne de l'espace qui serait chargée d'exécuter les programmes européens et, au bout d'un certain nombre d'années, d'intégrer progressivement les programmes nationaux. Cette agence serait dotée d'un cadre de gestion permettant une utilisation efficace des ressources disponibles. Le ministre n'envisage donc pas une augmentation des dépenses, mais une rationalisation des budgets existants.

Cette organisation devrait être dotée de services administratifs, aussi légers que possible, l'accent étant mis sur la capacité et la gestion industrielles.

Au sujet de la nécessité d'une politique aéronautique européenne, le ministre souligne l'importance d'une industrie aérospatiale européenne puissante pour la sauvegarde de la capacité en matière de défense, d'emploi et de recettes d'exportation. A partir de 1980, les marchés mondiaux des produits de l'aviation civile atteindront, exception faite de l'Union Soviétique, 4 milliards de livres par an, l'Europe occidentale représentant approximativement un tiers de ces marchés.

L'industrie européenne ne peut, à son avis, tirer les bénéfices qu'elle est en droit d'attendre de son énorme pouvoir d'achat que si le regroupement des firmes industrielles s'oriente vers l'intégration. La collaboration pour l'exécution de projets particuliers ne peut fournir qu'une réponse partielle. Les Européens doivent éviter de discuter indéfiniment sur l'opportunité de telle ou telle politique suivie dans le passé et tenter de créer un mécanisme propre à prévenir les erreurs dans l'avenir. Une organisation commune englobant à la fois le potentiel d'achat et de production de l'Europe pourrait intéresser les pays d'autres continents, et notamment les Etats-Unis, qui pourraient ainsi passer des accords de coopération avec l'Europe. Ce n'est qu'en traitant le problème dans son ensemble que les Européens peuvent rester de grands constructeurs. Dans le cas contraire, conclut le ministre, ils ne peuvent survivre qu'en tant que sous-traitants pour le compte d'entreprises situées ailleurs.

M. Lefèvre, après avoir rappelé l'histoire du C.E.C.L.E.S. et du C.E.R.S. au cours des dix dernières années, déclare que la situation actuelle est grave et qu'avant la fin de l'année il faut savoir si l'Europe va abandonner une politique dans laquelle plus de 700 millions d'unités de compte ont déjà été investies. Ce n'est pas seulement la génération actuelle qui aura à subir les conséquences de cet abandon. Renoncer

Europese rijkten ontgroeit tot de ontbinding van de Europese ruimtevaartorganisatie. 'Xlij siann voor ecu bvslj,~'mk kcu'«.

De Staatssecretaris was hier eiser met de gevolgtrekkingen van de heer Hselti, die, m.i., hij was van oordeel dat de Europese technologie slechts op gemeenschappelijk niveau de kwintiteit en de verscheidenheid van middelen kan vinden die zij nodig heeft, alsook de binnenlandse markt waar hij zeker van kan zijn een voldoende hoeveelheid van haar producten te verkopen. Dit houdt eveneens in dat een ruimtevaartpolitiëk niet, al te exclusief gericht mag zijn op de nationale programma's of op de opvatting van het "menu à la carte". (Wat vermeden moet worden is het ontbreken van een politiek die, in de communautaire onderhandelings slecht het residu overlaat van de nationale programma's gegeven middelen,

Wat de samenwerking met de Verenigde Staten in het post-Apolloprogramma aangaat, hier dient Europa zich wel bewust te zijn van de risico's die het runnen. Het kan er allereerst toe leiden het Amerikaanse monopolie tot andere gebieden uit te breiden. Voorts zou hier Amerikaanse aanbod wel eens kunnen worden ingetrokken of wel omgeven door andere voorwaarden. Tenslotte is het ruimtevaartlaboratorium slechts een apparaat dat geen enkel buitengewoon interessant probleem van de hogere technologie biedt. Ten gunste van dit project, zij aangesproken dat de kosten slechts 275 miljoen dollar zouden bedragen, en dat het een minder zware financiële last vormt, alsook minder technologische risico's met zich brengt dan het oorspronkelijke aanbod om de sleper te bouwen,

De Staatssecretaris meende, alles in aanmerking genomen, dat het wenselijk bleef dat Europa meewerkte aan het post-Apolloprogramma, maar deze medewerking niet in de plaats moest komen van de eigen activiteiten van Europa, voornamelijk op het gebied van de raketbouw,

Na zijn uiteenzetting antwoordde de heer Lefèvre op vragen van de heren Radius en Richter.

De Staatssecretaris verklaarde dat het hoogste tijd was om een «Europees agentschap voor hogere technologie» te scheppen, of dit nu voor ruimtevaarttechnologie was dan wel voor andere energiebronnen, en dat in ieder geval Europa zijn kaarten niet uit handen moest geven. Tot op heden schenkt Europa absoluut brédge te willen spelen met de Amerikanen zonder ook maar een enkele troef in handen te hebben, en in zulke omstandigheden is het duidelijk dat het alleen maar kan verliezen.

De heer Valleix, verslaggever, onderstreepte dat de Europese luchtvaartindustrie op het ogenblik werk geeft aan 430 000 zeer gespecialiseerde werkers, maar dat de Europese markt voor luchtvaart minder samenhangend en veel kleiner is dan de Amerikaanse markt, waar nog bijkomt dat daar de burgerluchtvaartindustrie een onmisbare steun heeft in de militaire luchtvaart,

Aan de andere kant is Europa gehandicapt door de afwezigheid van gestandaardiseerde normen voor materieel en uitrusting. Zo was het nodig gebleken voor de Franse Mystère 20 - die omgedoopt is in Falcon voor de Verenigde Staten - een belangrijke herinvestering te doen om het Amerikaanse certificaat te verkrijgen, en desondanks heeft het toestel niet het recht in Engeland te vliegen. Dit soort problemen vormt een grote handicap voor de Europese luchtvaartindustrie.

Mevr. Walz, rapporteur, na te hebben betoogd dat voor de ontwikkeling van Europa III de Europeanen naar haar mening de gunstige gelegenheid hadden laten voorbijgaan zonder zich rekenschap te geven van de politieke gevolgen, sornde de verschillende nationale posities op: de Duitsers wilden vooral het ruimtevaartlaboratorium bouwen, de Fransen zouden graag doorgaan met de

de lanceur européen conduira fatalement à la dissolution de la CEE. De Europese Unie, spa tiale Europese. Ou ". trouve vcrat. t. bclcinct .l h Cl'uisL'c des chemins.

Le secrétaire d'Etat est parfaitement d'accord avec les conclusions de M. Hselti, mais il estime que la technologie européenne ne peut trouver qu'à l'échelle d'une communauté qu'elle ait la diversité des moyens dont elle a besoin, ainsi que le marché intérieur où elle sera assurée de pouvoir vendre une part suffisante de ses produits. Cela implique également qu'une politique spatiale ne saurait être trop exclusivement axée sur les programmes nationaux ou sur le concept du « menu à la carte ». Ce qu'il faut éviter, c'est l'effet dissolvant des politiques qui ne laissent aux entreprises communautaires que le résidu des moyens affectés aux programmes nationaux.

Quant à la collaboration avec les Etats-Unis au programme post-Apollo, l'Europe doit être consciente des risques qu'elle implique. Elle peut contribuer, d'abord, à étendre le monopole américain à d'autres domaines. En outre, l'offre américaine est susceptible d'être retirée ou assortie d'autres conditions. Enfin, le module de sortie ne constitue qu'un engin intermédiaire qui ne pose aucun problème de technologie avancée particulièrement intéressant. En faveur du projet, il faut toutefois mentionner que le coût n'en serait que de 275 millions d'unités de compte et qu'il constituerait une charge financière moins lourde et comporterait moins de risques technologiques que l'offre originale de construire le remorqueur.

Le secrétaire d'Etat croit, tout compte fait, qu'il reste souhaitable que l'Europe collabore au programme post-Apollo, mais que cette collaboration ne doit pas se substituer aux activités propres de l'Europe, notamment dans le domaine des lanceurs.

A l'issue de son exposé, M. Lefèvre répond aux questions de MM. Radius et Richter.

Le secrétaire d'Etat déclare qu'il est grand temps de créer une « agence européenne pour la grande technologie », qu'elle soit spatiale ou qu'elle soit pour d'autres grandes énergies, et qu'il faut avant tout que l'Europe garde ses cartes en main. Or, jusqu'à maintenant, l'Europe semble vouloir absolument jouer au bridge avec les Américains sans aucun atout. Dans de telles conditions, il est clair, qu'elle ne peut que perdre.

M. Valleix, rapporteur, souligne que l'industrie aéronautique européenne emploie actuellement 430 000 personnes hautement qualifiées, mais que le marché européen du transport aéronautique est moins cohérent et beaucoup plus étroit que le marché américain. De plus, l'industrie civile de l'aéronautique trouve un appui indispensable dans l'aéronautique militaire.

Par ailleurs, l'Europe est handicapée par l'absence de normes standardisées pour les matériels et les équipements. C'est ainsi que le Mystère 20 français, par exemple, qui est devenu le Falcon pour pouvoir voler aux Etats-Unis, a nécessité un réinvestissement important pour obtenir la certification américaine. Malgré cela, l'appareil n'a pas le droit de voler en Grande-Bretagne. Ce genre de problème constitue un handicap considérable pour l'industrie aéronautique européenne.

Mme Walz, rapporteur, après avoir souligné qu'en ce qui concerne le développement d'Europa III, les Européens ont, à son avis, laissé passer l'occasion favorable sans se rendre compte des conséquences politiques, rappelle les diverses positions nationales en présence: les Allemands veulent avant tout construire le module de sortie; les Français restent en faveur de la construction du lanceur Europa III et

constructie van dit raket Europa III en de Amerikaanse en van de besloten hun produkten van hoge technologie over de gehele wereld te exporteren. De constructie van het ruimtevaartuig, het laboratorium en het deeltjeskennel in het post-Apolloprogramma zoude n, hun inziens, Europa de mogelijkheid bieden om Europa aan in de ruimte te zetten en mede te werken aan de nieuwe voortvloeiende nieuwe technieken. Tegelijkertijd zouden de Europese landen een lancering capaciteit kunnen behouden om op de honger te blijven van de technische kennis.

Tenslotte betoogde M. de Bruyne dat het scheppen van een Europese ruimtevaartorganisatie zonder een programma op lange termijn en zonder een voldoende budget slechts een schijnoplossing was.

In het debat zijn tussenbide gekomen onze collega, de heer Adriaenssens, alsmede senator de Bruyne die de rede van de heer Van Leur, die bleef was, voorlas.

De heer Adriaenssens onderstreept dat het uitwerken van een burger- en militaire luchtvaartpolitiek een ingewikkelde zaak is. Op dat gebied zijn militaire, industriële, economische en sociale overwegingen nauw met elkaar verweven. Hij maakte enkele opmerkingen over de enorme bedragen die vereist zijn om nieuwe modellen te scheppen en krachtiger motoren te bouwen, alsmede over het probleem van de tewerkstelling. De heer Adriaenssens meende dat iedere tak van de luchtvaartindustrie zich moet specialiseren en de produkten moet fabriceren die hij het best en tegen de laagste prijs kan voortbrengen. Zoniet zal de Europese luchtvaartindustrie de mededinging van de Amerikaanse en de Russische produkten die op de wereldmarkt worden aangeboden, niet aankunnen. Indien men wil dat de Europese consument zijn eigen industrie steunt, moet men hem aanzetten om Europese produkten te kopen. En dat zal hij niet doen indien de Europese produkten niet van dezelfde kwaliteit zijn als de vreemde, indien ze uit een economisch oogpunt niet even renderend zijn en indien ze niet tegen een concurrerende prijs worden aangeboden. Voorts moet de Europese luchtvaartindustrie produkten op de markt brengen die niet alleen beantwoorden aan de eisen van de luchtvaartmaatschappijen, maar die bovendien geen bedreiging inhouden voor andere belangen. Wat de Concorde betreft, meende het lid dat men de aan dit vliegtuig verbonden nadelen: vervuiling, geluidshinder e.a., in aanmerking had moeten nemen om ze te vergelijken met de voordelen.

Ten slotte betuigde hij zijn instemming met de ontwerp-aanbeveling waarin aan de ministers van landverdediging, van verkeerswezen en van technologie van de Lid-Staten wordt gevraagd een gemeenschappelijk beleid uit te werken. Hij stelde eveneens in met de ontwerp-resolutie betreffende de organisatie van een colloquium over die problemen, waarvan zowel de constructeurs en de luchtvaartmaatschappijen als de politieke autoriteiten zouden deelnemen.

De heer de Bruyne onderstreepte dat hij de opvattingen van de heer Van Lent deelde en hij stelde vast dat de regering het grondig oneens zijn over het te voeren ruimtevaartbeleid, ofschoon er tussen 1965 en 1971 bijna 2 miljard dollar aan ruimtevaartactiviteiten werden besteed. Al dat geld mag als verloren worden beschouwd indien de Europese ruimtevaartconferentie, die deze maand opnieuw bijeenkomt, er niet in slaagt een gemeenschappelijk beleid uit te werken. De economische gevolgen zullen nog zwaarder doorwegen dan de financiële. Indien Europa mocht weigeren zijn krachtsinspanning voort te zetten, zou het de meest moderne technieken aan de Sovjets en de Amerikanen overlaten. Het is bijzonder jammer dat de Europeanen er niet in slagen hun economische belangen te verzoenen met de eisen in verband met hun veiligheid. Door de kloof tussen de economische belangen en de door de veiligheid ingegeven overwegingen steeds breder te laten worden, krijgt de Europese politieke filosofie een dubbelzinnig karakter. Het is jammer dat de Europese industrie de gelegenheid niet gekregen heeft om

les Américains sont. L'Union européenne exporte leurs produits à haute technologie dans le monde entier, la construction du module de sortie et la participation au programme post-Apollo d'aller dans l'espace. À son avis, l'Europe a la possibilité de lancer un Européen dans l'espace et de participer aux nouvelles technologies qui en résulteraient. Elles permettraient en même temps aux pays européens de conserver une capacité de lancement afin de se tenir au courant sur le plan des connaissances techniques.

En conclusion, M. de Bruyne souligne que la création d'une organisation spatiale européenne unique qui ne serait pas dotée d'un programme à long terme et ne disposerait pas d'un budget suffisant, ne serait une solution qu'en apparence.

Dans le débat sont intervenus notre collègue M. Adriaenssens ainsi que le sénateur M. de Bruyne, qui a donné lecture du discours de M. Van Lent, empêché.

M. Adriaenssens souligne le caractère complexe de l'élaboration d'une politique de l'aéronautique civile et militaire. Dans ce domaine, les considérations d'ordre militaire, industriel, économique et social, sont étroitement liées. L'orateur formule des observations au sujet des sommes énormes qui sont consacrées à la mise au point de nouveaux modèles et de moteurs plus puissants et du problème de l'emploi. M. Adriaenssens estime que chaque branche de l'industrie aéronautique doit se spécialiser et fournir les produits qu'elle peut fabriquer le mieux, au plus juste prix. Sinon, l'industrie aéronautique européenne ne pourra soutenir la concurrence avec les productions américaines et russes offertes sur le marché mondial. Si l'on veut que le consommateur européen soutienne sa propre industrie, il faudra l'inciter à acheter le produit européen. Or, il ne le fera que si celui-ci a les mêmes qualités que les produits étrangers, s'il garantit un rendement économique intéressant et s'il est offert à un prix concurrentiel. L'industrie aéronautique européenne est néanmoins obligée de mettre sur le marché un produit qui non seulement réponde aux exigences des compagnies aériennes, mais encore ne menace pas d'autres intérêts. En ce qui concerne le Concorde, l'orateur estime qu'il eut fallu considérer ses inconvénients, pollution, bruit et autres, pour les comparer aux avantages qu'il présente.

En conclusion, l'orateur approuve le projet de recommandation qui invite les ministres de la défense, des transports et de la technologie des pays membres, à déterminer une politique commune. Il approuve également le projet de résolution concernant l'organisation d'un colloque consacré à ces problèmes et réunissant les constructeurs et les transporteurs aériens en présence et avec la collaboration des autorités politiques.

M. de Bruyne, après avoir souligné qu'il partage les idées de M. Van Lent, constate que les gouvernements sont en désaccord total sur la politique spatiale, bien que, de 1965 à 1971, près de 2 milliards de dollars aient été consacrés aux activités spatiales. Cette somme considérable aura été dépensée en pure perte si la conférence spatiale européenne, qui se réunit à nouveau ce mois-ci, ne réussit pas à élaborer une politique commune. Les conséquences économiques sont encore plus importantes que les conséquences financières. Si l'Europe refusait maintenant de poursuivre son effort, elle renoncerait aux techniques les plus modernes au profit des Soviétiques et des Américains. Selon l'auteur, il est profondément regrettable que les Européens ne parviennent pas à faire coïncider leurs intérêts économiques avec les exigences de leur sécurité. En élargissant toujours davantage le fossé entre les intérêts économiques et les considérations dictées par la sécurité, on finit par introduire une équivoque dans la pensée politique européenne. Il est déplorable que l'industrie européenne n'ait pas eu la possibilité de participer

d-cl tc ncrucn ~lll de bouw v.in hier iirt w'c ruimt'luig d.tr
beg,tc'llld is om dl' nrhlllding t.: vlt'lt'rl't'lt'lt' t's'ell de ~Un'lè
en hct ruinuclsrurou. !kt lolll !log ng,cr lijn ,ll: Europ.i nier
dcclu.uu ~,j,lli de houw v,lli de v.erkhur di:- in hcr kudcr van
her post-Apolloprogr.un: ma tot stand z'll moeren worclen
gd~LlCht, Het lid mcndc d.u dcan'llling .iui lict post-
Ap olloprogr.uurua bci.mgrijkr is dan d:- bouw v'u n ecu
Europcse mk cr, m,lar d' hct cne hcr audcre niet . de
s.itcllict en de r,kr vullen elkanr ~,j,lli. Gdet up de wcinig
bcvredigtdc resulu.acu die tot op hcdcn wrclen gcboekt
lllcrde Europarakt, m oct op dit gchicd wellichr samenwer-
king mer de Amerik.mcn worden overwogen. Tut bcsluit
voerd de heer de Bruync ovcrcwgingen in vclbaud mer de
Europese solidari rcir en de door de vcilighcidspolitick
gestelde eisen nan om te vragen dat geen cnkcl Enropees land
ecn eigen kocrs zou varen en ecu bilarcraal belaid zou gaan
voeren.

Na afloop van het debat onderzoekt de Assemblée de door de rapporteurs voorgestelde rijksteu.

Zij nam eenparig de ontwerp-aanbeveling aan over een Europees beleid ten aanzien van de burgerlijke en militaire luchtoorlog (Aanbeveling 231), alsmede een ontwerp-resolutie en een ontwerp-verordening betreffende een colloquium over het formuleren van een burger- en militaire luchtuurlogpolitiek voor Europa (Resolutie 51 - Verordening 42).

Zij nam eveneens eenparig de onrwerp-aanbeveling aan betreffende de *EUTOlleSe ruimtevaartconferentie* en de 101 van *Europa in het post-Apolloprogramma* (Aanbeveling (232).

●
**

4. Begrotingsvraagstukken.

Op donderdag 7 december 1972 besprak de Assemblée de
rapporten van haar commissie voor begrotingsvraagstukken
en van de administratie die werden voorgedragen door:

- de heer Dequae, voorzitter van de commissie, over het ontwerp van begroting van de administratieve uitgaven van de Assemblée voor het boekjaar 1973 (Doc. 583), de rekeningen van de administratieve uitgaven van de Assemblée over het boekjaar 1971 - Rapport van de accountant - en de motie ter goedkeuring van de definitieve rekeningen (Doc. 581 en Addendum).

Onze collega, de heer Dequae, herinnerde eraan dat de memorie van toelichting de redenen aangeeft voor de kredietverhoging van de diverse artikelen die tot het stricte minimum werden beperkt en hij onderstreepte dat in de huidige periode van onstandvastige prijzen het moeilijk is om nu al het juiste bedrag te kennen van de verhogingen die er in 1973 zullen komen. Daardoor zou de Assemblée een supplementaire begroting moeten bespreken tijdens het eerste deel van de negentiende zitting die zou plaatshebben tijdens de eerstvolgende maand juni;

- de heer Scott-Hopkins over het onrwerp-advies inzake de begroting voor de ministeriële organen van de W.E.U. voor het boekjaar 1972 (Doe. 584).

Nadat Mevr. Joan Vickers aan het woord was gekomen, nam de Assemblée achtereenvolgens aan:

- het ontwerp van administratieve uitgaven voor het dienstjaar 1973;
- de motie ter goedkeuring van de definitieve rekeningen van de Assemblée over het dienstjaar 1971;
- het ontwerp-advies over de begroting voor de ministeriële organen van de W.E.U. over het boekjaar 1972 (*Advies 19*);
- de ontwerp-aanbeveling over de verbetering van het statuut van het personeel van de W.E.U. (*Aanbeveling 230*).

~ L'11 con-struct ion du nouveau v1-hicuk sp.ui.il, la navette.
Il scr.ar plu" rL'gr:tt~lbk encore que l'Europe ne participe
11:1S il la coust ruction du module de sortie qu'il fuudr a
réaliser dan,; le cadre du progr.uumc post-Apollo. L'orateur
estime qu'une p.rricip.rtion au programme post-Apollo a
plus de poids 'lUL' la construction d'une fusée européenne,
mais que les deux possibilités Ile s'excluent pas : le satellite
et la fusée sc complètent. Les résultats malheureux obtenus
jmq'uô présent avec la fusée Europa, incitent à envisager
dans cc domaine, une coopération avec les Améri-
cains. En conclusion, M. de Bruyue, invoquant des considé-
rations de solidarité européenne et les impératifs de la politi-
que de sécurir, clcru.uule qu'aucun pays européen nC fasse
cuvalcir seul et ne s'engage dans une politique bilatérale avec
les Etats.

A l'issue du débat, l'Assemblée procède à l'examen des textes proposés par les rapporteurs.

L'Assemblée a adopté à l'unanimité le projet de recommandation sur une politique de l'aéronautique civile et militaire [2011] l'Europe [Recommandation 231],¹ ainsi que les projets de résolution et de directive concernant un colloque sur la formulation d'une politique de l'aéronautique civile et militaire pour l'Europe (Résolution 51 - Directive 42).

L'Assemblée a également adopté à l'unanimité le projet de recommandation sur la *conférence spatiale européenne et le rôle de l'Europe dans le programme post-Apollo* (Recommandation 232).

●
**

4. Les problèmes budgétaires.

Le jeudi 7 décembre 1972, l'Assemblée a examiné les rapports de sa commission des affaires budgétaires et de l'administration, présentés par:

- M. Dequae, président de la commission, sur le projet de budget des dépenses administratives de l'Assemblée pour l'exercice financier 1973 (Doc. 583); sur les comptes relatifs aux dépenses administratives de l'Assemblée pour l'exercice financier 1971 - Rapport du Commissaire aux comptes et motion d'approbation des comptes définitifs (Doc. 581 et Addendum).

Notre collègue M. Deque rappelle que l'exposé des motifs indique les raisons des majorations de crédits de divers articles qui ont été limitées au strict minimum et souligne que dans la période actuelle d'instabilité des prix, il est difficile de connaître dès à présent le montant exact des augmentations qui surviendront en 1973. De ce fait, l'Assemblée sera amenée à examiner un budget supplémentaire lors de la première partie de la dix-neuvième session, qui se tiendra au mois de juin prochain;

- M. Scott-Hopkins sur le projet d'avis sur le budget des
organes ministériels de l'U.E.O. pour l'exercice financier
1972 (Doc. 584).

Après intervention de Mme Joan Vickers, l'Assemblée a successivement adopté, à l'unanimité:

- le projet des dépenses administratives pour l'exercice 1973; —
- la motion d'approbation des comptes définitifs de l'Assemblée pour l'exercice 1971;
- le projet d'avis sur le budget des organes ministériels de l'Union de l'Europe occidentale pour l'exercice financier 1972 (*Avis 19*);
- le projet de recommandation sur l'amélioration du statut du personnel de l'U.E.O. (*Recommandation 230*).

De Assemblée beval de Raad aan :

1° de Secretaris-Generaal uit te nodigen :

a) aan de secretarissen-generaal van de aangeverde gecoördineerde organisaties voorstellen te doen die aan de wensen van de Assemblée betrekking hebben op de gelijke arbeidsvoorwaarden en kansen in de loopbaan voor het mannelijk en het vrouwelijk personeel en voorziet op de wijziging van de personeelsreglementen;

b) de Assemblée te raadplegen over te zenden met de personeelsformulier van de W.E.U. en, nadien, van de andere gecoördineerde instellingen, met vermelding van de verdeling over de graden A, L en B, van het mannelijk en het vrouwelijk personeel;

c) de Secretaris-Generaal te vragen tegen de volgende zitting de Assemblée voorstellen te doen om, in afwachting van de invoering van een pensioenregeling, de werking van het voorzorgsfonds te verbeteren ten einde het personeel de waarborg te geven dat het bij de instelling een forfaitair bedrag ontvangt dat berekend is op basis van de laatste genoten wedde en dus niet meer aangerast wordt door de munroesie;

2° de Secretaris-Generaal uit te nodigen:

a) spoed te zetten achter de werkzaamheden van de werkgroep die belast is met het bestuderen van de harmonisatie der regels betreffende het gedetacheerde personeel en wel zo dat die werkgroep zijn rapport kan voorleggen aan de Assemblée die het dan op de eerstvolgende zitting zal behandelen;

b) met zijn collega's van de overige gecoördineerde organisaties de mogelijkheid te onderzoeken om voor alle personeelsleden een rechtscollege van beroep in het leven te roepen; alles in het werk te stellen om onverwijld tot de oprichting te komen van een commissie van deskundigen die voorstellen zullen formuleren met betrekking tot de oprichting van een Europees openbaar arb. en die commissie te verzoeken haar rapport te zijner tijd over te maken aan de Assemblée die het op de eerstvolgende zitting zal behandelen, dit rapport ter informatie aan de Raden van de gecoördineerde organisaties over te zenden.

*
**

S. Betrekkingen met parlementen.

Op donderdag 7 december 1972 droeg de heer Péronnet namens de commissie voor betrekkingen met parlementen een informatie-rapport voor (Doc. 585) dat uit twee delen bestond: het eerste vormde het slotstuk van de studie over de vraagsrukken van de regionalisatie in de landen van de W.E.U.; het tweede behandelde de parlementaire actie inzake de door de Assemblée aangenomen teksten.

Na nog enkele nieuwe gegevens, die sedert de druk van het rapport bekend geworden waren, te hebben vermeld, verklaarde de heer Péronnet dat de regionalisatie de mogelijkheid schied om de bevolkingen door middel van vertegenwoordigers nauwer te betrekken bij de politiek.

De Assemblée heeft akte genomen van het activiteitenverslag.

De Verslaggever,

A. VAN LENT.

L'Assemblée recommande au Conseil :

1° d'inviter le Secrétaire général:

a) à saisir les secrétaires généraux des autres organisations coordonnées de propositions répondant aux vœux de l'Assemblée L'U.E.U. qui concerne l'égalité des conditions d'emploi et des possibilités de carrière du personnel masculin et du personnel féminin, et la modification des règlements du personnel, le cas échéant;

b) à communiquer à l'Assemblée un tableau des effectifs de l'U.E.O. et, par la suite, des autres organisations coordonnées, montrant la répartition des grades A, 1. et B entre le personnel masculin et le personnel féminin;

c) à demander au Secrétaire général de présenter à l'Assemblée, pour sa prochaine session, des propositions tendant à améliorer le système du fonds de prévoyance, en attendant la création d'un système de pensions, et destinées à garantir qu'au moment de la retraite, le personnel reçoive une somme forfaitaire calculée sur la base du dernier traitement perçu, et qui ne soit donc plus affectée par l'érosion monétaire;

2° d'inviter le Secrétaire général:

a) à accélérer les travaux du groupe de travail chargé d'étudier l'harmonisation des règles relatives au personnel détaché afin qu'il soumette son rapport à l'Assemblée pour qu'il puisse être examiné lors de la prochaine session;

b) à examiner, avec ses collègues des autres organisations coordonnées, la possibilité d'instituer une juridiction d'appel pour l'ensemble du personnel; de mettre tout en œuvre pour que soit créé, sans délai, un comité d'experts chargés de formuler des propositions sur l'institution d'une fonction publique européenne et d'inviter ce comité à communiquer en temps voulu son rapport à l'Assemblée pour qu'il puisse être examiné lors de la prochaine session; de communiquer, par l'intermédiaire de l'information, le présent rapport aux Conseils des organisations coordonnées.

*
**

i. Relations avec les parlements.

Le jeudi 7 décembre 1972, M. Péronnet a présenté le rapport d'information (Doc. 585) de la commission pour les relations avec les parlements. Ce rapport comprend deux parties distinctes: la première constitue le complément de l'étude sur les problèmes de la régionalisation dans les pays membres de l'U.E.O., la seconde traite de l'action parlementaire sur les textes adoptés par l'Assemblée.

Après avoir présenté des observations sur les éléments nouveaux survenus après la publication du rapport, M. Péronnet souligne que la régionalisation permettrait d'associer étroitement à la politique les populations dont les parlementaires sont les représentants.

L'Assemblée a pris acte du rapport d'activité.

Le Rapporteur,

A. VAN LENT.